Volume 40010 Vol. 133

Vol. 133

CS/3705/2000

CS/5101/2001

4331029
P 013250, Vol. 133

STRICT SECRET
Ex.nr.____

(1)

ORGANIZAREA SI ACTIVITATEA
SERVICIULUI SPECIAL DE INFORMATII

Deşi întocmirea unui raport, cu caracter general, asupra unei asemenea probleme impune să ai la bază un bogat material documentar, scris, mă voi mărgini să-l redactez numai pe baza datelor pe care memoria mea mi le mai poate servi astăzi :

- Deoarece crearea "Serviciului Special de Informaţiuni" nu a izvorît dintr-o concepţie spontană, ci a fost rezultatul unei tradiţii informative de peste 32 ani, este necesar să facem un scurt istoric al străduinţelor depuse în România pentru înfiinţarea şi dezvoltarea serviciilor care aveau menirea să apere structura intimă şi interesele legitime de securitate naţională ale Statului Român.-

- CAPITOLUL I -
Perioada 1905 - 1914

Pînă în anul 1905 statul român poseda pe teritoriul vechiului regat, oficii de poliţie în oraşe, complet dependente de fluctuaţiile politice. Funcţionarii poliţieneşti veneau şi plecau odată cu guvernele, astfel că nu se poate vorbi de o operă de continuitate în acest răstimp de vreme.-

In 1905 a intervenit o primă organizare a poliţiei noastre cînd s-a creat un Serviciu al Poliţiei Generale a Statului în Direcţia Administraţiei Generale din Ministerul de Interne.-

./.

C.N.S.A.S.

(2)

Acest serviciu centraliza rapoartele informative ale poliţiilor din ţară şi le prezenta ministerului spre rezolvare. Poliţiile de oraşe erau sub dependenţa completă a prefecţiilor de judeţ.-

La Prefectura poliţiei capitalei existau un "birou de informaţii" care se ocupa însă mai mult de problemele de poliţie judiciară.-

Mai adunau informaţii, poliţiile de frontieră, de la călătorii veniţi în ţară, cît şi de la surse ocazionale.-

In anul 1907 au izbucnit răscoalele ţărăneşti.-

Studiind dosarele din acea vreme, se poate uşor constata că guvernul a fost total surprins de aceste evenimente.-

Nici după potolirea revoltelor ţărăneşti, guvernul nu a putut stabili în mod precis şi documentar, dacă - în afară de cauzele de ordin documentar şi economic - social - s-au suprapus şi elemente de propagandă ori agitaţie şi nu a putut găsi explicaţia generalizării acestor mişcări, după semnalul dat din comuna Flămînda, judeţul Botoşani. De asemenea, nu s-a putut stabili dacă în geneza acestor tulburări s-au infiltrat influenţe străine, venite de peste frontierele ţării.-

Doar o singură constatare justă şi reală a făcut guvernul :

Că întreaga această defecţiune informativă se datoreşte lipsei unui organ central de informaţii cu antene specializate răspîndite pe tot teritoriul ţării şi care să îndeplinească atît misiunea contrainformativă, cît şi cea informativă, peste frontiere.-

Acestea au fost motivele care au condus la înfiinţarea "Direcţiei Siguranţei Generale a Statului" din Ministerul de Interne în anul 1908.-

Această instituţie avea menirea de a conduce activitatea poliţienească, administrativă şi judiciară din ţară.-

Dar avea şi misiunea specială de a activa pe teren informativ îndeosebi, de evenimentele şi infracţiunile cu caracter politic.-

./.

Siguranţa Generală înfiinţează cîte o "Brigadă specială de Siguranţă" în fiecare capitală de judeţ şi reorganizează poliţiile de frontieră, pentru ca să poată pătrunde mai în adîncime, în ţările limitrofe, spre a aduna material informativ ce interesează siguranţa fruntariilor naţionale.

Caracteristicile speciale ale acestor oficii informative erau că, ele nu mai depindeau de prefecţii de judeţe, şi deci erau scoase de sub influenţa politică, deveneau astfel instrumente stabile şi informative, subordonate ierarhic şi direct Siguranţei Generale a Statului, care le punea la dispoziţie şi fondurile necesare pentru îndeplinirea misiunii lor.-

Ele au fost încadrate cu ofiţeri şi agenţi speciali de siguranţă avînd o erarhie şi salarizare specială.-

In Capitală se înfiinţează mai multe brigăzi speciale de siguranţă, înglobate în "Inspectoratul Brigăzilor Centrale".-

In centrala Direcţiunii Siguranţei Generale a Statului se crează un "Serviciul al Secretariatului" sub care denumire funcţiona, în realitate "Serviciul Central al Siguranţei Statului" care conducea întreaga acţiune informativă şi contrainformativă din ţară.-

Paralel cu această acţiune, Marele Stat Major prin Secţia a II-a activa şi el în domeniul informativ.-

Pe lîngă statele majore ale marilor unităţi militare funcţiona cîte un birou II, care făcea, contrainformaţii în armată şi contraspionaj pe teritoriu.-

Prin ofiţeri special pregătiţi şi agenţi de frontieră, se infiltra, în ţările vecine, elemente informative pentru adunarea materialului ce-i era necesar, în special din Ardeal, unde aceştia aveau legături cu patrioţii români din acea provincie.-

- CAPITOLUL II -

Perioada 1914 - 1918

Cu aparatul informativ, descris mai sus, Statul Român intră în campania din 1913 în Bulgaria, şi apoi în peri-

./.

oada de neutralitate 1914-1916 cît şi în războiul de reîntregire 1916-1918.-

România fiind legată prin tratate de alianţă cu "Puterile Centrale", Imperiul german şi Austro-Ungar urmărea trei mari obiective în această ţară :

1. Să ţină România strîns legată în cadrul acestor alianţe şi să o oblige astfel să intervină la momentul oportun.-

2. Să supravegheze activitatea şi legăturile franco-engleze pe teritoriul român, şi

3. Să menţină aservirea economiei româneşti în folosul puterilor centrale, care aveau nevoie în special de petrol şi cereale.-

Serviciile de informaţii germane, maghiare şi austriace, au dezvoltat în această perioadă o mare activitate pe teritoriul român, pentru protecţia şi impunerea celor trei interese politico-strategice sus arătate.-

Siguranţa Generală şi Marele Stat Major român, au făcut eforturi lăudabile pentru paralizarea acestei ofensive informative, cît şi pentru pregătirea intrării noastre în război, a cărei taină a fost suficient de bine păstrată.-

In perioada neutralităţii Siguranţa Generală a descoperit opera de conrupţie germană din România ce se făcea prin băncile şi societăţile comerciale germane. In special Banca Generală a Tării Româneşti, care finanţa exportul de cereale şi petrol, finanţa în acelaşi timp şi o serie de oameni politici şi ziare româneşti, care activau în sensul de a menţine România în orbita politicii germane. Dovezile acestei acţiuni de conrupţie au constituit celebrul dosar "Günther" întocmit de siguranţa generală şi pus la dispoziţia primului ministru din acea vreme IONEL BRATIANU.-

Activitatea de contraspionaj a serviciilor române s-a remarcat prin descoperirea multor agenţi pro-germani, trimişi sau stabiliţi pe teritoriul român, culminînd cu arestarea lui VERZEA, directorul general al Poştelor, care a determinat sinuciderea generalului ZOTTU, şeful Marelui Stat Major

./.

De asemenea Siguranţa Generală a devalizat o serie de curieri diplimatici ai statelor din Europa centrală, ceea ce a adus un important material politic şi militar.-

Prin acţiunea informativă ofensivă, Siguranţa Generală şi Marele Stat Major au reuşit să se orienteze asupra situaţiei din Ardeal, din punct de vedere militar, servindu-se în special de românii ardeleni, ca informatori şi care au fost primiţi după război ca funcţionari superiori în Serviciul de Siguranţă al Statului întregit.-

După începerea războiului în Constituirea Marelui Cartier General a intrat şi o puternică Brigadă Specială de siguranţă pentru acţiune informativă şi apărarea spatelui comandamentelor militare. S-a putut astfel descoperi trădarea colonelului CRAINICEANU, care vroia să treacă liniile de luptă la germani, unde îl chema colonelul STURDZA, care dezertase mai înainte de pe front.-

La părăsirea Munteniei, au fost lăsaţi o serie de agenţi de informatori, care şi-au făcut datoria cu sificienţă, informînd peste Dunăre prin dreptul Galaţilor şi peste munţi, comandamentul român asupra situaţiei din teritoriul ocupat.-

- CAPITOLUL III -

Perioada 1918 - 1924

Prin încheierea tratatului de pace statul român primeşte în graniţele sale trei noi provincii, dar în acelaş timp şi mari mase compacte de populaţie minoritară.-

Reorganizarea statului în noile sale frontiere impune şi o adaptare a serviciilor de ordine publică şi Siguranţă de Stat în noua situaţie.-

- Jandarmeria, ca organ de menţinerea ordinei, dar avînd şi atribuţiuni contrainformative este reorganisată pe întreg teritoriul ţării.-

Brigăzile de siguranţă sînt înfiinţate şi în noile provincii şi regrupate în Inspectoratele Generale de Siguranţă.-

./.

Aceste mari unităţi au misiunea de a da directivele necesare de acţiune şi a controla activitatea poliţiilor şi brigăzilor de Siguranţă în special.-

Ele fac acţiune contrainformativă pe frontieră.-

In Capitală Inspectoratul brigăzilor centrale este amplificat cu o serie de noi elemente, cu care s-a constituit "Brigăzile Mobile" ce aveau raza de acţiune peste toată ţara.-

Schimbările intervenite în structura geografică a României au dat naştere la o serie de acţiuni iridente.-

Astfel, iridenta maghiară, bulgară, ucraineană, a germanilor etnici şi altele, au preocupat multă vreme atenţiunea organelor puse în slujba ordinei şi Siguranţei statului.-

Pe de altă parte psihoza de după război a dat naştere la noi probleme politice şi sociale ca : mişcarea antisemită, regruparea noilor organisme politice, mişcările muncitoreşti etc.-

Din aceste motive activitatea Serviciilor de siguranţă era reţinută mai mult pe terenul contrainformativ, neglijîndu-se acţiunea informativă peste frontiere, deşi ofensiva serviciilor străine de spionaj împotriva noastră se accentua tot mai puternic.-

- In perioada neutralităţii, cît şi în timpul războiului, se făcuse însă o mulţime de constatări interesante asupra poziţiei României în Sud-Estul Europei.-

Teritoriul român constituie o poziţie cheie, prin aşezarea lui geografică, cît şi prin bogăţiile naturale de care dispune.-

Situat în această răscruce de drumuri între Orient şi Occident, el poate servi drept o trambulină de pe care se avîntă jocul de interese politice, economice şi militare ale diferitelor state.-

Tentativa de penetraţie germană, în virtutea vechei concepţii preconizată în dictonul "DRANGNACH OSTEN" s-a ciocnit întotdeauna de interesele engleze de dominaţie în Orientul Apropiat şi acest conflict s-a disputat adesea pe teritoriul român.-

./.

Zăcămintele de petrol, cărbuni, sare şi alte minerale, rezervele de cereale şi prezenţa Dunării ca arteră internaţională de comunicaţie, amplifica importanţa acestei zone de interese contradictorii. De aceea, atît în timpul războiului, cît şi în perioada de care ne ocupăm, serviciile de informaţii străine şi-au încrucişat adesea săbiile peste pămîntul românesc în urmărirea obiectivelor fixate de statele cărora aparţineau şi pe care trebuiau să le protejeze.-

Acest "război al forţelor nevăzute" a fost resimţit şi de serviciile române de informaţii, dar el s-a dezvăluit în parte şi în literatura ce a apărut în editurile europene. Astfel după război statul major francez a tipărit o serie de cărţi sub pseudonimul "Lucieta".-

Tot atunci au apărut scrierile colonelului englez LAWRENCE din serviciul de informaţii britanic, cum şi cărţile coloneilor RÖDER şi VON NICOLAE conducători ai serviciilor de informaţii ai Puterilor Centrale.-

Toate aceste lucrări expuneau succesele agenţilor din serviciile de informaţii în executarea misiunilor speciale ce le-au avut de îndeplinit, în diferite state, cum şi în România.-

- In faţa acestor constatări, Marele Stat Major s-a hotărît în cursul anului 1924 să înfiinţeze un "serviciu civil de informaţii" după modelul serviciului civil francez, ataşat la Biroul II.-

Astfel, a luat fiinţă "Serviciul secret" al Marelui Stat Major.-

- CAPITOLUL IV -

Perioada 1924 - 1940 septembrie

Cum în România nu existau în acel timp, prea mulţi specialişti în misiuni informative, iar puţinii care se găseau erau funcţionari în Siguranţa Generală, Marele Stat Major, s-a oprit tot asupra unui fost ofiţer de siguranţă MIHAIL MORUZOV.-

./.

Trecutul şi caracterizarea lui le vom trata la sfîrşitul acestei perioade.-

Natural că începuturile "Serviciului Secret" au fost destul de dificile, Statul Major nedispunînd nici de resurse bugetare suficiente, iar MORUZOV nu găsea personalul necesar cu care să-l încadreze.-

Serviciul funcţiona rudimentar, în diferite case conspirative pînă la fixarea sediului în str.Saita.-

MORUZOV a reuşit să obţină de la Marele Stat Major o serie de ofiţeri pentru organizarea centralei serviciului, iar ca funcţionari civili a cooptat unele elemente mai bune din Siguranţa Generală, cărora le-a oferit lefuri şi grade mai mari decît aveau aici.-

Serviciul secret funcţiona pe baza unui regulament foarte succint şi care nu era confirmat de nici o autoritate.-

Se compunea din două secţii principale : Secţia de Informaţii şi de Centrainformaţii.-

Mai existau unele birouri secundare ca: biroul personalului juridic, secretariat şi un mic laborator.-

Secţia de informaţii, compusă în majoritate de ofiţeri secondaţi de funcţionari civili, ca referenţi pentru diferite probleme era împărţită în patru diviziuni : Frontul de Nord, de Est, de Vest şi de Sud, la fiecare funcţionînd cîte un ofiţer ca şef al frontului şi altul ca şef al Agenturei.-

Ca organe informative secţia de informaţii constituise cîteva centre de informaţii, pe frontieră, prin care treceau agenţii peste graniţă.-

Mai tîrziu, MORUZOV a obţinut de la Marele Stat Major permisiunea de a numi pe unii ofiţeri din Serviciu, ca ajutori de ataşaţi militari, iar pe unii funcţionari civili, ca secretari ai ataşaţilor militari, dîndu-le astfel acoperirea, dar şi imunitatea necesară ca să poată să lucreze. Rezultatele au fost foarte slabe.-

MORUZOV mai avea unele legături informative peste frontieră în special printre foştii ofiţeri din armata ţa-

./.

ristă, legături care nu erau cunoscute de secţia de informaţii şi a căror taină s-a dus cu el în mormînt.-

Serviciul secret mai obţinea unele informaţii externe prin schimbul de informaţii şi colaborarea cu statul major polon, ceh, iugoslav, şi finlandez.-

Materialul adunat prin aceste surse, completat cu cel obţinut prin schimbul de informaţii cu diferiţi ataşaţi militari străini în ţară, cît şi cu cel obţinut prin curieri diplomatici era prelucrat la Secţia de Informaţii şi comunicat Marelui Stat Major, care mai dispunea şi de informaţiile obţinute prin ataşaţii militari şi cele ce-i veneau de la Ministerul Afacerilor Străine.-

Pînă în anul 1928 Siguranţa Generală continua să se informeze şi peste frontieră, după această dată, acţiunea informativă externă a fost abandonată, limitîndu-se la cea internă.-

Prin "Legea pentru organizarea Poliţiei Generale a Statului" din 1930. Brigăzile de Siguranţă au fost desfiinţate şi trecute ca al treilea birou al poliţiei de siguranţă în "Poliţiile de oraşe".-

Secţia de contrainformaţii a Serviciului Secret era compusă numai din elemente civile.-

Problemele erau repartizate de grupe: informaţii politice, economice, minorităţi, contraspionaj, informaţii generale, etc.-

Secţia contrainformaţii era condusă de un director ajutat de şefi de grupe şi de echipe.-

Ca mijloace informative avea circa 60 informatori cum şi o agentură de teren, condusă de un şef de grupă, împărţită pe echipe pentru supravegheri, filaj, informaţii, verificări,etc.-

In ţară, numai în cîteva oraşe principale erau rezidenţi contrainformatori, mai cu seamă în regiunile minoritare, activitatea principală dezvoltîndu-se în Capitală.-

In cursul anului 1938, Marele Stat Major, după indicaţiile lui MOMUZOV, a înfiinţat, peste tot cuprinsul

./.

ţări nişte birouri de contrainformaţii sub denumirea de "Birouri Statistice" la care colaborau şi ofiţeri de la Biroul II din marile unităţi militare. Ele se suprapuneau peste zonele corpurilor de armată şi diviziilor.-

Aceste birouri statistice îşi procurau informaţiile de pe teritoriu, fie direct, dar mai mult prin colaborarea cu poliţia, siguranţa şi jandarmeria.-

Secţia de contrainformaţii întocmea zilnic un "buletin informativ" iar unele informaţii trecea la "Birou juridic" pentru verificare şi eventuale cercetări.-

Serviciul secret crease un "Buletin juridic" pentru cercetările necesare în materie de contraspionaj.condus de ofiţeri magistraţi, avînd şi un personal auxiliar.

- Aparatura tehnică a serviciului era foarte sărăcăcioasă, slabă, veche şi nu mai corespundea necesităţilor vremii.-

- Personalul birocratic, bun, însă prea numeros faţă de cel de pe teren.-

Totalul personalului serviciului circa 300 persoane.-

El aparţinea Ministerului de Război, fără însă să îndeplinească condiţiile Statului Funcţionarilor Publici.-

- In acest cadru rezumativ, s-a desfăşurat activitatea Serviciului Secret ca organ civil, subordonat şefului Secţiei a II-a din Marele Stat Major.-

- CAPITOLUL V -

MIHAIL MORUZOV şi colaborarea cu germanii

După cum se ştie, de la preluarea puterii în Germania de către Hitler, influenţa politică germană a crescut în Europa, iar tendinţa de penetraţiune spre Est s-a accentuat tot mai mult.-

In ţările ce cuprindeau, în cadrul hotarelor lor, minorităţi germane, acestea formau coloana a V-a, ca instrument de agitaţie şi revendicări, însă dădeau în acelaş timp şi unele elemente care serveau ca agenţi ai diferitelor servicii de informaţii germane.-

./.

In România politica germană agita şi stimula mişcările naţionaliste şi în special mişcarea legionară, care în alegerile din 1937, cîştiga un număr important de venituri, ceea ce zdruncină echilibrul politic intern, menţinut de vechile partide.-

"Psihoza naţionalistă" influienţează pe însuşi regele Carol II, care trece la o perioadă de politică mai personală, căutînd să facă chiar el naţionalism.-

Astfel se explică aducerea guvernului Goga-Cuza, constituirea Frontului Renaşterii Naţionale, Partidul Naţiunii, guvernul GIURTU de mai tîrziu, etc.-

Cum însă nu puteau trăi concomitent două forţe politice, caracter naţionalist, aceea regelui şi a partidelor de extremă dreaptă, aceasta modifică constituţia, înlătură instituţiile democratice prin înlocuirea principiului,"Toate puterile emană de la Naţiune" cu acela că: "Toate puterile emană de la Rege".-

x

x x

In aceste circumstanţe politice, MORUZOV, care - avea în această perioadă - legătură strînsă cu URDAREANU de la Palat, fie sub fascinaţia recrudescenţei germane şi a psihozei naţionaliste, fie sub sclavia oportunismului naţional personal şi a consolidării situaţiei sale de viitor, trece la un act important de colaborare cu "ABWEHR" (Serviciul de Informaţii al Armatei Germane).-

De prin 1938 face o serie de tentative în scopul de a lua contact cu conducătorii acestui serviciu.-

Deşi întîmpină indiferenţă la început, se adresează baronului KILLINGER,ca să mijlocească această legătură.-

KILLINGER,ca ministru plenipotenţiar în Centrala Ministerului de Afaceri Străine al Reichului, avea unele delegaţiuni de tratative economice în România şi în Balcani.-

Fiind prieten cu amiralul CANARIS, şeful ABWEHR-ului german, obţine adeziunea aceasta pentru un contact cu MORUZOV. La început contactul a fost indirect prin mai

./.

12

HERMAN von STRANSKY din partea Serviciului german şi lt.col. IONESCU MICANDRU, din partea Serviciului Secret Român.-

Primul preţ al colaborării a fost eliberarea a doi ofiţeri din ABWEHR-ul german, care fuseseră condamnaţi pentru spionaj în România.-

Mai tîrziu s-a dus chiar MORUZOV în Germania, unde a luat contact direct cu CANARIS.-

Interesele şi obiectivele strategice, politice şi economice pe care le-am descris în capitolul III, urmărite de Germania în România, în Est şi Sud-Estul European, deveneau tot mai presante în această perioadă premergătoare celui de al doilea război mondial, pentru efectuarea căruia Germania avea nevoie de petrolul românesc.-

In întrevederile cu MORUZOV, amiralul CANARIS, acceptă o colaborare informativă cu Serviciul Secret Român, dar cu două condiţiuni principale :

I_a : Ambele servicii să înfiinţeze un organism comun pentru siguranţa zonei petrolifere şi cursul Dunării.-

II. MORUZOV să asigure Serviciul german că va face tot posibilul ca România să furnizeze Germaniei cantităţile de petrol de care va avea nevoie în viitor.-

- Pentru satisfacerea primului deziderat, se organizează un serviciu de siguranţă, acoperit, al zonei petrolifere şi a transporturilor pe Dunăre.-

El este compus din agenţi ai Serviciului Secret Român, dublat de agenţi ai ABWEHR-ului german, recrutaţi dintre germanii etnici din ţară cunoscători ai limbei române.-

Aceştia făcuseră un instructaj special în Germania pentru protecţia instalaţiilor petrolifere şi măsuri de contrasabotaj.-

Erau în număr de circa 120 şi li s-au dat carnete ca agenţi ai Serviciului Secret Român, astfel că aveau acoperirea necesară şi erau puşi la adăpost de suspiciuni sau eventuale neplăceri din partea autorităţilor româneşti, ei contînd ca fiind în serviciul statului român.-

Misiunea acestui "Serviciu de Siguranţă" astfel constituit era să facă informaţii în regiune, observaţii şi

./.

supravegheri asupra instalaţiilor petrolifere şi să intervină la nevoie direct spre a evita eventuale distrugeri sau acte de sabotaj.-

- Să urmărească activitatea şi intenţiunile personalului tehnic, englez sau filo-englez şi să paralizeze orice tentativă de prejudiciu.-

- Să facă paza efectivă a trenurilor cisterne cu benzină care plecau în Germania.-

Pe cursul Dunării Serviciul de Siguranţă trebuia să asigure transporturile cu şlepurile de cereale şi benzină, instalaţiile din porturi şi paza canalelor din zona Orşova-Porţile de Fier, spre a evita o eventuală obstruare a acestei importante artere de comunicaţie.-

MORUZOV a mers însă şi mai departe în intenţiunea sa de a proteja interesele germane în România.-

Cu ocazia cercetărilor ce s-au făcut de Justiţie, după arestarea sa, s-a dovedit că el cumpărase pe preţul de 16 milioane lei moşia BUDA, 5 Km. de la Ploieşti. Actul era întocmit pe numele unui om de încredere al său, căruia însă MORUZOV a avut grijă să-i ia poliţe pentru o valoare egală cu preţul de cumpărare al moşiei.-

Această proprietate cuprindea o serie întreagă de clădiri şi atenanase, care după informaţiile mele, trebuia să adăpostească mai multe grupuri de "Comandos" germane de aveau misiunea să împiedice orice act de distrugere a instalaţiilor petrolifere venit din partea tehnicienilor englezi care urmau să se retragă în caz de intervenţie a trupelor germane.-

Serviciul acesta a funcţionat în bune condiţiuni şi cu rezultate efective.-

Trecînd acum la el doilea deziderat al lui CANARIS - garanţia continuităţii furniturii de benzină - trebuie să menţionăm că MORUZOV a dat această asigurare.-

Atunci amiralul CANARIS l-a luat şi l-a dus la generalul KEITEL, şeful Statului Major al Forţelor Germane, care l-a făcut atent că răspunde cu capul lui de garanţia dată.-

./.

MORUZOV a confirmat încăodată angajamentul luat față de CANARIS.-

- Subsemnatul după ce am luat în primire conducerea S.S.I. și am cunoscut aceste fapte, am căutat să le examinez mai adînc și am făcut următoarele constatări :

Toate aceste fapte se petrec sub ministeriatul lui ARMAND CALINESCU,care, după cum se știe a dus o politică de neutralitate în conflictul european și în dezechilibru provocat de Germania, - dar totuși cu tendințe filo-franceze și cu aversiune împotriva Germaniei.-

A știut sau nu CALINESCU de toate aceste aranjamente ale lui MORUZOV, sau chiar Marele Stat Major ?

Concluzia cercetărilor mele a fost că nu au știut.-

CALINESCU l-a suspectat la un moment dat pe MORUZOV dar nu a avut motive suficiente să ia atitudine împotriva lui, mai ales că acesta avea strînse legături și era apărat de URDAREANU la Palat.-

Dar cum s-au introdus în țară agenții germani plasați pe Valea Prahovei și pe Dunăre, fără știința și autorizația lui ARMAND CALINESCU,care era și ministru de Interne.-

Explicația este următoarea : la un moment dat ARMAND CALINESCU a avut impresia că este supraveghiat chiar de agenții de siguranță puși să-l păzească. A cerut atunci schimbarea inspectorului Corpului de Detectivi VINTILA IONESCU, care a trecut la Serviciul Secret, MORUZOV dînd în schimb pe NIKY STEFANESCU, omul lui de mare încredere.-

Aceasta, pe baza listelor date de MORUZOV, cu numele agenților germani, dădea ordine directe la punctele de frontieră ca să le permită intrarea în țară, cu plata taxei de viză de frontieră.-

Si astfel, unul cîte unul s-au strecurat acești agenți în țară, fără ca Legația română din Berlin să le acorde vize, în care caz ar fi avizat Ministerul de Externe și cerut autorizarea prealabilă a Departamentului Internelor.-

Odată ajunși la București, luau contact cu serviciul secret care le dădea carnetele de identitate ca agenți

./.

ai săi şi îi încadra în serviciul de siguranţă al zonei petrolifere sau al cursului Dunării.-

- Desigur că tot prin această filieră urmau să se introducă în ţară şi elementele componente ale grupurilor de "COMANDOS" dacă guvernul GIURTU nu ar fi admis venirea în ţară a Misiunii Militare Germane cu toate anexele sale.-

- Dar cum puteau să opereze aceste grupuri de "COMANDOS" ?

Explicaţia au avut-o mai tîrziu printr-un complex de informaţiuni şi verificări asupra cauzelor reale care au impus formula geografică a dictatului de la Viena şi după ce am cunoscut pe colonelul LAHOUSEN din centrala Abwehrului german autorul acestor formaţiuni de asalt.-

Se ştie că şi presiunea Germaniei şi Italiei ni s-a impus să ne înţelegem cu ungurii asupra unei formule de împărţire a Ardealului.-

Dar în conferinţa de la Turnu Severin, ungurii pretindeau cedarea unei fâşii aproape verticale care să cuprindă frontiera de Vest pînă la Arad, cu schimb de populaţie de o parte şi de alta.-

Că delegaţii români nu au admis nici această formulă

In august 1940 Germania era stăpînă în Vest, prin supunerea Franţei şi acum se lucrau la statul major german planurile pentru stăpînirea Balcanilor şi campania în Est.-

Drumurile treceau peste Ungaria, care în orice caz trebuia să primească o satisfacţie, cum s-a încercat la Turnu Severin.-

România trebuia să facă sacrificii - după concepţia italo-germană - care vor fi mai tîrziu recuperate prin satisfacţiuni în Est.-

"Aurul negru" cum i se mai spunea petrolului, o dăruire a naturii atît de bogată în foloase, a jucat de această dată un rol nefavorabil intereselor noastre.-

Linia geografică verticală ca frontiera despărţitoare a Ardealului, aşa cum fusese cerută la Tr.Severin se transformă în Dictatul de la Viena, în linie orizontală, ca un pumnal înfipt în pieptul neamului românesc.-

./.

Interesele strategice şi economice - stăpînirea petrolului, element de viaţă al războiului, a determinat statul major german să ceară această săgeată orizontală, cu vîrful ameninţător deasupra Braşovului, numai la 80 Km.de zona petroliferă, care puteau fi astfel ocupate de blindatele germane în decurs de 2-3 ore.-

Grupurile de Comandos înzestrate cu armamentul de volum mic dar cu mare putere de foc, trebuiau să asigure stăpînirea tuturor instalaţiilor petrolifere din primul moment şi cu ajutorul batalioanelor de paraşutişti ce aveau să fie aruncate în interval foarte scurt, să menţină situaţia pînă la sosirea carelor blindate germane.-

- Din aceleaşi interese germane, zona petroliferă în timpul războiului a constituit regiunea cu cea mai puternică apărare antiaeriană, iar în timpul bombardamentelor comandamentul german al zonei avea în permanenţă telefonul deschis cu cartierul suprem german, de unde generalul KEITEL se informa minut de minut de pagubele cauzate.-

x

x x

Continuînd a examina angajamentele luate la Berlin de MORUZOV cu toată îngăduinţa, am mai constatat următoarele :

Instituirea unui serviciu comun de siguranţă al producţiei transporturilor de petrol şi derivatele sale, ar mai putea fi privit ca un act de competinţa unui serviciu de informaţii;

Dar aducerea şi camuflarea pe teritoriul ţării a unor efective militare străine şi mai ales asigurarea furniturii de petrol constituiau acte politice şi militare de o extremă gravitate.-

MORUZOV însă era un tip destul de circumspect în actele sale şi în tot jocul lui politic primul obiectiv era să-şi apere spatele şi să-şi protejeze retragerea.-

El nu a putut lua asemenea angajamente fără a avea el însuşi o garanţie de la un for superior. Si acel for nu

./.

putea fi altul decît ERNEST URDAREANU mareşal al palatului cu care MORUZOV lucra în acel timp, în cele mai strînse legături. URDAREANU prin influenţa lui asupra regelui Carol al II-lea schimba şi constituia guvernele după cum îi dictau interesele de moment ; numai el putea să garanteze respectarea angajamentelor luate de MORUZOV, mai ales că în acea vreme URDAREANU făcea eforturi să înlăture grupările naţionaliste şi să rămînă el pe primul plan faţă de Germania.-

Atentatul împotriva lui ARMAND CALINESCU, cascada guvernelor ce urmau, în special Dictatul de la Viena, a dărîmat planurile lui URDAREANU şi MORUZOV.-

Primul a fost nevoit să plece din ţară odată cu regele Carol II, iar MORUZOV a fost arestat la 5 septembrie 1940 din ordinul lui Antonescu, în momentul cînd se înapoia de la o nouă conferinţă cu amiralul CANARIS.-

x

x x

Pentru completarea şi lămurirea activităţii Serviciului Secret, adaug cîteva relaţiuni şi caracterizări asupra lui MORUZOV şi sistemele sale de lucru.-

- Născut în comuna Zebil judeţul Tulcea, fiu de preot, lipovean de origină, a dăruit locului de naştere o şcoală foarte frumos construită şi înzestrată. Vorbea, din familie, limba rusă şi bulgară, şi nu cunoştea deloc vreuna din limbile occidentale ceea ce i-a produs mari dificultăţi în relaţiunile de colaborare, sociale şi de serviciu. Ca cultură făcuse 3 clase de liceu, nu citea vreo carte în afară de ziare şi acestea foarte superficial. Cînd avea nevoie de vreo relaţie de ordin cultural se adresa vreo unui specialist şi învăţa pe de rost.-

Nu-i plăcea să scrie şi nici chiar să semneze. De aceea în arhivele serviciului rezoluţiile lui sînt extrem de rare, iar semnătura o dădea numai cînd era absolut necesar.-

Explicaţia acestui fapt o găsim şi în caracterul lui căci nu-i plăcea deloc să se angajeze formal în vreo

./.

acţiune, pentru a avea totdeauna posibilitate de joc şi dezolare de la răspundere. De aceea rezolva problemele de serviciu verbal şi tot aşa dădea şi ordinile şi instrucţiunile necesare.-

De tînăr a intrat ca agent în serviciul de siguranţă al Dobrogei. In timpul primului război mondial ajunge şeful acestui serviciu.-

Dispreţuind birocraţia era mai mult înclinat pentru activitatea de teren. In Dobrogea şi mai ales frontiera româno-bulgară cunoscînd şi limba necesară, a dezvoltat o serie de acţiuni reuşite. In timpul războiului colaborează ca reprezentant al Siguranţei Generale pentru problemele Dunărene, cu comandanţii militari din regiunea Galaţi şi mai apoi din sudul Basarabiei.-

In toate aceste acţiuni fade dovadă că este un bun poliţist, tip temerar şi cu calităţi native informative. Cu ocazia colaborării cu militarii, captează o serie de legături şi bunăvoinţă care i-au ajutat în 1924 la recomandarea sa ca şef al Serviciului Secret din Marele Stat Major. După război se întoarce la conducerea serviciului de siguranţă al Dobrogei cînd intră în conflict cu noul director general al Siguranţei ROMULUS VOINESCU, care-l suspectează de spionaj şi de o serie de afaceri necurate între care de mari contrabande făcute la Gurile Dunării şi în Basarabia cu schimbul rublelor în lei. Pe baza unei vaste anchete, este destituit şi arestat.-

Prin intervenţiuni politice, pe care MORUZOV le-a cultivat, reuşeşte ca Instrucţia să-i claseze dosarul dar nu reuşeşte să anuleze şi decretul de destituire. Rătăceşte astfel prin capitală, trăind în mizerie, bătînd la toate uşile după ajutor şi oferindu-şi serviciile pe care toţi i le respingeau deoarece era considerat "suspect" - o umbră care l-a urmărit toată viaţa pînă la mormînt.-

Insfîrşit, recomandat de generalu DRAGU, care comandase în Basarabia şi căruia MORUZOV i-a făcut unele servicii şi prin colonelul RADULESCU şeful secţiei a II-a din Marele Stat Major în 1924, reuşeşte să fie numit ca şef al Serviciului Secret nou înfiinţat, contînd ca funcţionar civil în Ministerul de Război.-

ROMULUS VOINESCU a făcut o puternică opoziţie

acestei numiri pe care Marele Stat Major nu a voit s-o ia în consideraţie. Din această cauză colaborarea dintre Siguranţa Generală şi M.St.M. a avut mult de suferit.-

In noua sa calitate face eforturi disperate şi reuşeşte an de an să întemeieze serviciul în formaţia descrisă la Capitolul IV şi să-i dezvolte activitatea.-

Deşi lipsit de obişnuinţa de a citi, era suficient de inteligent ca să asimileze de la alţii datele ce-l interesau şi să le reproducă apoi ca cunoştinţe, proprii ale sale.-

Foarte şiret, ascuns, lucrînd totdeauna într-un cadru restrîns şi egoist.-

Avea o concepţie întotdeauna confuză şi complicată dar suficientă abilitate ca să se descurce în situaţiile cele mai grele.-

In această făptură de om trăiau două temperamente deosebite : unul blînd, bun şi înclinat spre acte de dăruire sufletească şi omenie, dar atunci cînd interesul lui intra în joc Moruzov abandona orice fel de scrupule şi devenea o fiară care sfîşia fără milă, uzînd de orice mijloace permise sau nepermise.-

Acest caracter dublu într-o formă sau alta ca manifestare exterioară a unui comandament interior : oportunismul menţinerea şi formarea situaţiei sale fără nici o rezervă.-

Intre 1924-1930 se ocupă mai mult de serviciu pe care-l constituie în bună parte ; apoi intervine la guvernul naţional-ţărănist, cu care făcuse legătura de cînd acest partid era în opoziţie şi reuşeşte să se anuleze Decretul de destituire şi este astfel numit în postul de director general în Ministerul Apărării Naţionale, însărcinat cu conducerea serviciului secret din Marele Stat Major.-

In această demnitate nu-i mai place să mai vină în birou decît foarte rar, la luni de zile, lucrările fiind lăsate în seama subalternilor.-

Locuieşte în case din ce în ce mai luxoase, cumpără mobilă străină, covoare, tablouri şi lucruri de valoare,

./.

face relaţii cu sculptori, pictori şi pozează să-şi facă tablouri.-

Am găsit şi în statele de serviciu asemenea artişti care au încasat lefuri, ani de zile, fără să prestezo nici un serviciu.-

Din 1930 Moruzov observînd că alţi poliţişti se duc regulat pentru studii în străinătate, îi imită şi înarmat cu un paşaport diplomatic pe numele Ing.STEFANESCU pleacă însoţit de o grupă de tranzlatori ca să ia aer apusean.-

Arhivele serviciului nu conţineau nici o urmă a activităţii lui în străinătate, deşi cred că a avut şi unele legături informative personale.-

Sub regele Carol II face eforturi repetate şi reuşeşte să intre în graţiile acestuia şi ale camarilei de la palat, mai ales în timpul cercetării aşa-zisului complot Col.Precup.-

Cultiva aceste relaţiuni cu perseverenţă şi le alimentează cu tot felul de informaţii politice, cît şi asupra persoanelor care manifestau atitudini împotriva palatului, în special asupra prinţului Barbu Stirbey, remarcabil adversar al regelui Carol II. Se amestecă în raporturile dintre rege şi ceilalţi membri ai familiei regale şi persevereazâ în această acţiune.-

Moruzov nu avea nici o cultură politică, cum nu avea nici cultură profesională, în afară de unele cunoştinţe practice căpătate prin experienţă, iar altele căpătate prin relaţiile cu poliţişti sau ofiţeri de informaţii mai instruiţi.-

Pe aceştia îi ruga sau le plătea ca să-i întocmească cîte un studiu asupra vreunei probleme cu care se retrăgea la vreo vilă pe Valea Prahovei şi acolo îl învăţa pe de rost, această operaţie repetată îi constituia în memorie un capitol de cunoştinţe pe care apoi le etala cu dezinvoltură în discuţii pe care el însuşi le provoca fixînd şi subiectul pe care-l cunoştea în detalii.-

Cu acest procedeu pentru necunoscători de fond şi problemei informative, el apărea ca un "om bine informat",

./.

dar imediat ce-l forţai să iasă de pe linia fixată de el şi treceai la alte probleme se deroba, venea cu generalităţi şi idei vagi şi apărea în realitate ca un tip unilateral.-

Un alt sistem cultivat permanent de Moruzov în interesul menţinerii situaţiei sale, era acela de a calcula şi prevedea guvernele ce vor urma la cîrma statului, cum şi generalii care vor putea veni la conducerea Ministerului de Război sau a Marelui Stat Major.-

Pe toţi aceştia îi informa preventiv, păstra legătura cu ei şi uza chiar de diferite servicii personale sau atenţiuni, pentru asigurarea relaţiilor viitoare. Cînd şeful Statului Major era inconvenabil, ca în 1934 cînd în această calitate ANTONESCU îi cerea socoteală de modul cum se cheltuiesc fondurile informative, el fugea cu Serviciul la Ministerul de Război şi se întorcea numai cînd venea un nou şef de stat major care-l agrea.-

Deşi nu avea o funcţiune politică, Moruzov prin caracterul lui conspirativ şi tenebros, s-a amestecat adesea cu stîngăcie în culisele politice. Manevrele lui au fost de multe ori descoperite şi au condus chiar la sfîrşitul tragic al vieţii sale.-

Fiind lipsit de familie, de o educaţie de societate fugea de lume şi de relaţii sociale şi se retrăgea într-o viaţă interioară înconjurat numai de cîţiva oameni - zişi de încredere - care limitau complet orizontul politic, mărginindu-l la simple calcule de interese meschine.-

Astfel cînd ARMAND CALINESCU îi cerea un funcţionar de mînă forte care să înlocuiască pe VINTILA IONESCU el dă pe NIKI STEFANESCU secondat de COSMA, ambii foşti poliţişti dar care "ştiau să tragă bine cu revolverul".-

In perioada de represiune a mişcării legionare 1938-1939, aceştia au autorizarea şi îndemnul lui Moruzov care urmărea să capteze graţiile lui CALINESCU, întrebuinţează violenţa sub toate formele, ajungînd pînă la suprimarea mai multor conducători legionari, sub acoperirea "evadările de sub escortă" sau a sinuciderii "prin strangulare".-

Dar după moartea lui CALINESCU şi sub influenţa raporturilor cu germanii, MORUZOV schimbă atitudinea şi

./.

trece în cealaltă extremă favorabilă legionarilor. Trădează cu CANARIS aducerea unui guvern legionar aşa cum doreau germanii.-

Cînd HORIA SIMA vine cu NICOLAE PATRASCU clandestin în ţară şi sînt arestaţi de jandarmi în Banat şi apoi transferaţi la Siguranţa Generală, MORUZOV cu concursul lui NIKI STEFANESCU şi fără ştiinţa ministrului de interne GHELMEGEANU, îl ia noaptea pe HORIA SIMA şi după lungi tratative îl duce la palat ca să trateze cu URDAREANU şi în urmă este pus în libertate şi intră însoţit de alţi camarazi în guvernul GIGURTU.-

Pentru ca MORUZOV să-şi repare situaţia la legionari şi să-i aibă oricînd la îndemînă pentru combinaţiile politice aranjate cu URDAREANU, mobilizează pe loc la serviciul secret un grup de comandanţi legionari, în frunte cu HORIA SIMA. Actele le-am găsit în arhivele serviciului şi au fost publicate. Ele avea de scop şi să-i pună la adăpost de chemare la unitate în caz de mobilizare, Lista primului lot fusese întocmită chiar de HORIA SIMA căci de pe dînsa lipsea numele lui RADU MIRONOVICI, pretendent legitim la conducerea mişcării.

Iată cum acelaşi MORUZOV, mîncător de legionari, îi îmbrăţişează şi le face diverse servicii importante din oportunism şi joc politic.-

Acelaşi MORUZOV care prin rapoartele lui asupra legăturilor lui ANTONESCU cu legionarii determinase Palatul să-l interneze pe acesta în lagăr, întreţine el însuşi raporturi cu legionarii.-

Dar linia în zig-zag pe care mergea MORUZOV dintr-o extremă în alta, trebuia să se frîngă şi firele ce le mînuia trebuie să se încurce şi astfel MORUZOV ca şi exponentul lui la Siguranţa Generală NIKI STEFANESCU cad în disgraţia palatului.-

MORUZOV caută un sprijin din afară şi în primele zile ale lui septembrie 1940 se întîlneşte într-o nouă conferinţă cu CANARIS la Veneţia. Acesta îl informează de evenimentele din ţară şi de chemarea generalului ANTONESCU la putere.-

./.

MORUZOV îşi aminteşte de toată lupta lui contra lui ANTONESCU două ani de zile, dat se bizuie pe germani, pe legionari şi pe refacerea relaţiunilor lui cu palatul.-

Intreabă totuşi la telefon de la Veneţia pe şeful secţiei de contrainformaţii, directorul FLORIN BECESCU, zis GEORGESCU, care este situaţia şi dacă poate să se înapoieze în ţară.-

Acesta din prostie sau din neştiinţă îl asigură că aducerea lui ANTONESCU la guvern nu are nici o importanţă din moment ce guvernul e stăpîn pe situaţie şi-i spune să vină în ţară.-

MORUZOV cu toate sfaturile lui CANARIS de a mai rămîne în străinătate, pînă la liniştirea şi clarificarea situaţiei din România, vine la Bucureşti şi chiar în seara sosirii 5 sept. este arestat şi dus la Prefectua Poliţiei, spre a fi pus la dispoziţia Justiţiei să dea socoteală de actele sale.-

Regele şi URDAREANU plecînd din ţară, dispare şi această speranţă a lui MORUZOV. Cît despre germani se găsea în ţară în acea vreme un important grup de "Gestapo" sub conducerea colonelului Geisler.-

Intre GESTAPO - Geheim Staats Polizei şi ABWHER, existau mari fricţiuni, ele se resimţeau şi pe teritoriul român.-

MORUZOV colaborase cu ABWEHR-ul şi deci era rău privit de GEISSER, care avea strînse legături cu legionarii, pe care îi stimula la agitaţie şi îi înarma în toată perioada septembrie - decembrie 1940.-

MORUZOV se încurcase de mult în reţeaua de intrigi politice interne.-

Conducînd serviciul numai pe baze experimentale şi neavînd nici cultură politică, nici profesională, confundase informaţia politică cu politica propriu-zisă şi jocul informaţiilor cu jocul politic.-

El cade astfel şi în cascada de intrigi dintre serviciile străine de informaţii ce-şi disputau influienţa în ţara noastră.-

./.

Mai rămîneau legionarii. La Siguranţa Generală, MAIMUCA, inspector delegat director al Poliţiei de Siguranţă, şi colaborator strîns cu GEISSLER, vechi şi înverşunat duşman al lui MORUZOV, informează pe legionari despre toate actele de violenţă săvîrşite de MORUZOV şi NIKY STEFANESCU împotriva camarazilor lor şi le procură material informativ şi documentar în acest sens.-

Prefect de poliţie, colonelul ZAVOIANU, legionar feroce şi autor al tuturor samavolniciilor poliţiei legionare din această perioadă. Sub auspiciile lui se face o judecată tainică a tuturor celor ce au lovit în mişcarea legionară şi deci şi a lui MORUZOV.

Sînt puse în cumpănă şi actele personale ale lui MORUZOV favorabile mişcării, dar cîntăresc mai greu cele defavorabile şi mai ales faptul că a dat frîu liber subalternilor săi să întrebuinţeze - fără nici o supraveghere şi nici un control - violenţa şi revolverul, împotriva legionarilor deţinuţi şi a căror soartă angaja grav răspunderea lor.

In afară de cele de mai sus, aceasta a fost cauza principală pentru care judecata a hotărît :

"Sînge pentru sînge.....:"

In mare taină, colonelul ZAVOIANU care ştia ce are să urmeze, transportă pe MORUZOV din arestul Prefecturii Poliţiei Capitalei în fortul Jilava, alături de NIKI STEFANESCU, COMSA şi toţi foştii miniştri demnitari, ofiţeri şi poliţişti care au activat împotriva mişcării legionare şi asupra cărora plana aceeaşi sentinţă.-

Si astfel în noaptea de 27 noiembrie 1940 îşi găseşte sfîrşitul în tragedia de la Jilava, răpus de gloanţele legionare trase chiar din armele germane.-

CAPITOLUL VI.

INFIINTAREA SERVICIULUI SPECIAL DE INFORMATIUNI

După cum este ştiut înainte de abdicarea regelui Carol II, ANTONESCU obţinuse semnarea decretului prin care i se dădeau "depline puteri", regele rămînea astfel numai cu funcţiunile reprezentative.-

./.

Acest decret împuternicea pe ANTONESCU ca "Conducător al statului şi preşedinte al Consiliului de Miniştri".

Importanţa acestui : "act constituţional" stătea în consecinţele lui juridice.-

Pentru prima oară se instituia în România funcţiune de "conducător al statului",care exercita prin drepturile lui deplino puterea legislativă executivă şi judecătorească.

Transformările survenite astfel în structura constituţională fundamentală a Statului, trebuiau să afecteze şi instituţiile prin care se exercitau aceste drepturi.-

Ca ofiţer de stat major, pe care l-a condus o bucată de vreme ANTONESCU ştia că un stat nu poate fi cîrmuit fără a avea la dispoziţie o orientare informativă, cît mai largă şi mai precisă.-

MORUZOV şi serviciul secret, îi cauzase ani de zile mai neplăceri.-

Deci nu mai voia să audă de aceste denumiri. Trebuia un serviciu nou creat şi pe baze cu totul noi.-

Din primele zile ale lui sept.1940 numeşte pe col. NICOLAID în locul lui MORUZOV.-

Il cunoştea de la Scoala de război unde NICOLAID fusese un ofiţer eminent, cum şi de la Marele Stat Major.-

Col.NICOLAID era un foarte bun teoretician în materie informativă, dar nu poseda practica acestui serviciu şi nu funcţionase niciodată în vreo instituţie cu asemenea misiune.-

Ca temperament, un om foarte comod, care lăsa subalternii să lucreze, el mărginindu-se doar să semneze,lucrările ce i le prezentau şi să citească buletinele secţiei de informaţii, după ce se întocmeau şi expediau.-

Aceste caracteristice ale lui NICOLAIDE se resimt de altfel şi în activitatea serviciului pe care l-a condus două luni şi jumătate.-

Pe baza ordinelor şi indicaţiunilor lui ANTONESCU se întocmeşte "Decretul lege pentru înfiinţarea Serviciului Special de Informaţiuni".-

./.

El este publicat în monitorul oficial din sept. 1940 în primele zile ale guvernării ANTONESCU ceea ce marchează importanţa şi urgenţa pe care acesta a pus-o în organizarea acestui serviciu.-

Caracteristicile acestui decret cu putere de lege sînt următoarele : decretul spune să "înfiinţează un serviciu special de Informaţii".-

Deci este vorba de un serviciu nou care poartă o nouă titulatură, astfel că vechiul Serviciu Secret trebuia desfiinţat.-

De altfel, aceasta era şi intenţiunea lui ANTONESCU care voia să aştearnă uitarea asupra trecutului.-

Serviciul special de informaţii este sub ordinele şi directivele conducerii statului.-

Deci nu mai este sub dependenţa Marelui Stat Major astfel că pretenţiunile acestei instituţii asupra proprietăţii acestui Serviciu nu pot fi considerate valabile, faţă de Decretul Lege, de înfiinţarea noului serviciu.-

Textul fiind destul de larg, pentru interpretarea lui trebuie să ne referim şi la intenţiunile legiuitorului, care a voit ca el să fie şeful superior al acestui serviciu ce urma să activeze numai conform ordinelor şi directivelor sale.-

Serviciul depinde din punct de vedere administrativ de Ministerul Apărării Naţionale. Adică, personalul, materialul şi fondurile trebuiau servite de Ministerul Apărării Naţionale în bugetul căruia erau trecute.-

Personalul însă era numit şi controlat de şeful serviciului, care la rîndul său era subordonat conducătorului statului şi şef superior al serviciului.-

Materialul putea fi controlat de Ministerul Apărării Naţionale deşi în practică acest control nu se făcea dar era trecut în inventarele serviciului ce se trimiteau şi la Ministerul Apărării Naţionale.-

In ce priveşte "fondurile" decretul prevede că şeful serviciului are "libertate absolută" în întrebuinţarea lor, iar controlul asupra modului cum se vor cheltui aceste

./.

fonduri a fost reglementat printr-o lege specială el fiind atribuit Inaltei Curţi de Conturi şi nu Ministerului Apărării Naţionale.-

Decretul mai spune că Serviciul Special de Informaţii, colaborează cu Marele Stat Major şi celelalte departamente.-

Prin urmare, raporturile între serviciu şi Marele Stat Major cît şi cu celelalte departamente sînt raporturi de colaborare şi nu de dependenţă. Atunci de cine depinde Serviciul special de Informaţii ?

De conducătorul statului care era : prin efectul legii - şi conducător superior al serviciului.-

Si cum acestea era şi preşedinte al Consiliului de miniştri, serviciul depindea organic de Preşedintele Consiliului de Miniştri.-

Aceasta a fost situaţiunea de drept şi de fapt şi fiindcă acest decret nu a precizat expres în textele lui această dependenţă organică, ea a fost menţionată în mod cla şi precis în al doilea decret lege pentru reorganizarea Serviciului special de Informaţii întocmit de mine mai tîrziu.-

Directivele ordinele şi rezoluţiile conducătorului statului se dădeau şefului serviciului,fie verbal,fie că se transmitea în scris prin secretarul general Cabinetul Militar sau Serviciul de centralizare al Informaţiilor din Preşedenţia Consiliului de Miniştri.-

De altfel, aceasta a fost şi intenţiunea lui ANTONESCU ca acest serviciu nou să nu mai circule între Marele Stat Major şi Ministerul de Război ca pe vremea lui MORUZOV să nu se mai preteze la jocuri politice după interesele şefului serviciului ci să urmeze politica de stat în care scop trebuia să depindă de conducerea statului care se exercita organic prin preşedinţia Consiliului de Miniştri.-

Decretul a trebuit să prevadă că Serviciul Special de Informaţii depinde din punct de vedere administrativ de Ministerul Apărării Naţionale,căci bugetul lui trebuia să figureze în bugetul unui departament şi era mai logic aici. In plus, nou serviciu nu-şi putea însuşi personalul şi materialul fostului Serviciu Secret,aşa cum s-a petrecut în fapt fără existenţa acestui text.- ./.

Col.NICOLAID nu poate fi acuzat de unele imperfecţiuni şi impreciziuni,care rezultă din textul decretului în special în problema dependenţei serviciului deoarece el nu avea cunoştinţe de drept şi se vede din factura laconică a textelor că el a fost întocmit de militari.-

In orice caz, prin acest decret-lege se pun bazele Serviciului Special de Informaţii şi se creează o nouă etapă în viaţa şi tradiţia informativă în România.-

Neavînd textul oficial al decretului la dispoziţie l-am reconstituit pe cît posibil din memorie,astfel că pot fi şi unele rectificări.-

Dar aceasta a fost concepţia din care a izvorît şi acestea au fost intenţiunile urmărite de legiuitor şi caracteristicile ce i le-a imprimat.-

x

x x

Legea creînd o nouă situaţiune de drept,col. NICOLAID era obligat să procedeze la o nouă organizare şi o nouă încadrare a personalului.-

In fapt, el se mărgineşte să-şi însuşească personalul şi materialul fostului serviciu,pe care-l situiază în noua sa firmă.-

Organizarea serviciului rămîne tot cea veche fără nici o schimbare.-

Nu se face nici o revizuire a personalului serviciului şi nici o încadrare menţionîndu-se confuzia şi haosul de pe vremea lui MORUZOV.-

Sînt doar aduşi la serviciu cîţiva ofiţeri în plus, prieteni personali ai şefului serviciului.-

NICOLAID se mărgineşte să satisfacă cerinţele pur formale ale decretului lege.-

Adoptă în toate scriptele noua titulatură a serviciului.-

./.

Lucrează direct cu conducătorul statului căruia îi comunică verbal sau prin rapoarte scrise rezultatele activităţii serviciului.-

Buletinele de informaţii sînt trimise Marelui Stat Major şi Ministerului Apărării Naţionale spre a satisface cerinţele legii.-

Chestiunea dependenţei organice de Preşedenţia Consiliului de Miniştri nu este calrificată în această perioadă căci col.NICOLAID nu crease raporturi cu serviciile respective din preşedenţie.-

Ca militar nu vroia să-şi prejudicieze relaţiile cu Statul Major al Ministerului Apărării Naţionale şi de aceea lăsa serviciul în aceeaşi situaţie neclară ce rezultă şi din impreciziunile decretului.-

Marele Stat Major însă reţinuse în dependenţa sa Birourile statistice şi-şi crease noi centre informative pe frontieră ca organe proprii ale sale. Avînd în plus şi materialul informativ de la ataşaţii săi militari şi din Ministerul Afacerilor Străine,compensa în parte pierderea din cadrele sale a Serviciului Secret şi a personalului său.-

Activitatea col.NICOLAID se limitează la expedierea lucrărilor curente, urmînd drumurile trasate şi metodele rămase de la vechiul serviciu,cu corectările impuse de noua titulatură.-

x

x x

Un singur fapt este demn de remarcat în această perioadă : continuarea colaborării cu ABWEHR-ului german.-

Ofiţerul de legătură între serviciul german şi român maiorul STRANSKI ia contact cu col.NICOLAID, căruia îi expune aranjamentul făcut de MORUZOV şi-i cere să continuie colaborarea.-

Imediat după arestarea lui MORUZOV,amiralul CANARIS vine în ţară şi face o vizită conducătorului statului general ANTONESCU intervenind în favoarea celui arestat.-

ANTONESCU îi expune motivele care l-au determinat să ia această măsură, adăugînd că justiţia îşi va spune cuvîntul asupra tuturor acuzaţilor ce i se aduc în legătură cu activitatea sa ca şef al Serviciului Secret.-

La cererea lui CANARIS, ANTONESCU dă asigurări că nu are nici o intenţie de a ridica viaţa lui MRUZOV.-

In a doua parte a discuţiei, CANARIS, expune toată colaborarea făcută cu MORUZOV, serviciul din Valea Prahovei şi Dunării, cu toate detaliile dar şi schimbul de informaţii ce se făcea între cele două servicii de mai multă vreme şi cere lui ANTONESCU să autorizeze continuarea acestei activităţi comuna, ceea ce ANTONESCU aprobă.-

Lt.col. IONESCU MICANDRU şi mr. STRANSKY sînt introduşi în cabinetul lui ANTONESCU unde primesc instrucţiuni şi continuă a lucra ca şi pînă în prezent. Aceştia pun în cunoştinţă şi pe NICOLAID care primeşte şi el ordine în acelaş sens.

Prin acest act important, colaborarea informativă între ABWEHR-ul german şi Serviciul Special de Informaţii de astă dată devine dintr-o legătură secretă o activitate comună, oficială autorizată de forul superior de conducere a statului.

In baza convenţiei încheiată de guvernul GIGURTU, Misiunea militară germană vine în ţară după 12 oct.1940 avînd în componenţa ei şi un serviciu de ABWEHR.

Acesta prin legătura cu S.S.I. stabileşte colaborarea directă între şefii celor două servicii, dublată de cei doi ofiţeri de legătură.

Sînt aduşi în completare noi agenţi germani pentru zona petroliferă şi Valea Dunării şi se amplifică colaborarea pe teren informativ şi contrainformativ, prin schimb de informaţii. Prezenţa ABWEHR-ului în cadrul Misiunii militare germane, autorizată să vină în ţară, îi dă un caracter oficial, ca şi activităţii comune a celor două servicii de informaţii.-

x

x x

./.

Prezenţa în ţară a unor trupe germane însă constituia o puternică încurajare pentru mişcarea legionară acum aflată la guvern. Jafurile şi violenţele se exercită cu o mare dezinvoltură pe tot cuprinsul ţării şi în special în Capitală, unde echipele de şoc,de sacrificiu şi în special poliţia legionară,fac descinderi neautorizate prin casele evreilor şi oamenilor politici,ridică obiecte,alimente,bani spunînd că sînt pentru "ajutorul legionar" cînd în realitate erau pentru ei.-

Magazine, ateliere, depozite, fabrici etc. sînt luate cu forţa din mînile proprietarilor în locul cărora instalează legionari.-

Casele evreilor sînt evacuate cu forţa, destinatarii de acţiuni ai diferitelor bănci şi industrii sînt forţaţi să le cedeze,sub ameninţarea revolverelor.-

La Prefectura poliţiei dictează col.ZAVOIANU şi noapte de noapte sînt aduşi aici grupuri de evrei şi români suspectaţi de legionari unde sînt supuşi la cele mai oribile torturi în urma cărora mulţi şi-au dat sfîrşitul,cadavrele lor fiind găsite apoi prin pădurile de la marginea capitalei.

Barbaria se întinde de la un capăt la altul al ţării şi în toate oraşele se soldează cu nenumărate victime.-

La ţară se înfiinţează "stîlpul infamiei" în faţa primăriilor unde sînt legaţi şi bătuţi toţi acei care au avut vreodată atitudine împotriva legionarilor.-

Teroarea însă trebuie dezvoltată la maximum şi orice încercare de răspuns,fie din partea adversarilor, fie din partea autorităţilor trebuie paralizată. De aceea în rîndurile legionarilor se face cuvînt de ordine "Arme ! cît mai multe şi cît mai bune".-

Si astfel se începe o goană după arme ridicate de la autorităţile ce erau în mîna lor, de la particulari cît şi din magazinele de această branşă.-

La Siguranţa generală GHICA secondat de MAIMUCA,macedonean avînd vechi legături cu legionarii, se organizează sute de percheziţii şi ridicări în rîndul aşa-zişilor "masoni".-

./.

ANTONESCU primeşte nenumărate plîngeri directe şi proteste iar şefii parchetelor din ţară informează Ministerul Justiţiei de cele ce se petrec în circumscripţiile lor.-

MIHAI ANTONESCU, ca ministru al justiţiei comunică conducătorului statului rapoartele primite.-

Dar toţi şefii serviciilor de ordine publică în frunte cu Ministerul Internelor gl.PETROVICESCU se menţin într-o permanentă tăcere asupra tuturor acestor samavolnicii şi contestă faptul atunci cînd ele sînt puse în discuţie "conferinţele de ordine publică" de către ANTONESCU.-

Col.NICOLAID fusese numit în urma recomandării col. DRAGOMIR, acel care făcuse legătura între ANTONESCU şi HORIA SIMA şi care înlesnise aducerea legionarilor la putere.-

Era singurul organ care ar fi putut informa pe şeful statului de cele ce se petrec în ţară, mai ales că acesta reproşa criza de informaţii, în care se găsea.-

Reproşurile pe care Antonescu le făcea lui HORIA SIMA erau primite de acesta cu o atitudine şi sfidare şi din ce în ce mai rebarbativă ceea ce punea şi pe ANTONESCU pe gînduri.-

De la S.S.I. nici o informaţie asupra acestor fapte.

NICOLAID, secondat de directorul contrainformaţiilor GEORGESCU se complac şi ei în aceeaşi tăcere generală, fie de frică, fie din oportunism sau că erau şi ei cuprinşi de psihoza legionară.-

Ca director al administraţiei de stat şi personalului din Ministerul Afacerilor Interne, primeam zilnic subprefecţi, pretori, notari, funcţionari de carieră, cum şi poliţişti foşti elevi şi colaboratori ai mei care mă informau de teroarea legionarilor din ţară.-

Comunicam aceste date subsecretarului Ordinei Publice ALEX.ROSIANU, singurul care luase poziţie împotriva practicilor legionare şi informa pe ANTONESCU.-

Criza informativă în care se sbătea conducerea statului şi pericolul pe care ROSIANU îl prevedea, determină pe acesta să ceară lui ANTONESCU schimbarea conducerii S.S.I. singurul organ de stat care putea să-i mai informeze.-

./.

33

In plus, S.S.I. fiind un organ subordonat direct conducătorului statului, prin legea sa de organizare HORIA SIMA nu avea dreptul să se amestece în această schimbare.-

Fiind cunoscut că în calitate de director al poliţiei de siguranţă, timp de 14 ani am activat împotriva mişcării legionare şi am efectuat dizolvările Gărzii de Fier din 1931 şi 1933, pentru care am fost condamnat la moarte prin scrisoare publică de Corneliu Zelea Codreanu.-

Avînd în vedere că eram funcţionar de carieră fără nici o culoare politică şi că condusesem poliţia de siguranţă ani de zile, ceea ce îmi înlesnea o educaţie profesională şi o practică în materie informativă şi contînd pe atitudinea şi activitatea mea net antilegionară, subsecretarul de stat ROSIANU, propune lui ANTONESCU numirea mea în locul colonelului NICOLAID.-

Cum gl. ANTONESCU cunoaştea atitudinea şi antecedentele mele, în raport cu mişcarea legionară din 1934, cînd în calitate de şef al Statului Major, colaborasem cu el ca reprezentant al Siguranţei Generale, fiindu-i recomandat şi de NICOLAE TITULESCU, cu care discutasem - în trei - atentatul împotriva lui DUCA şi întreaga problemă legionară, acceptă propunerea făcută de ROSIANU.-

Pentru aceste consideraţiuni şi în aceste circumstanţe s-a semnat decretul prin care am înlocuit pe col. NICOLAID la conducerea Serviciului Special de Informaţiuni.

Primind comunicarea pentru publicare în monitorul oficial al decretului de numire, MILLE LEFTER comandant legionar şi director general al acestei instituţii, o reţine şi avizează pe HORIA SIMA, care convoacă statul legionar. ZAVOIANU şi GHICA iau poziţie hotărîtă împotriva mea, afirmînd că voi supraveghea mişcarea. Totuşi examinîndu-se legea S.S.I. se hătărăşte că nu se poate refuza publicarea unui asemenea decret semnat de conducătorul statului dar s-au dat dispoziţiuni să fie deaproape urmărit.-

Astfel, apare decretul la 15.11.1940. Antonescu dă ordine lui Roşianu să-i fiu prezentat de luare în primire, la gara Mogoşoaia în momentul cînd pleca în Italia şi de acolo în Germania.-

./.

ROSIANU mă plasează între ANTONESCU şi HORIA SIMA. In faţa a doua formaţiuni legionare ce ocupau peronul gării, ANTONESCU mă primeşte şi mă recomandă lui HORIA SIMA cu cuvintele "Iţi prezint pe şeful Serviciului meu de Informaţii" cu accent de autoritate. "Dumneata să nu faci nici o politică, decît a conducătorului statului".-

Sînt apoi invitat de ANTONESCU în vagonul său HORIA SIMA rămînînd pe peron, unde-mi dă instrucţiuni să urmăresc îndeaproape toate mişcările legionarilor, în lipsa sa, şi să informez pe MIHAIL ANTONESCU şi ROSIANU de măsurile ce trebuie să ia, în caz cînd vor încerca să dea vreo lovitură ca să ia conducerea statului în mîna lor.-

Am înţeles semnificaţia întregii situaţii.-

Lupta pentru supremaţie, între ANTONESCU şi SIMA se începuse şi duelul se pregătea.-

Iar eu şi Serviciul de Informaţiuni ne plasam pe terenul deasupra căruia urma să se încrucişeze spadele celor doi adversari.-

CAPITOLUL VII

PRIMA REORGANIZARE A SERVICIULUI SPECIAL DE INFORMATII

De la gară mă duc la sediul Serviciului pentru a lua măsurile ordonate, avînd asigurarea fermă, după faima ce o avea, voi avea un aparat care mă va seconda efectiv în misiunea mea.-

Directorul contrainformaţiilor GEORGESCU îmi răspunde că nu are nici un informator în mişcarea legionară.-

M-am adresat atunci unor vechi poliţişti din Siguranţa generală care m-au ajutat în limita posibilităţilor.-

Intre 15-27 noiembrie 1940 am fost nevoit să lucrez la Interne spre a preda direcţia cr o condusese şi veneam la S.S.I. cîte o oră pe zi ca să citesc cel puţin buletinele informative.-

Dădusem însă dispoziţiuni col.STEFANESCU şi directorului GEORGESCU şefii celor două secţii principale de informaţii şi contrainformaţii să se ocupe serios de problema

./.

le informative curente, lăsîndu-le toată răspunderea situaţiei pînă cînd eu voi putea să iau efectiv conducerea serviciului în primire.-

In noaptea de 27 noiembrie sînt avizat de ROSIANU de la masacrul de la Jilava, urmate de moartea lui IORGA şi MADGEARU.-

Era un avertisment serios care însă însemna şi o deficienţă în acţiunea de prevenire a S.S.I.

Aceasta m-a determinat să procedez la o verificare amănunţită a întregii structuri a activităţii serviciului şi să iau măsuri de reorganizare.-

Procedura urmată a fost de a studia - în prealabil birourile şi secţiile, a constata situaţia şi a lua măsurile de îndreptare.-

1. Biroul personalului

Natural că în primul rînd trebuia făcută verificarea şi încadrarea personalului.-

In urma unor cercetări făcute la biroul personalului, am făcut foarte regretabile constatări.-

Nu existau dosare personale şi nici state de serviciu.-

Perspnalul nu era nici măcar identificat, neexistînd nici acte de stare civilă.-

Nu existau acte de studii, nici foi calificative.

Numirile erau făcute pe nişte fiţuici de hîrtie şi foarte rar se găsea cîte o decizie.-

Avansările se făceau pe nişte note date de şeful serviciului prin care să dădea ordin şefului de secţie ca funcţionarul X să fie trecut pe luna viitoare cu leafa gradului Y şi aceasta însemna că funcţionarul este avansat.-

La sfîrşitul lunii şeful secţiei făcea statele de plată pentru luna viitoare, după cele vechi, cu modificările din notele ulterioare, le trimitea la Ministerul de Război şi ridica sumele respective.-

Dar nici gradele şi clasele nu erau precizate şi nici o condiţie de numire.-

./

Aceasta era concepţia lui MORUZOV şi GEORGESCU că în Serviciul de Informaţii numai aptitudinea trebuie luată în consideraţie, făcîndu-se abstracţie de toate celelalte condiţii.-

Nu era nici un element pe care să poţi baza o apreciere şi o încadrare.-

Am luat măsuri ca toţi funcţionarii civili să fie obligaţi să depună actele de identitate, stare civilă, studii, certificate de serviciu de la alte autorităţi şi în genere, orice acte prin care pot justifica pretenţiile lor în funcţiune.-

S-a întocmit şi tipărit un chestionar cu toate datele necesare la verificare, pe care fiecare l-a completat, motivat.

Sefii de secţii au fost motivaţi să completeze ierarhic foile calificative individuale cu aprecierile lor asupra activităţii aptitudinilor şi calificării fiecărui funcţionar.-

Am dat ordine că voi destitui pe acel şef ierarhic care nu va păstra cea mai strictă obiectivitate în aprecierea subalternilor.-

Cu acest material Biroul personalului a întocmit cazierul şi statul de serviciu al fiecărui funcţionar.-

Am constituit apoi o comisiune de verificare a tuturor dosarelor compusă din ofiţeri şi funcţionari superiori sub preşedinţia subşefului Serviciului în care intra şi fiecare şef de secţie sau birou pentru a-şi susţine aprecierile şi calificările funcţionarilor săi, şi a da comisiunei relaţiile de care eventual ar mai fi avut nevoie.-

In cazul cînd actele ar fi fost contestate comisiunea avea dreptul chiar să citeze pe funcţionar pentru a da lămuririle necesare sau să facă cercetările de rigoare pentru verificarea lor.-

Cu ocazia verificării, comisiunea trebuie să facă şi propuneri pentru încadrarea, pe baza criteriilor următoare:

Să se ia în consideraţie întîi titlul deoarece urm

./.

ream o intelectualizare a serviciului.

Apoi vechimea în serviciu.-

Activitatea depusă.-

Aptitudinile dovedite, pedepse.-

Calificarea şi aprecierile şefilor ierarhici.-

Fixasem pentru agenţi 4 şi 8 clase de liceu.-

Pentru şefi de echipă licenţe.-

Pentru personalul birocratic titlurile cerute de statul funcţionarilor publici.-

Acestea reprezentau însă un maxim de condiţiuni deoarece ştiam că mulţi nu pot îndeplini cerinţa titlului.-

Si atunci am dat comisiunei instrucţiuni ca să ia în consideraţie şi celelalte criterii şi să facă propunerile pe baza unui echilibru de compensaţie între ele.-

După ce comisiunea de verificare şi propuneri şi-a terminat lucrările, am constituit o nouă comisiune de încadrare prezidată de mine.-

Judecînd şi punînd în discuţie toate criteriile de apreciere fixam pe fiecare în gradul şi clasa în care urma să fie încadrat.-

Am făcut astfel: menţineri în funcţiunile avute, retrogradări pentru cei ce nu meritau situaţia ce o aveau, avansări pentru cei nedreptăţiţi, eliminări pentru cei ce nu justificau cu nimic gradul ce-l aveau.-

Hotărîrea comisiunii de încadrare am adus-o la cunoştinţa fiecărui funcţionar, întrucît îl privea şi le-am dat dreptul ca cei ce se vor crede nedreptăţiţi să facă un apel motivat în care să-şi susţină pretenţiunile.-

Am verificat apoi toate aceste reclamaţiuni, am făcut corectările îndreptăţite.-

Lucrările comisiunilor fiind terminate, biroul personalului a întocmit deciziile de încadrare, pentru tot personalul şi fiecăruia şi s-a comunicat gradul şi clasa în care a fost încadrat.-

Dela această dată fiecare funcţionar a avut o situ

./.

ţie clară şi bine stabilită, cum şi un cazier, un stat de serviciu, drept la pensie şi o garanţie de stabilitate în serviciu.-

Dar constatările făcute în timpul lucrărilor de încadrare au fost foarte dureroase şi pline de îngrijorare.-

Studiile lipseau aproape de tot la marea majoritate

Sefii de grupă şi de echipă cu cîteva clase de liceu sau chiar deloc.-

Directori fără licenţe.-

Vechimea în serviciu s-a stabilit mai mult pe baza declaraţiei fiecăruia căci acte de numire nu existau.-

Activitatea şi aptitudinile dovedite erau la discreţia şefilor de echipe, deoarece şefii de secţie nu-şi cunoştea agenţii.-

Si apoi am găsit funcţionari numiţi în grade mari fără nici o justificare. Am găsit o mulţime de "figuranţi" sculptori, pictori, excroci, informatori de profesiune şi chiar şi un spărgător de case de fier.-

Am făcut în total vreo 60 de eliminări.-

Dar am fixat şi care sînt normele de viitor pentru numiri în funcţiune. Numai pentru perioada de război am lăsat să fie primiţi agenţi, fără patru clase de liceu, dar să fie numiţi stagiari, diurnişti şi nici decum bugetari.-

Totodată am luat măsuri să se caute personal pentru numiri, să se facă informaţii complete asupra lor şi să fie supuşi la un instructaj prealabil.-

In acest scop am închiriat un local alături de serviciu şi am instalat şcoala pregătitoare pentru agenţi de informaţie.-

După modelul acestei şcoli, conducătorul statului a dat ordin Ministerului Afacerilor Interne şi a întemeiat şcoli pentru agenţii de poliţie şi de siguranţă, iar cursuri le s-au făcut concomitent, împrumutîndu-se profesorii de la o şcoală la alta, după specialităţi, localurile de şcoală fiind deosebite. Cercurile acestei şcoli au fost chiar controlate de un general delegat de conducerea statului.-

./.

Programele cursurilor acestei şcoli erau compuse din două părţi :

Una teoretică şi alta practică.-

Iar profesorii erau recrutaţi dintre ofiţerii şi funcţionarii superiori ai serviciului ori de la Siguranţa Generală sau de la Marele Stat Major. Partea teoretică cuprindea în primul rînd o instrucţie civică privind noţiuni sumare, simple de organizarea statului, drept constituţional şi administrativ, drepturile civile şi politice.-

Tot astfel se predau elemente de drept penal pentru ca agentul să ştie ce este un furt, o spargere, o crimă, un complot sau o acţiune în contra siguranţei statului ca spionaj, trădare, etc.-

Procedura penală, drepturile de arestare, de percheziţie etc.-

Investigaţiile judiciare: cum se face o percheziţie, descindere la faţa locului, ridicarea şi păstrarea corpurilor delicte, amprente digitale etc.-

Programul era completat cu un curs asupra problemelor ce se urmăreau de serviciul de informaţii ca :

Spionajul, trădarea, sabotajul, delictele împotriva liniştei publice şi apărarea statului, mişcările politico-sociale etc.-

Partea practică a programului se făcea pe teren.-

După ce agenţii învăţau o bună parte din aceste noţiuni expuse sumar şi imprimate în exemple, erau încadraţi în agenturile de teren unde erau instruiţi : cum se face o investigaţie asupra unei persoane sau stări de lucruri.-

Cum se verifică o informaţie pe teren, cum se face o supraveghere, urmărire, filaj etc.-

Ei erau împierechiaţi cu agenţii vechi şi învăţau sub controlul şi îndrumarea şefilor de grupă şi echipă, dintre care cei mai buni contau ca profesori la şcoală.-

S-a făcut la această şcoală şi un curs de deghizare machiaj exemplificat practic de un specialist angajat de la Teatrul Naţional. Agenţii contau ca diurnişti în timpul cursurilor ca să aibă cu ce să se întreţină şi apoi erau bugetari.-

./.

Cursurile şcolii ţineau cîteva luni şi ele trebuiau să fie urmate şi de agenţii în funcţiune, în serii, pentru a avea dreptul la avansare.-

Pentru funcţionarii de grade mai superioare care nu aveau titlurile cerute de legea de organizare a S.S.I. s-a prevăzut înfiinţarea unor cursuri de perfecţionare spre a-şi valorifica drepturile la avansare pînă la anumite limite.-

Pentru recrutarea personalului de grade mai superioare ca agenţi principali, şefi de echipă, şefi de grupă, etc., ne-am folosit de sistemul recrutării directe pe bază de investigaţii personale printre poliţişti, foşti poliţişti, foşti ofiţeri de stat major, foşti ofiţeri de marină care cunoşteau mai multe limbi străine cum şi printre funcţionarii altor departamente asupra cărora aveam informaţiuni că au calităţi pentru asemenea misiuni.-

In timpul războiului acest sistem de recrutare a fost înlesnit de faptul că ofeream şi mobilizarea pe loc la S.S.I., ceea ce constituia un interes capital pentru noii veniţi.-

Natural că aceştia erau numiţi pe baza titlurilor şi echivalenţa funcţionarilor ce le-au îndeplinit în altă administraţie.-

Odată repartizaţi la secţii, făceau aici un instructaj de specialitate de mai multe luni de zile.-

Ofiţerii de marină erau foarte pretabili la secţia de informaţii, avînd cunoştinţe suficiente pentru străinătate şi vorbind mai multe limbi străine, cum şi maniere mai suple şi mai stilate.-

Un alt sistem de recrutare era menţinerea în serviciu prin trecerea în grade civile a ofiţerilor ieşiţi la pensie, deblocaţi, comprimaţi sau depăşiţi la avansare.-

Tot astfel în timpul războiului, recrutarea personală şi prin serviciu a diferiţilor ofiţeri de rezervă, pretabili la misiuni informative sau la secţiile tehnice.-

In general, făceam uz de toate avantagiile pe care le putea oferi serviciu, pentru atragerea în cadrele lui a

./.

persoanelor despre care pe cale directă sau indirectă, ne făceam convingerea că ar putea fi folosiţi de serviciu în secţiuni informativă, de toate felurile.-

x

x x

Sistemul de recrutare al ofiţerilor activi.

Am găsit la S.S.I. un grup de circa 30 ofiţeri de la gradul de căpitan - inclusiv - în sus.-

Ei încadrau în majoritate secţia de informaţii, deoarece aici predominau informaţiile militare şi lor le revenea misiunea căutării, aprecierii şi verificării tuturor datelor cu caracter militar cum şi întocmirea buletinelor de informaţii militare, planurilor de căutare, studiilor şi instructajul agenţilor trimişi în străinătate.-

Necesităţile războiului au cerut majorarea numărului ofiţerilor, operaţiune care era foarte convenabilă S.S.I.-ului, deoarece ofiţerii erau plătiţi de Ministerul de Război iar S.S.I.-ul le servea numai o diurnă de reprezentare.-

In afară de secţia de informaţii mai era un grup de ofiţeri magistraţi la secţia juridică.-

Pentru completarea necesităţilor S.S.I. cu ofiţeri, se făceau investigaţii la Marele Stat Major, la Secţia a II-a Informaţii cît şi la Secţia I-a organizare şi mobilizare cum şi printre camarazii celor de la Serviciu, în scopul de a obţine indicaţiuni şi relaţii cît mai ample asupra ofiţerilor buni pentru serviciul de Informaţii, foşti în Statul Major la Secţia II-a sau la Birourile II ale marilor unităţi ori cei care s-au relevat la Academia militară.-

Tot astfel se făceau la secţiile respective din M.St.M. şi Ministerul de Război investigaţii asupra ofiţerilor magistraţi, ingineri, specialişti în transmisiuni, autotracţiune şi contra sabotaj etc. sau se cerea direct acestor autorităţi să ne recomande ofiţeri cît mai merituoşi şi bine pregătiţi în diverse specialităţi.-

./.

Cu tabloul astfel întocmit, ajutorul şefului serviciului ca ofiţerul cel mai mare în grad din S.S.I. se ducea la Secţia personalului din Ministerul de Război unde studia dosarele lor personale luînd note asupra instrucţiunei lor, specialităţii limbilor ce vorbesc, originei caracterului, moralităţii, comportării, activităţii, aptitudinilor dovedite, calificarea şi aprecierea şefilor ierarhici onestitate etc.-

Paralel cu această operaţiune prin Secţia contra informaţii se făceau şi informaţii asupra ofiţerilor din tabloul întocmit.-

Pa baza tuturor acestor date se întocmea pentru fiecare un raport ce se supunea şefului Serviciului care aviza asupra cererii lor de la Ministerul de Război. Deoarece nu se putea obţine orice ofiţer, aceştia fiind încadraţi în comandamente ce nu înţelegeau să se lipsească de ei trebuia să existe pentru fiecare specialitate mai multe recomandări.-

Cei aprobaţi de minister erau detaşaţi la Secretariatul General al Ministerului de Război pentru camuflare şi de aici erau repartizaţi la S.S.I.-

Ofiţerii rămîneau în cadrul serviciului pînă în momentul cînd erau chemaţi să-şi facă stagiul pe front sau la comanda de unităţi pentru avansare, astfel pierdeau dreptul sau erau comprimaţi. De aceea trebuia ca serviciul să aibă - studiat şi pregătit din vreme - tabloul celor ce trebuiau ceruţi ca să înlocuiască pe cei plecaţi.-

Ofiţerii odată veniţi în cadrul S.S.I. treceau la secţiile respective unde erau puşi în curent cu îndatoririle şi lucrările ce le reveneau, dar primeau şi un instructaj de specialitate, cu deosebire la secţia de informaţii, după cum vom vedea mai tîrziu.-

x

x x

In cadrul reorganizării personalului serviciului mai relevăm următoarele măsuri :

Cu ocazia studierii şi verificării actelor depuse

./.

de funcţionari, am constatat că fiecare poseda nenumărate bilete de identitate, autorizaţii, dovezi, împuterniciri, etc. eliberate de fostul Serviciu Secret.-

Am dispus ca toate aceste acte să fie distruse şi am tipărit un "carnet de identitate" cu noua titulatură a Serviciului sub dependenţa Preşedinţiei Consiliului de Miniştri, care a fost eliberat fiecărui funcţionar, pe nume conspirativ.-

Printr-o confenie cu c.f.r. aceste carnete împreună cu abonamentele anonime, dădeau dreptul la călătoria în trenuri a personalului Serviciului.-

Dar intenţiunea mea în această materie, a fost depăşită de abuzurile unor agenţi, care uzau de numele Preşedinţiei Consiliului de Miniştri, în baza carnetelor în legătură cu diferite interese personale, ceea ce m-a determinat să dau dispoziţie ca ele să fie retrase la biroul personalului şi eliberate numai pentru călătoriile în interes de serviciu pe căile ferate.-

Prin ordine de serviciu, am adus la cunoştinţă personalului că le este absolut interzis să facă parte din vreo formaţiune politică, sau să participe la vreo activitate politică.-

Că sînt absolut obligaţi să păstreze secretul serviciului şi al chestiunilor de serviciu, că nu are voie să uzeze de numele Preşedinţiei Consiliului de Miniştri.-

Nu le este permis să se amestece în nici un fel de afaceri care ar putea angaja prestigiul serviciului.-

In schimb am înfiinţat un "registru de ordine de zi" pentru citarea acelora care vor săvîrşi fapte merituorii şi acte de sacrificiu şi devotament.-

De asemenea, am instituit "premii" şi am hotărît avansări la excepţional pentru asemenea acte.-

Iar pentru a uşura greutăţile materiale ale funcţionarilor, am înfiinţat Casa de Credit şi ajutor după modelul unei societăţi similare pe care o înfiinţasem la Siguranţa Generală.-

Am alimentat-o cu fonduri anual, din rezervele

./.

Serviciului i-am plătit funcţionarii, i-am dat camioane pentru transport şi i-am făcut toate înlesnirile ca să constituie un ajutor real al funcţionarilor, aşa precum şi a fost.-

Acestea au fost numai primele măsuri în ce priveşte reorganizarea personalului.-

Această acţiune a fost susţinută zi de zi de toate neajunsurile îndreptate.-

Învăţămintele trase din această operaţiune, lipsurile şi deficienţele de s-au constatat în evoluţia aplicării ei au servit drept baze de plecare pentru reorganizările viitoare.-

x

x x

2. Secretariatul serviciului :

A fost şi el dezvoltat şi organizat astfel ca să corespundă rostului ce-l avea ca un birou prin care intra toată corespondenţa sosită la serviciu de la Preşedinţie şi celelalte ministere şi prin care se şi expediau lucrările Serviciului către departamente şi autorităţile cu care colabora. Tot la secretariat se primeau - la început - buletinele de informaţii de la alte servicii şi aici se prelucrau în studii şi rezumate.-

Pentru înregistrarea, evidenţa şi păstrarea acestor lucrări era nevoie de un personal birocratic de cea mai bună calitate şi de cea mai mare discreţie şi care a fost ales cu grije de la alte secţii şi detaşat aici.-

Tot la secretariat se executau rezoluţiile şefului serviciului, se concepeau intervenţiile şi răspunsurile ce se expediau în afară.-

Secretariatul serviciului mai avea însărcinarea de a face personal unele intervenţii ale serviciului la ministere şi de a ţine legătura cu secretariatul general al Ministerului Apărării Naţionale, în ce priveşte situaţia ofiţerilor de la serviciu.-

./.

El le ţinea evidenţa, mutaţiile, foile calificative, şi toată corespondenţa ce privea situaţia ofiţerilor.

De aceea secretarul serviciului a fost întotdeauna un ofiţer superior care trebuia să aibă şi autoritate şi competenţa de a efectua asemenea lucrări.-

Am pus ordine în toate aceste registre şi evidenţe.-

Dar cea mai importantă misiune a secretarului era întreţinerea relaţiilor cu Ministerul Afacerilor Străine şi organizarea în comun a curselor curierilor diplomatici.-

Sistemul practic pînă atunci era stfel organizat încît un grup restrîns de funcţionari îndeplineau această misiune în care ajunseseră specialişti, avînd însă mai multă specialitate în abuzuri şi profituri nepermise.-

Am luat măsuri ca orice ofiţer sau funcţionar al serviciului care îndeplineşte condiţiile acestui oficiu să fie înscris pe tabloul de curieri, toţi plecînd prin rotaţie.-

Instrucţiunile ce li se dădeau înainte de plecare cînd semnau şi un angajament că nu se vor preta la nici un abuz sub pedeapsa destituirii şi arestării pe care de altfel am aplicat-o cu severitate în cîteva cazuri care s-au produs, astfel că am reuşit să înlătur aceste neplăceri.-

Secretarul redacta şi ţinea şi evidenţa "ordinelor de serviciu" şi a "ordinelor de zi" despre care am vorbit mai sus şi el era centrul de legătură între secţii ca şi între serviciu şi autorităţile cu care conlucra.-

3. Secţia de informaţii :

A fost supusă de la început unei serioase operaţii de chirurgie.-

Trăiau aici în inactivitate o serie de ofiţeri, fii sau nepoţi de generali, aduşi şi ţinuţi de MORUZOV pentru motive de oportunitate, iar alţii erau curierii diplomatici preferaţi.-

Sub NICOLAID mai fuseseră aduşi o serie de prieteni ai săi, fără nici un alt criteriu de alegere, ba unii erau şi simpatizanţi legionari.-

./.

Pe toţi i-am trimis înapoi la armată şi am luat măsuri prin ofiţerii pe care i-am păstrat şi care activaseră şi cunoşteau problemele secţiei, să se procedeze imediat la aducerea noilor elemente desemnate după criterii pe care le-am descris mai sus.-

Deoarece ajutorul şefului serviciului trebuia să fie un ofiţer mai mare şi mai vechi în grad ca toţi ceilalţi pentru disciplina, controlul, notarea ofiţerilor, am cerut Ministerului de Război un ofiţer care să îndeplinească aceste condiţiuni şi mi s-a dat pe col.KORNE.

Acesta a stat puţin şi apoi am obţinut de la M.St. M. pe col. I.LISSIEVICI.-

Operaţiunile secţiei de informaţii se desfăşurau : pe zonele din faţa frontierei şi în adîncime.-

Trebuia deci ca serviciul să facă în grabă faţă situaţiei mai ales că preşedinţia era foarte pretenţioasă în informaţii, iar M.St.M. care nu mai avea serviciul la dispoziţie şi nici nu avusese timp să-şi înfiinţeze centrele sale proprii de frontieră, făcea presiuni şi din nevoie dar şi din tactică.-

Am chemat pe şefii centrelor de informaţii de pe frontiere, am examinat împreună cu ofiţerii de la Secţia informaţii structura şi posibilităţile lor de informare am majorat numărul personalului, le-am dat automobile pentru deplasare şi fonduri suficiente pentru angajarea de noi informatori.-

Acolo unde am constatat că ofiţerii nu corespund situaţiei i-am schimbat, trimiţînd alţii din centrală sau am cerut noi ofiţeri la Ministerul de Război.-

Pentru ofiţerii care plecau în aceste misiuni în străinătate se intervenea din vreme la Serviciul personalului din Ministerul de Război care publica numai pro-forma demisia lor din armată, astfel că la o eventuală descoperire ministrul nostru să aibă la îndemînă monitorul oficial cu care să poată răspunde protestului autorităţilor locale.

Tot în instructajul special ce cuprindea raporturile rezidentului cu ministrul plenipotenţiar şi ataşatul militar român din ţară respectivă pe care trebuie să-i cap-

./.

teze ca să-l ajute şi să-l orienteze. De asemenea raporturile cu ceilalţi funcţionari ai legaţiei.-

Toate cifrurile şi absolut toate lucrările rezidentului trebuiau să le ţină în legaţie, în casa de fier a ministerului sau în cea cumpărată din banii serviciului.-

Acolo unde S.S.I. a reuşit să convingă pe ministrul respectiv să accepte instalarea unui aparat de transmisiuni în legaţie, însuşi aparatul era ţinut în casa de fier şi nu era scos decît în timpul necesar emisiunii şi aceasta numai noaptea într-o cameră specială.-

Radiotelegrafistul era numit cancelar sau într-o altă funcţie, de serviciu la legaţie.-

Această operaţie s-a făcut cu mari dificultăţi şi era foarte periculoasă.-

Pentru legăturile directe cu rezidenţii sau cînd aceştia telegrafiau că au ceva important şi urgent nu se mai aştepta cursa regulată şi se trimitea un ofiţer sau chiar şeful Secţiei de informaţii, ca curier special. De acelaşi procedeu se uza şi cînd serviciul avea de dat instrucţiuni speciale ori intervenea o situaţie care impunea măsuri speciale.-

Ofiţerii ca curieri speciali se trimiteau de serviciu şi cînd era nevoie de făcut anumite informaţii sau verificări.-

In fine, rezidentul astfel pregătit era echipat cu o garderobă completă pentru toate ocaziile, ca un adevărat diplomat.-

Tot astfel era pregătit din punct de vedere al manierelor dacă era cazul.-

In acest scop era trimis la Ministerul Afacerilor Străine, unde învăţa protocolul şi manierele diplomatice.-

Dar învăţa şi care sînt şi cum se îndeplinesc atribuţiunile unui consul sau viceconsul de exemplu, întrucît el trebuia să îndeplinească efectiv aceste atribuţiuni pentru ca prezenţa sa să aibă o justificare la legaţia respectivă şi să înlăture eventualele suspiciuni.-

Tot astfel mergea la propagandă pentru instructa-

./.

jul necesar rezidenţii numiţi în presă şi la Economia Naţională cei numiţi ca ajutori de ataşaţi comerciali.-

Astfel instruit în detaliu şi înarmat cu fondurile necesare, cum şi cu un fond de rezervă rezidentul era prezentat pentru plecare la Ministerul Afacerilor Străine şi pleca odată cu curierii diplomatici.-

Toată această operaţiune de detaliu impune multă străduinţă în alegerea şi instruirea rezidenţilor, mai ales în ţara noastră, unde nu se găsesc elemente adaptabile la asemenea misiuni.-

In afară de aceasta erau greutăţi enorme la Ministerul Afacerilor Străine ca să accepte ministrul plenipotenţiar un consul sau un viceconsul în plus, toate legaţiile avînd personal complet.-

Apoi miniştrii suspectau acest personal al S.S.I. temîndu-se să nu-i supravegheze chiar pe ei, ceea ce le era foarte convenabil.-

Am avut adesea conflicte cu Ministerul de Externe pe chestiunea rezidenţilor şi trebuia să intervin personal la miniştrii respectivi, cînd veneau la Bucureşti.-

In plus ofiţerii erau puţin maleabili şi lipsiţi de supleţă din care cauză aveau conflicte în urma cărora miniştrii le cereau retragerea, astfel că trebuia să rechemi un rezident pregătit şi înzestrat cu mari sacrificii pentru serviciu.-

Insă între desavantajele acestui sistem şi avantajele pe care le oferea, soldul era în favoarea avantajelor.-

Nu trebuie uitat că eram la timp de război cînd nimeni nu ar fi plecat în ţară străină într-o asemenea misiune specială fără să aibă spatele asigurat printr-o acoperire diplomatică.-

In plus, în timp de război cînd relaţiunile comerciale, culturale, economice, etc. stagnează, S.S.I. nu putea, crea firme sau instituţii de acoperire, neavînd nici fondurile necesare pentru asemenea operaţii în mare anvergură.-

In cadrul reorganizării secţiei de informaţii s-a

./.

luat măsuri ca să se întocmească studii din materialul adunat asupra diferitelor probleme cerut atît de preşedinţie, M.St.M., cît şi de Ministerul Afacerilor Străine.-

Dar de la decembrie 1940 la iunie 1941 nu sînt decît 6 luni în care interval s-au făcut necontenite eforturi de organizare.-

Am început apoi pregătirile de război, în vederea cărora S.S.I. şi în special Secţia de Informaţii a fost obligată să creeze alte organe informative despre care vom vorbi la alt capitol.-

Secţia de informaţii era instalată în cîteva camere din strada Saita.-

Ofiţerii şi funcţionarii lucrau foarte strîmtoraţi neavînd loc în birouri. Aducerea unui lot de noi ofiţeri cum şi toate operaţiile sus arătate s-au determinat să închirieze blocul din stînga sediului din Saita, căruia i-am făcut reparaţiile necesare şi am mutat secţia aici, odată cu reorganizarea ei, dîndui suflu de viaţă şi posibilitate să lucreze.

4. <u>Secţia de contrainformaţii</u>.

suferea de o boală cronică : un imens depozit de hîrtie şi de dosare cu o valoare informativă foarte relativă.-

Buletinele de zeci de pagini, dar dacă le examinai atent, nu puteai reţine una bună şi interesantă.-

Mai mult, informaţiile toate neverificate. Notele prin care se semnalau diferitele persoane în legătură cu anumite activităţi contra Siguranţei statului, clasate la dosare fără nici o cercetare, fără nici o verificare. Dacă peste luni de zile cereai fişa acelei persoane ţi se prezenta, dar toate dosarele erau false, căci la vremea lor, nu fuseseră verificate şi dacă nu erau atent, te puteai preta la mari greşeli.

Arhivele deveneau astfel un adevărat depozit de hîrtie maculatură.-

Personalul birocratic, mult mai bun ca cel de teren, dar şi mult prea numeros faţă de acesta.-

Se impuneau deci mai multe operaţiuni.-

./.

Revizuirea şi verificarea dosarelor şi fişelor.-

Reducerea volumului buletinelor de informaţii la justele lor proporţii. Am luat chiar măsura ca întocmirea buletinului să nu se mai facă, obligatoriu-zilnic, ci de 2-3 ori pe săptămînă şi numai cu material bun şi verificat.

Si în fine, inversarea proporţiei dintre numărul personalului birocratic şi cel de teren, mai ales că în birouri lucrau foarte mulţi agenţi.-

Problemele pe care le urmărea secţia de contrainformaţii erau împărţite pe grupe :

- Informaţii generale, politice, economice, despre minorităţi, grupa vegherea legaţiilor, iridente, supravegherea ministerelor, etc.-

Noţiunile de contraspionaj şi contrasabotaj erau foarte confuze şi aceste acţiuni se urmăreau în cadrul celorlalte grupe.-

Am luat deci măsuri pentru împărţirea clară a compartimentelor contrainformative.-

Deoarece misiunea principală a acestei secţii mai ales în timp de război era contraspionajul şi contrasabotajul, am dat ordine să se facă eforturi şi în scopul de a se angaja informatori în rîndurile legionarilor.-

GEORGESCU, şeful secţiei s-a derobat mereu de la această acţiune şi atunci am fost nevoit să mă ocup personal de problema legionară.-

Pentru aceasta am adus la serviciu pe un fost poliţist cu atitudini cunoscute împotriva legionarilor şi bun cunoscător al problemei cu care am înfiinţat în afară de secţia contrainformaţii o grupă de informatori, cum şi agentura III-a de teren pentru supravegheri, filaj şi verificări şi numai astfel am putut face faţă acestei grele probleme.-

Această agentură a fost amplificată cu timpul şi după ce mişcarea legionară s-a mai potolit, în urma măsurilor represive luate de guvern a fost îndreptată la supravegheri mai grele şi mai delicate dînd rezultate efective.-

./.

Mijloacele de informare ale secţiei de contrainformaţii erau următoarele :

- In provincie cîţiva, dar foarte puţini rezidenţi contrainformativi, care se ocupau de toate grupele de probleme, în mod foarte superficial.-

Legătura lor cu centrala serviciului se făcea prin scrisori care de multe ori cădeau în mîinile Siguranţei generale şi astfel rezidenţii erau descoperiţi.-

Am luat măsuri pentru angajarea de rezidenţi în toate regiunile sensibile şi în special în cele minoritare operaţie care a necesitat mult timp.-

Ne-am servit de foşti poliţişti pensionaţi, în special sau de foşti ofiţeri de stat major.-

Am pus la dispoziţia lor fonduri pentru angajarea de informatori. Am închiriat la poşta centrală mai multe cutii de scrisori pe numere, unde erau adresate plicurile cu rapoartele acestor rezidenţi.-

Am instituit chiar un serviciu de curieri care făceau curse regulate în provincie pentru a aduce rapoartele rezidenţilor.-

Pentru că problemele de contraspionaj erau cele mai grele, am aranjat ca "Centrele Informative" din zonele de frontieră să facă şi o acţiune contrainformativă, pe o rază cît mai mare în spatele lor, în care scop le-am pus la dispoziţie fonduri şi mijloacele necesare de transport.-

In capitală Secţia de contrainformaţii dispunea de circa 60 de informatori. Aceştia erau împărţiţi pe grupe. Dar nu grupe de probleme, ci fiecare recrutor de informatori avea grupa sa şi "culoarea" sa.-

Astfel cînd mi s-a prezentat de GEORGESCU registrul informatorilor, am găsit grupe întregi fictive.-

Grupele "portocalie" sau "verde" de exemplu erau trecute sub numele a doi fraţi, TRAIAN şi BARBU IONESCU, foşti funcţionari la Serviciu şi eliminaţi ca compromişi în afacerile lui MORUZOV. Aceştia încasau sute de mii de lei, pentru toată grupa, al cărui material îl prezentau ei

./.

dar care nu corespundea ca volum, numărul de informatori ce contau în grupa respectivă, iar ca importanţă nu valorau sumele cu care erau plătite.-

Am luat măsuri pentru verificarea acestei operaţii, eliminarea numelor fictive şi reducerea bugetului secţiei la valoarea reală, ţinînd la dispoziţie contul deschis pentru noi informatori ce urmau a fi angajaţi.-

- Stiam de la Siguranţa generală că în capitală exista un număr de "vînzători de grupe" de informatori care treceau de la o autoritate la alta, după cum li se oferea sume mai mari ori serveau în acelaşi timp paralel la mai multe autorităţi.-

Fondul informatorilor era acelaşi dar forma era modelată, astfel ca să nu se descopere sursa comună.-

Cînd am făcut însă personal un studiu paralel al informatorilor ce veneau din "sursa legaţiilor străine" am constatat manopera de mai sus şi am ajuns la concluzia că acelaşi "şef de grupă" de informatori servea şi S.S.I. dar şi Siguranţa Generală.-

Am eliminat toată grupa şi am semnalat şi Siguranţa generală constatările făcute.-

- Un alt sistem, mult practicat şi la siguranţa generală şi l-am găsit şi la S.S.I. era că informatorii din Bucureşti se ocupau cu probleme externe şi ei nu ştiau nici măcar ce se petrece pe Calea Victoriei. Găseai în buletinele de informaţii note vagi de ce se petrece în Siria, în Egipt sau Spania, puse ca material de umplutură şi cu convingerea că nu ai posibilitatea să le verifici.-

Dar atunci cînd le treceam la Secţia de informaţii pentru verificare, ele se întorceau cu referatul că ştirile nu sînt exacte.-

Tot astfel grupa "portocalie" (căci şi hîrtiile pe care erau scrise notele aveau culoare portocalie) semnala printr-o notă că X are relaţiuni cu Serviciul Y de informaţii.-

Eu ceream verificarea şi continuarea informaţiilor care însă nu mai reveneau la mine.-

./.

Cînd îi aduceam aminte ceream dosarul lui X ca să văd ce s-a făcut cu verificarea. Găseam nota clasată la dosar cu menţiunea că s-au luat măsuri de verificare prin agentură dar rezultatul nu mai venea. Si alte note în acelaşi sens se repetau în dosar, astfel că dacă la un moment dat cereai datele ce le avea despre X ţi se prezenta o complicaţie din toate aceste note neverificate.-

- Am dat dispoziţiuni ca întreg sistemul de recrutare al informatorilor să fie schimbat şi să se treacă la o recrutare directă.-

Să se fixeze întîi problemele în care nu aveam informatori suficienţi, sau deloc.-

Apoi să se studieze care ar fi fost persoanele care activau efectiv în acele probleme, pretabile a fi angajate ca informatori.-

La urmă să se facă uz de toate avantajele pe care le putea oferi serviciul ca : bani, intervenţii pentru numiri în diferite funcţiuni publice sau particulare, autorizaţii de deplasare, intervenţii la ministere pentru diferite înlesniri angajări de funcţionari din Ministere cărora li se servea o diurnă şi în special promisiunea mobilizării pe loc, care, în timpul războiului era cea mai atractivă.-

Totodată să se facă un triaj al recrutărilor şi să se abandoneze profesioniştii, care s-au dovedit lipsiţi de onestitate.-

Să se încerce recrutarea de informatori prin şefii de agenturi şi de echipe cum şi alţi funcţionari al serviciului instruiţi în prealabil în această direcţie şi însuşi şeful secţiei să caute a recruta informatori, ştiut fiind că fiecare poate angaja informatori, după relaţiile ce le are în raport cu treapta socială pe care se situiază.-

Legăturile cu informatorii să se facă direct şi să se închirieze case "conspirative" în acest scop.-

Astfel, urma să se procedeze la o remaniere a registrului de informatori, treptat pentru a nu rămîne complet lipsiţi de informaţii.-

./.

- Dar în această materie rezultatele nu te mulţumesc niciodată şi totdeauna vrei mai mult.-

Operaţia cere pricepere abilitate, onestitate, dragoste de meserie şi muncă.-

Ori cu greu se găsesc funcţionari care să îndeplinească toate aceste calităţi şi de aceea unii trişează sau fac o simplă acţiune de acoperire.-

- Cum însă obţigaţiunea cea mai importantă a unui serviciu de informaţii stă în opera de prevenire, am căutat să ameliorez carenţa informativă prin reorganizarea agenturilor de teren ale secţiei de contrainformaţii.-

Aceasta s-a făcut în primul rînd prin revizuirea şi încadrarea personalului ca şi prin instruirea în şcoli, aşa cum am văzut.-

S-a făcut noi recrutări şi s-au organizat astfel trei agenturi în capitală.-

Ele au fost regrupate pe echipe, astfel că fiecare echipă să corespundă uneia din grupele de informaţiuni ale secţiei de contrainformaţii specializîndu-se pe cît posibil cu deosebire la contraspionaj.-

Procestul supravegherilor "eşuate" a fost micşorat şi verificările se făceau cu mai mare uşurinţă.-

Cu plecarea legionarilor de la putere a dispărut şi timiditatea agenţilor şi aceştia au pornit cu mai mult curaj pe teren, îndemnaţi şi de perspectivele unor recompense pe care serviciul le ţinea la dispoziţie dar şi de teama pierderii dreptului de "mobilizare pe loc" la S.S.I. care constituia un mare avantaj.-

Deoarece funcţionarii şi în special cei superiori odinioară profitau de lipsa şefului serviciului de la birou şi îl imitau şi ei, am impus respectarea orelor de serviciu şi păstrarea legăturilor telefonice cu centrala serviciului pentru restul timpului, astfel că fiecare să poată fi găsit în orice moment.-

Actele de indisciplină au fost reprimate, iar abuzurile şi actele de rea credinţă şi de necinste au fost sancţionate cu destituirea şi arestarea, ceea ce a pus ordine în rîndul funcţionarilor.-

./.

Evoluţia tuturor acestor prefaceri a cerut timp şi îngăduinţă.-

Situaţia a fost ameliorată în mod treptat, reţinîndu-se toate constatările negative şi toate deficienţele care au servit la baza noilor reorganizări ce au urmat.-

5. Biroul juridic :

L-am găsit cu această titulatură rămasă din organica vechiului Serviciu Secret şi avea misiunea de a face verificări directe asupra unor informaţii semnalate de serviciu cum şi cercetări judiciare în afacerile cu substrat politic, în special în materie de spionaj.-

Era compus dintr-un grup de magistraţi militari, personal de pază şi personal administrativ.-

Magistraţii primeau delegaţiunea de cercetare ca ofiţeri de poliţie judiciară, de la Direcţie justiţiei militare din Ministerul de Război care exercita şi controlul judecătoresc asupra lor. Orice nemulţumire împotriva vreunui magistrat militar trebuia semnalată Ministerului de Război pentru măsurile de rigoare.-

Cu ocazia reorganizării am schimbat o serie de magistraţi cu nădejdea că voi primi alţii mai buni. Am cerut Ministerului de Război completarea echipamentului necesar arestului şi am procurat din comerţ tot ce era necesar pentru organizarea unei cazări convenabile. Am făcut o serie de amenajări şi adăugări la instalaţiile sanitare ale imobilului cum şi în ce priveşte gospodăria lui. Dădeam regulat fonduri pentru hrana deţinuţilor care luau masa fie la ordinar, fie că se abonau la popota ofiţerilor. De altfel aveau voie să le vină şi de acasă alimente şi lenjerie săptămînal.-

Arestul serviciului conta - şi atunci - ca cel mai civilizat local, de acest gen în capitală. Astfel că adesea eram rugat de Siguranţa generală sau de comandantul militar să primesc spre deţinere un arestat mai de seamă, care de fapt era în cercetarea lor. Am dat dispoziţiuni severe ca să nu se întrebuinţeze metodele violente şi neloiale cu ocazia cercetărilor şi am veghiat la respectarea acestor interdicţii.-

./.

Am avut de multe ori dificultăţi cu aceşti magistraţi şi am provocat adeseori schimbări în cadrele lor, din cauza detenţiei constatate de a nu colabora loial cu serviciul nici măcar din punct de vedere administrativ deşi erau ataşaţi la acest serviciu.-

6. Biroul tehnic :

Se compunea dintr-un laborator de fotografie şi un laborator chimic. Aparatele de fotografiat erau vechi, din care cauză am obţinut de la germani o serie de aparate noi cum şi unele mai mici pentru fotografieri discrete pe stradă.-

Totodată am cumpărat din Germania material fotografic.-

Prin cereri adresate Ministerului Sănătăţii, am obţinut materialul necesar pentru laboratorul chimic pe care l-am pus sub conducerea unui reputat doctor în chimie.-

7.- Biroul de transmisiuni :

L-am despărţit din Biroul tehnic şi l-am constituit aparate pentru ca să se ocupe serios de toate mijloacele de transmisiuni ale serviciului.-

Am instalat o nouă centrală telefonică cu aparate în toate birourile, mai ales că închiriasem pentru secţia de informaţii un bloc nou care avea nevoie de telefoane.-

Staţiuni de t.f.f. era doar una instalată pe automobilul lui MORUZOV pe care-l cumpărase din Germania şi una corespondentă în centrala serviciului care însă nu au lucrat niciodată.-

Am înlocuit pe şeful acestei staţii, un căpitan, nepot de general ca un ofiţer de specialitate şi care a procedat serios la organizarea aparaturei tehnice.-

Prin intervenţii la germani am reuşit să obţinem o serie de staţiuni T.F.F. Am mai cumpărat de la firma MARCONI din Italia alte staţii.-

Iar de la Ministerul de Război am reuşit să obţin o serie de staţii t.f.f. poloneze instalate pe automobile

./.

şi cu care aceştia se refugiaseră în România după invazia germanilor în Polonia. Aceste staţii cu mici reparaţiuni s-au dovedit foarte bune şi folositoare, cum ne găseam în timpul războiului, singura posibilitate de înzestrare era de la germani.-

Cu foarte mari rugăminţi am reuşit să obţin de la ABWHER-ul german mai multe staţii t.f.f. cum şi nişte maşini de cifrat foarte practice şi foarte uşor de manevrat şi sigure în ce priveşte păstrarea secretului cifrului.-

Cu aceste maşini se putea cifra pe 40.000 de chei ceea ce oferea suficientă garanţie de discreţie.-

8. Biroul administrativ :

L-am înfiinţat eu cu ocazia reorganizării, pentru că el nu a existat, după cum nu a existat nici măcar o administraţie.-

Totul a fost lăsat în haos în care abuzul şi evaziunea au operat în toată voia.-

Căci nu se poate concepe ca un serviciu care mînuieşte fonduri să nu aibă nici cea mai redusă contabilitate.-

Nu s-a găsit nici măcar un caiet de cheltuieli.-

Fondul serviciului era ridicat de MORUZOV sau un om de încredere al lui, de la contabilitatea Ministerului de Război şi apoi depozitat în casa lui de fier de la serviciu.-

Actul justificativ pentru tot fondul era chitanţa de primire a sumei, dată de MORUZOV.-

- Nu a existat nici un buget al acestui serviciu statele de plată se întocmeau la Secţia de contrainformaţii după cum credea şeful secţiei de cuviinţă şi pe baza lor se ridicau sumele de la contabilitatea ministerului.-

Nu a existat nici o normă de salarizare, care a fost fixată, de cine nu se ştie, şi nici nu se cunosc criteriile după care a fost întocmită.-

Se pare că s-a luat de bază salariile din Siguran-

./.

ţa Generală şi cu o jumătate în plus.-

Nu a existat inventar la acest serviciu, deşi avînd material dat de Ministerul de Război, era obligat să-l inventarieze şi să dea socoteală de rostul lui.-

Nu au existat nici un fel de scripte sau de registre.-

Pentru ca să evidenţiez cele de mai sus sînt nevoit să arăt că printr-o indiscreţie din afară de serviciu, am aflat că MORUZOV cumpărase de la aviatorii polonezi ce s-au refugiat în ţară, două avionete care erau într-un garaj de la aeroportul Băneasa. Le-am luat în primire le-am trecut în inventarul serviciului şi ne-am servit mai tîrziu de ele.-

Tot astfel am aflat că MORUZOV comandase în Germania o şalupă probabil pentru plimbări pe lacul din dosul casei lui părinteşti de la Tulcea.-

Dar plătise din banii serviciului un milion şi mai rămăsese de achitat suma de 600.000 lei. Am plătit acest rest, am trimis un ofiţer de a adus-o şi în lipsă de altă întrebuinţare am instalat-o pe Dunăre la Giurgiu. Ea a fost mai tîrziu luată de preşedinţie şi pusă pe lacul Snagov.-

Am adunat automobilele serviciului de unde le cedase MORUZOV şi le-am trecut în inventar şi la garajul serviciului.-

Pentru a putea pune pe baze serioase întreaga administraţie a serviciului am cerut de la Ministerul de răz. boi un ofiţer superior intendent, care a pus bazele contabilităţii după toate regulile în această materie.-

Cum Curtea de conturi, întocmise legea specială pentru cheltuielile intereselor superioare de stat (C.I.S.) am luat măsuri ca ea să fie pusă integral în aplicare, astfel că întreaga contabilitate a serviciului era sub controlul unui preşedinte de la Curtea de Conturi, care semnala orice neregulă şi cerea măsuri de îndreptare.-

Intendentul a întocmit bugetul după indicaţiile c i le-am dat, delegatul Curţii de conturi l-a verificat şi apoi a fost supus la toate formele cerute în această mater

./.

Bugetul a prevăzut şi salarizarea personalului.-

Am înfiinţat casierie, cu toate registrele cerute de lege.-

De asemenea, administraţia a identificat toată averea serviciului şi a trecut-o în inventar.-

In afară de contabilul în bani, am numit şi contabil în materiale.-

Pentru ca să pot avea o şi mai mare garanţie de modul cum se cheltuiesc sumele pentru materiale, am înfiinţat o comisie pentru cumpărături de materiale şi alta pentru recepţia materialelor, compuse din ofiţeri şi funcţionari superiori, prin controlul şi răspunderea cărora treceau toate aceste operaţiuni.-

Cum serviciul avea doar cîteva automobile şi necesităţile se măreau zi de zi, am mărit parcul de automobile, pe măsura posibilităţilor bugetare; am închiriat şi garajele necesare şi am angajat şi personalul ce trebuia.-

Dar fiindcă repartiţiile la garajele din oraş costau foarte mult şi eram la discreţia şoferilor care, în înţelegere cu şefii atelierelor majorau conturile, am fost nevoit să înfiinţez un atelier de reparaţiuni propriu al serviciului cu tot utilajul şi personalul necesar.-

Toate acestea au fost numai începuturile care s-au dezvoltat apoi pe măsura nevoilor şi a posibilităţilor bugetare de care am dispus.-

Se poate astfel cu uşurinţă vede, cîtă neglijenţă condamnabilă a existat în administraţia şi averea acestui Serviciu timp de 16 ani de zile.-

CAPITOLUL VIII

A doua reorganizare

A fost determinată de o serie de motive de ordin general şi altele de ordin special.-

Organizarea serviciului pe două secţii şi şase birouri se dovedea lipsită de echilibru şi de proporţii.-

Birourile erau organisme care nu mai corespundeau

./.

menirei lor şi nu mai puteau face faţă situaţiei.-

Prin noile recrutări făcute, numărul personalului s-a dublat, ceea ce impunea o nouă repartiţie.-

Tot astfel crescînd şi numărul ofiţerilor activi şi de rezervă, mobilizaţi la serviciu, dispuneam de un surplus de organe de conducere şi de cadre care puteau fi utilizate şi la secţiile civile.-

Experienţa făcută mai mult de un an de zile, evidenţia tot mai mult lacunele şi nevoile ce trebuiau împlinite.-

Teritoriul naţional încorporase noi provincii asupra cărora trebuia să se îndrepte atenţia serviciului, ceea ce impunea o nouă regrupare a elementelor de care dispunea.

Surplusul de misiuni de eforturi şi de personal m-a determinat să rup corsetul în care erau încătuşate diviziile serviciului şi să le dau posibilitate de respiraţie şi de viaţă activă.-

Secţia de contrainformaţii, care a suferit amputaţiuni în organismul ei, era greoaie, cu atribuţiuni prea multe, care se suprapuneau unele peste altele.-

Compartimentarea era insuficientă şi adesea mergea pînă la confuzie.-

Controlul personalului era greu de făcut şi specializarea agenţilor şi grupelor suferea în permanenţă ca şi opera de prevenire specifică acestei acţiuni.-

In plus, însă, eram în vreme de război, cînd atenţiunea principală trebuia îndreptată în special, spre acţiunea de contra spionaj şi contrasabotaj.-

Pe de altă parte, dispuneam acum de material, de personal, de un buget majorat prin cerinţele războiului, cum şi de imobile mai încăpătoare.-

Toate aceste consideraţiuni, ca şi cele specifice fiecărui birou sau secţii, m-au determinat să lărgesc bazele de organizare ale Serviciului.-

Ca orientare teoretică mi-a servit o serie de învăţăminte trase de studiile ce le-am făcut pe vremuri în

./.

străinătate, în special la Skotland-Yard, unde existau servicii întregi separate pentru contraspionaj şi contrasabotaj.-

De asemenea, din unele discuţii intime cu unii membri din Comisia Internaţională de Poliţică Criminală, în congresele la care am participat, rezulta o democraţie între obiectivele pe care trebuia să le urmărească poliţia de stat şi serviciile de informaţii.-

Problemele supraconspirative ca: contraspionajul, contrasabotajul, conspiraţia, complotul, terorismul politic etc. urmează să treacă în competinţa "Serviciilor speciale" Poliţia de stat rămînînd numai cu acţiunile simple conspirative. Ori secţia de contrainformaţii aşa cum fusese concepută şi cum activa, făcea "double exemploy" cu Siguranţa Generală, neglijînd acţiunile supraconspirative, care cădeau în competinţa ei specială.-

Aceasta m-a determinat să rup cu trecutul şi ca doctrină clasică, după care secţia de contrainformaţii includea totalitatea acţiunilor defensive ale Serviciului şi să o desfac în trei mari diviziuni, corespunzătoare misiunii lor speciale pe care trebuia să le execute fiecare.-

Unele elemente de orientare le-am avut şi de la germani care aveau o secţie puternic organizată pentru măsuri contra sabotajului sprijinită pe o lege specială.-

Deoarece legea pentru înfiinţarea serviciului special de informaţii lăsa depline puteri şefului Serviciului pentru organizarea lui, am operat schimbările proiectate pe bază de "deciziune" după cum urmează :

1. <u>Secţia personalului</u> :
a luat locul "biroului personalului". Crearea ei a fost justificată de mărirea numărului personalului şi a lucrărilor respective repartizate pe birouri.-

Ea trebuia să ţină evidenţe clare asupra mişcărilor personalului cum şi a repartiţiei după specialitatea căpătată în şcoli şi după activitatea la secţii.-

A fost condusă de directorul LEPADATU, un funcţionar onest, care nu s-a compromis, cu nimic în abuzurile lui MORUZOV, păstrîndu-se tot timpul într-o rezervă demnă

./.

şi cuminte. Licenţiat în drept. Muncitor, priceput, stăruitor şi ataşat obiectivelor serviciului care l-a servit cu dragoste şi devotament.-

2. Secţia secretariatului :

A înlocuit fostul birou al Secretariatului, transformarea a fost motivată de transformarea volumului lucrărilor, determinată de acţiunea de colaborare cu celelalte autorităţi de ordine publică şi ministerele.-

Majoritatea numărului curierilor diplomatici şi în special a ofiţerilor d impus un surplus de activitate şi de funcţionari afectaţi acestei secţii, care s-a dezvoltat în mai multe birouri.-

Secretariatul a fost condus succesiv, de mai mulţi ofiţeri superiori, care au trecut apoi la alte secţii, reţinînd pe lt.col.VOICESCU, un ofiţer muncitor, corect şi foarte ataşat în executarea atribuţiunilor sale.-

3. Secţia de informaţii :

A rămas cu vechea ei denumire dar a primit un surplus de ofiţeri activi şi de rezervă, astfel că numărul iniţial s-a dublat.-

Faţă de cerinţele războiului, a constituit un "eşalon informativ" pentru compania în Est,avînd ca bază agentura frontului de est. Constituirea şi activitatea acestei formaţiuni o vom vedea la alt capitol. Imnlţirea agenţilor externi, a adus un surplus de material ca şi eşalonul.-

A fost condusă la început în 194o de către lt.col. DUMITRESCU IOAN, un ofiţer inteligent, cult, care avea o instrucţiune şi o dorinţă specală pentru Serviciul de Informaţii, dar era încrezut şi intrigant. Trebuia să plece la comandă de unitate, am cerut Secţiei a II-a să-mi recomande un înlocuitor şi mi-a desemnat pe lt.col.LISSIEVICI IOAN, care mai lucrase în Marele Stat Major la Secţia de informaţii.-

Informaţiile pe care le-am făcut în prealabil erau favorabile. Col.LISSIEVICI este un ofiţer capabil, priceput şi muncitor.-

./.

Avea practica misiunilor informative şi era suficient de instruit în această materie.-

Foarte stăruitor la lucru, asupra căruia medita serios şi cu rezultate efective. A condus o acţiune bine susţinută în evoluţia de perfectare a Secţiei pe care a căutat mereu să o adapteze la cerinţele situaţiei. Bun gospodar şi organizator. Temperament modest, domol, cuminte. Lipsit de vicii. Ducea o viaţă retrasă. In relaţiunile cu germanii, puţine cît le-am avut, a păstrat totdeauna limita intereselor româneşti aşa cum i-am indicat-o.-

Ca ajutor al şefului serviciului îndeplinind funcţiunea de subdirector general, m-a substituit adesea în condiţiuni mulţumitoare şi cu toată onestitatea, căci era şi un om onest.-

De aceea am uzat de toată influenţa şi am întîrziat la maximum plecarea lui la comandă.-

Trei lucruri s-ar putea reproşa lui LISSIEVICI : în notările ofiţerilor era prea darnic în calificative bune şi trecea, uneori, peste realităţi care nu corespundeau cu laudele ce le aducea.-

In al doilea rînd, fie din naivitate, fie din exces de încredere, susţinea adesea cererile nejustificate ale camarazilor săi, iar pe unii - ca colonelul PALIUS - îl lăsa în voia lor, din care cauză aceştia se pretau la abuzuri pe care LISSIEVICI căuta să nu le aducă la cunoştinţă şefului serviciului, de teamă sau din spirit de castă militară.-

Am avut cu dînsul mai mult diferende pe aceste chestiuni pe care eu le-am tranşat loial.-

El însă, mi-a răspuns atunci cînd nu mai eram şeful lui, cu lipsă de loialitate.-

La plecare col.LISSIEVICI cu Eşalonul Informativ la Marele Cartier General, conducerea secţiei a rămas col. SIMINEL.-

Un ofiţer distins, delicat, muncitor, dar care nu avea o pregătire specială în materie informativă.-

Basarabean de origină, fire mai potolită şi lipsit

./.

de o doză suficientă de energie, totuşi un om cuminte şi care-şi făcea datoria corect şi cu tragere de inimă. De aceea după plecarea lui LISIEVICI la stagiu l-am adus pe SIMINEL în locul lui.-

Intre ofiţerii de la Secţia de informaţii am mai putea remarca pe următorii :

- Lt.Col. ERNESCU GRIGORE, la frontul de Est, bun lucrător la birou.-

Se ocupă în special cu evidenţa informaţiilor adunate şi cu trierea materialului întocmind notele pentru buletinele informative de care purta o deosebită grijă. A activat şi la eşalon.-

Ofiţer serios, muncitor şi studios.-

Col. IONESCU PALIUS, basarabean de origină, ceea ce l-a indicat pentru agentura frontului de Est şi apoi a trecut la eşalon. Vorbea limba rusă şi ucraineană. Foarte muncitor, stăruitor şi nu cruţa nimic ca să-şi facă datoria în mod conştiincios.-

Nefiind ofiţer de stat major, nu avea o cultură suficientă şi de aceea activitatea lui informativă se îndrepta mai mult spre probleme de ordin general, decît de ordin special.-

Avea însă o tendinţă de toleranţă a abuzurilor subalternilor pe care îi apăra şi chiar acoperea uneori ca să nu fie sancţionaţi.-

Poate la această îngăduinţă contribuie şi temperamentul lui domol, de basarabean, cît şi o greşită înţelegere a intereselor serviciului.-

Avea însă un simţ al răspunderii puţin dezvoltat, din care cauză el însuşi aluneca uneori spre lucruri nepermise. Tot la frontul de est, este demn de remarcat funcţionarul TROHANY care mai tîrziu l-am avansat director şi l-am luat ca secretar al cabinetului meu.-

Avea o diplomă de licenţă, luată în condiţiuni demne de toată lauda. Vorbea frumos limba franceză şi suficient de bine limba germană.-

Scria foarte bine la maşina de scris. Redacta cu

./.

concepţie clară şi punea un interes deosebit ca lucrările să fie întocmite în condiţiuni optime.-

Tinea evidenţa lucrărilor şi urmărea ca secţiile să execute dispoziţiile date de conducerea serviciului.-

Avea cultură frumoasă şi era bine educat, stilat şi foarte prevenitor.-

La Frontul de Est s-a evidenţiat întotdeauna lt. col.ANDRA, foarte bun cunoscător al problemelor, în special al celor maghiare, el fiind ardelean de origină.-

Bun român, ofiţer foarte muncitor, vechi şi atașat de serviciu.-

Intocmea studii cu deosebită competenţă şi chiar cu pasiune.-

- La Frontul de Sud lt.col.TRIFON, care mai avea încă doi fraţi în serviciu, macedonean de origine, cunoscător al problemelor şi limbilor balcanice. Era de mult în serviciu şi l-am reţinut şi după pensionare, deoarece era muncitor şi depunea o deosebită tragere de inimă ca să satisfacă cît mai mulţumitor cerinţele serviciului.-

Tot la Frontul de Sud s-a remarcat lt.col.POPESCU IOAN, un element foarte devotat serviciului pentru care dis punea pasiune şi foarte multă străduinţă.-

In toate misiunile ce le-a avut s-a achitat cu credinţă şi conştiinciozitate.-

Temperament calm şi plin de tact, a înlocuit adesea pe col.LISSIEVICI la conducerea secţiei, ca fiind cel mai vechi în grad. A plecat la stagiu pe front şi a căzut prizoner.-

Judeca şi controla cu toată atenţia informaţiile ce trebuia trecute în buletine şi nu lăsa să treacă nimic ce nu era verificat.-

Lt.col. CONSTANTINESCU LOUIS, şeful biroului cifrului a depus o activitate lăudabilă în atribuţiunile sale

A dat dovadă de iniţiativă personală, întocmind o serie de cifruri, după sistemele cele mai bune, cunoscute la M.St.M., de multe ori chiar prea complicate. Muncitor şi foarte discret.-

./.

Acestea sînt elementele principale de care îmi mai amintesc astăzi, deşi pe la această secţie au trecut mulţi ofiţeri, majoritatea foarte remarcabili.-

Pe unii dintre dînşii îi voi întîlni la alte secţii şi ne vom ocupa de ei acolo.-

4. Secţia Contrainformaţii

A suferit transformările cele mai adînci, pentru consideraţiunile arătate la începutul capitolului VIII, cît şi pentru motivul că intenţionam să reduc acest organism cu o formă mare şi un fond mic, la justele lui proporţii şi să-i deplasez centrul de activitate din birocratic pe teren.-

Tot materialul şi personalul a fost repartizat pe trei secţiuni : contrainformaţii, contraspionaj şi contrasabotaj.-

Personalul a fost repartizat după specialitatea dovedită de fiecare la grupele ce compuneau secţia contrainformaţii. De asemenea, au fost despărţite arhivele, cazierele, mobilierul şi localurile.-

Informatorii şi fondurile respective pentru contraspionaj au trecut la secţia nou creată, iar la secţia de contrasabotaj am creat noi fonduri pentru angajarea de informatori.-

Personalul nefiind suficient, în special la contraspionaj, am dat dispoziţii să se angajeze elemente noi şi astfel cu timpul s-au format trei agenturi de teren pentru cele trei secţii şi una cu misiuni speciale ca supravegheri politice, militare, ministere etc.-

Secţia de contrainformaţii a rămas să se ocupe cu informaţiile generale, politice, economice, sociale, cum şi cu acţiunea de prevenire a infracţiunilor cu substrat politic.-

Am stăruit în permanenţă cu această secţie să se emancipeze de misiunile ce aparţineau siguranţei generale şi să treacă la cele specifice Serviciului de informaţii.-

Pentru aceasta era necesar să se părăsească acţiunea de suprafaţă şi să se meargă în adîncimea problemelor urmărite.- ./.

Iar pentru cele ce avea contigenţă cu ale siguranţei generale, secţia de contrainformaţii să caute să se ocupe de legăturile externe ale acestor acţiuni. Am întocmit chiar nişte evidenţe a acestor democraţii.-

Cum însă o asemenea activitate cerea personalului de conducere, calităţi speciale şi puţin fler, acesta era mai mult înclinat către o activitate superficială şi nu năzuia să pătrundă în intimitatea şi în confecturile externe ale problemelor şi persoanelor ce erau legate de ele.-

Deşi ştiam din experienţa mea că aceasta constituie o operă grea, şi de durată, totuşi am intervenit permanent ca să deplasez atenţiunea secţiei contrainformaţii către misiunile speciale.-

Si fiindcă eram convins că nu voi putea realiza intenţiunile susarătate cu conducătorul de pînă atunci al secţiei - directorul GEORGESCU - am hotăsît ca reorganizarea secţiei pe noile ei baze şi criterii să se facă de altă persoană lt.col.TRAIAN BORCESCU.-

- FLORIN BEOESCU zis GEORGESCU - făcuse parte ca student din generaţia naţionalistă de la 1922.-

Marota politică a acestei generaţii era "MASONERIA" şi de aceea GEORGESCU s-a ocupat în special de această problemă în care avea şi un bogat material, cu care a captat bunăvoinţa lui MORUZOV de l-a numit în serviciu, direct în gradul de director, deşi nu avea studiile corespunzătoare acestei situaţii.-

Avea opt clase de liceu şi spunea el fără să dovedească cu numic că audiase nişte cursuri de psihiatrie la Facultatea de medicină.-

Afirma că el a întemeiat secţia de contrainformaţii.

De fapt avea oarecare înclinaţiune spre organizare, dar era foarte polix, încîlcit şi se încurca între zeci de creioane, planşe, linii, echere, culori şi alte obiecte de desen, încît în biroul lui credeai că te afli în laboratorul unui inginer care lucra la importante planuri de construcţie.

GEORGESCU împărţea harta ROMANIEI şi chiar a Europei cu diferite linii şi săgeţi, aşazise direcţiuni informative, dar cînd îl întrebai prin cine şi cum s-ar putea reali-

./.

za aceste planuri măreţe, nu putea să-ţi răspundă cît de puţin satisfăcător.-

Era tipul semi-doctului care ştia din toate cîte ceva, dar nimic serios şi complet. Fals, ascuns, dar ipocrit.

Pierderea ceasuri întregi desfăcînd un ceas, un aparat de radio sau un telefon, pretinzînd că se pricepe, dar în realitate nu putea să le mai repună.-

Se ocupa mult cu fotografia şi avea o mulţime de aparate de diferite tipuri şi dimensiuni.-

Nu vorbea nici o limbă străină şi nu avea deprinderea cititului. Col.NICOLAID mi l-a prezentat ca un element de valoare şi "fac-totum-ul" serviciului.-

Eram bucuros că am găsit asemenea elemente pe care să mă pot sprijini în acţiunea grea ce urma.-

Dar curînd am constatat că am de-a face cu un om foarte superficial.-

Leneş şi jucător de cărţi din care cauză venea foarte tîrziu la birou de citea buletinul secţiei ce conducea după facturare.-

Adesea nici nu ştia ce conţine şi am fost nevoit să văd eu materialu, în prealabil, pentru a nu lăsa să se strecoare lucruri neverificate şi chiar enormităţi.-

Conducea personal un MERCEDES-BENZ pe care zicea că l-a cumpărat din Germania, în realitate îl primise în dar de la ABWHER-ul gemrna drept preţ al "colaborării secrete".-

Colabora în ascuns cu cpt.ROHORSCHEID,şeful secţiei de contrainformaţii al ABVWER-ului din Bucureşti. L-am prins şi l-am pus sub control, hotărînd că nu mai are dreptul să facă asemenea legături care devenind oficiale şi autorizate de conducerea statului, se fac între conducătorii serviciilor personal, cît şi prin ofiţerii de legătură. Dar GEORGESCU nu a dezarmat. Cînd secţia tehnică a fotografiat o ştampilă de pe un document german, GEORGESCU aflînd prin indiscreţia unui fotograf a avizat pe ROHRSCHEID. A urmat un mare proces între mine şi şeful ABVHR-ului ger-

./.

man, care a fost lichidat cu mare greutate.-

Germanii văzînd că l-am bănuit pe GEORGESCU, au schimbat pe ROBIRSCHIED cu cpt.PITTERMAN, dar GEORGESCU a făcut legătura şi cu acesta, strecurîndu-i fel de fel de informaţii.-

In fine, încurcîndu-se într-o serie de acte de provocaţie şi abuzuri ale subalternilor, pe care le acoperea, prins şi cu "grupe de informatori" fictivi şi ale incorecţiuni, cu toată susţinerea germanilor, profitînd de reorganizare, l-am schimbat şi l-am pus pe linie moartă.-

In concluzie, un tip mediocru, incorect, traficant şi suspect care s-a străduit întotdeauna să joace în abil, pe firele mai multor servicii de informaţii, din oportunism şi interese personale.-

- Lt.col.TRAIAN BORCESCU, fost şef al biroului de contrainformaţii din Secţia II-a M.St.M. a funcţionat la S.S.I. ca şef al secretariatului, cu bune rezultate.-

Trecut la conducerea secţiei de contrainformaţii a făcut multe şi lăudabile eforturi, dar rezultatul nu corespundea cu străduinţele depuse.-

Nu avea simţul previziunei şi nici nu avea fler.-

Foarte muncitor, cuminte, ascultător. Dar mai tîrziu s-a dovedit lipsit de stăpînire de sine; timid din fire, este capabil ca la prima ameninţare să ia orice atitudine şi ori cum doreşti şi să treacă dintr-o extremă în alta.-

Un ofiţer activ care s-a politicianizat, după plecarea sa de la S.D.I. umblînd după diferite combinaţii politice, chiar cu preţul demnităţii sale.-

A dat dovadă de lipsă de caracter.-

Intre funcţionarii civili care au activat la secţia contrainformaţii vom remarca pe următorii :

- NICOLAE STANESCU şef al grupei de informaţii generale, licenţiat, bun funcţionar, cu oarecare aptitudini şi relaţii ce-l ajutau în misiunea sa. Dar în permanenţă nemulţumit cu gradul ce-l avea şi dornic să parvină

./.

la situaţii care în realitate nu le merita, el fiind un funcţionar de mijloc.-

Caracter şovăelnic şi oportunist.-

- SILVESTRU, şef de grupă, titrat, foarte deştept, muncitor, onest, a servit şi ca rezident extern.-

- ALBU şef de agentură de teren, funcţionar vechi, serios, muncitor şi care îşi cunoştea atribuţiile şi le executa foarte conştiincios.-

- PETROVICI GRIGORE, comisar şef de siguranţă, detaşat în SSI., a activat ca şef de agentură împotriva legionarilor, de care a şi fost arestat şi terorizat. Priceput şi muncitor.-

- VICTOR IONESCU, fost şef de poliţie şi trecut ca şef de grupă în SSI, unde a condus o agentură de teren.-

Insuficient pregătit şi fantezist, era nevoie ca cineva să-l aducă mereu la realitate căci credea orice enormitate.-

A rămas acelaş comisar de poliţie, lipsit de scrupule şi lipsit total de caracter.-

- CONSTANTIN MIHALCEA, fost chestor de poliţie, trecut în SSI, cu promisiuni şi cu nădejdi, dar a rămas tot cu mentalitatea învechită.-

A dezvoltat o activitate de suprafaţă fără să se remarce în mod deosebit.-

Veşnic nemulţumit şi dornic de avantaje personale, fără ca să aibă vreo îndreptăţire în acest sens.-

A funcţionat şi la eşalon, un element inadaptabil la munca serioasă, l-am redat poliţiei unde spera să aibă avantaje mai mari ca la SSI. singurul lucru care-l interesa de fapt.-

Sefii de echipă şi RIZESCU, erau buni pentru activitatea de teren, dar s-au compromis în nişte afaceri incorecte în Basarabia, astfel că am fost nevoit să-i destitui şi să-i trimit în faţa justiţiei.-

- AGRONOMU, şef de grupă, inginer electrotehnic, se ocupa cu problemele minoritare. Un funcţionar serios,

./.

priceput şi muncitor, cunoscător al problemelor ce intrau în atribuţiunile sale.-

5. Secţia contraspionaj.

A fost creată în împrejurările ce le-am arătat, avînd ca bază grupa de contraspionaj ce activa în secţia de contrainformaţii.-

Ca mijloace de acţiune dispunea de un număr redus de informatori cum şi o agentură de teren specializată, în urmări de asemenea natură.-

In toată secţia de contraspionaj urma să se servească de rezidenţii contrainformativi pînă îşi va putea recruta alţii.-

Acţiunea ei mai era afectată de centrele informative din zona de frontieră, care-i semnalau unele elemente suspecte cum şi din secţia juridică, care-i punea la dispoziţie materialul informativ rezultat din diferite cercetări în materie de spionaj.-

Rezultatele activităţii acestei secţii au fost modeste dar nu remarcabile.-

Este explicabil că era la începutul organizării ei şi avea nevoie de timp.-

Cu conducerea am însărcinat pe maiorul BALTEANU, un ofiţer de stat major bun, cult, orientat, dar care nu a dat rezultatele efective la care mă aşteaptam.-

I-am ţinut un cont deschis pentru angajare de informatori, pe care însă nu l-am consumat.-

Avea ca ajutor pe şeful de grupă BUTUCESCU HORIA - zis MIU, licenţiat, bun funcţionar, şi care făcea eforturi ca să aibă o activitate cît mai rodnică.-

El se specializase însă în spionajul maghiar şi urma să formăm şi alte elemente, dar evenimentele ne-au depăşit.-

6. Secţia de contrasabotaj.

a luat naştere din necesitatea de a dezvolta un complet de

./.

măsuri de protecţie în fabrici, ateliere şi în special în industrie, ce lucrau în folosul armatei împotriva actelor de sabotaj.-

In acest scop germanii ne-au pus la dispoziţie textul legii lor în această materie care a fost îndelung studiat şi s-a adaptat numai ceea ce se putea aplica în ţara noastră.-

Acţiunea de prevenire în materie de sabotaj se compunea din activitatea informativă în industrii, dublat de o atentă observaţiune ca anumite stări de fapt să nu dea naştere la situaţiuni regretabile.-

Pentru punerea în aplicare a legii am obţinut un număr de 10-12 ofiţeri activi ingineri.-

Tara a fost împărţită în zone de contraspionaj, toate întreprinderile dintr-o zonă fiind din acest punct de vedere sub supravegherea şi controlul unui ofiţer inginer. Acesta observa tot ce este împotriva siguranţei, industriei şi semnala motivat comandamentul militar şi conducătorul fabricei, indicînd şi măsurile ce trebuiau luate.-

Dacă nu era satisfăcut, semnala la serviciu, care intervenea de îndată la departamentul respectiv, după cum era cazul, ministerul de război pentru fabricele de muniţii, Ministerul înzestrării pentru echipament şi economii naţionale pentru celelalte industrii.-

Natural că ofiţerii ingineri pe lîngă cultura lor specială au făcut şi cursul practic la secţia contraspionaj.

Serviciul de siguranţă din Valea Prahovei cît şi cel din Valea Dunării au trecut în subordinele noii secţii de contrasabotaj ca zone speciale de protecţie, avînd ca conducători ingineri ofiţeri, special destinaţi.-

Ministerul înzestrării armatei a apreciat foarte mult acest sistem de prevenire al sabotajului şi ne-a pus la dispoziţie cei mai buni ofiţeri ingineri pe care-i avea, toţi elemente tinere.-

Serviciul le-a pus la dispoziţie automobile pentru deplasări în zonă şi o diurnă în afară de cheltuielile informative, acolo unde erau necesare.-

./.

73

Secţia a activat în cele mai bune condiţiuni şi cu rezultate efective. Conducerea acestei secţii am încredinţat-o lt.col. PROCA ALEXANDRU, care avea şi titlu de licenţiat în chimie.-

De tînăr îşi făcuse studiile la renumita şcoală TERESIANUM din Viena, astfel că avea o cultură foarte frumoasă.

Vorbea limba franceză suficient, iar limba germană la perfecţie şi era unul din cei mai buni redactori în limba germană din ţară. Totdeauna însoţea pe ANTONESCU în voiajurile la Hitler şi el redacta şi traducea memoriile ce se depuneau acolo.-

Fusese mai înainte ajutor de ataşat militar în Germania, cu misiuni informative şi activase foarte intens din care cauză germanii se opuneau - la început - ca să lucreze cu el.-

Le-am răspuns că PROCA nu şi-a făcut decît datoria faţă de ţara lui şi astfel au cedat.-

Avea o educaţie foarte frumoasă şi era foarte demn, hotărît şi un om de mare caracter.-

A muncit foarte mult şi a reuşit ca în foarte scurt timp să organizeze secţia cu toate anexele ei.-

A fost secondat în această acţiune de şeful de grupă RADULESCU, un funcţionar foarte dotat şi stăruitor.-

Acesta a reuşit să înfiinţeze un fişier general pentru toţi marinarii angajaţi la vasele ce circulau pe Dunăre şi care a fost de un real folos.-

7. <u>Secţia de legături cu serviciile de informaţii străine G.</u>

Colaborarea cu germanii în această perioadă era oficială şi se făcea prin acte scrise între serviciu şi ABWHER-ul german din Bucureşti.-

Problema contrasabotajului şi activitatea organelor respective se trata cu germanii tot prin această secţie.-

./.

Schimbul de informaţii impunea de asemenea o birocraţie întreagă cu translatori, maşini de scris, curieri, arhive, etc.-

S.S.I. a mai colaborat cu Serviciul de informaţii italian conform ordinelor conducătorului statului.-

Toate aceste lucrări şi legături au impus crearea unei secţii speciale.-

Ea a fost condusă de lt.col.CONSTANTIN-IONESCU MICANDRU ofiţer de stat major şi care participase şi la întrevederile lui MORUZOV cu CANARIS, astfel că cunoştea tot istoricul şi evoluţia colaborării informative româno-germane.-

Un ofiţer foarte fin, muncitor, foarte corect şi care nu a depăşit niciodată instrucţiunile de colaborare ce le avea.-

A fost cel mai bun ofiţer de concept dintre toţi cîţi i-am avut la S.S.I.-

Era ajutat de un şef de grupă HARALAMB, care avea mereu pretenţii la grade mai mari, fără însă să justifice cu vreo activitate deosebită aceste pretenţiuni.-

Ca curier diplomatic a încercat să facă contrabandă de blănuri pentru care motive a fost sancţionat.-

8. <u>Secţia juridică</u>.

S-a dezvoltat ca urmare a fostului birou juridic din cauza majorării numărului magistraţilor şi a lucrărilor respective.-

Printr-o decizie a Ministerului de Război, Direcţia justiţiei militare, s-a dat acestei sdcţii şi denumirea oficială de "Poliţia Judiciară Militară".-

Este drept că localul, materialul şi magistraţii aparţineau acestui Departament care voia să aibă şi el dreptul de a da acestor organe de cercetare şi o serie de legaţiunui directe, în afară de cele ce le aveau de la S.S.I.-

Dacă serviciului îi convenea această firmă de acoperire a secţiei juridice, nu-i convenea însă tendinţa

./.

de amanciparo permanentă a magistraţilor militari care căutau să se sustragă de sub autoritatea S.S.I. şi să graviteze tot mai mult către autoritatea militară, de care depindea controlul notărilor şi avansărilor lor.-

Cu timpul şi alte departamente quasi-militare ca Ministerul Economiei Naţionale şi Ministerul Inzestrării Armatei au dat "Poliţiei Judiciare Militare" o serie de delegaţiuni privind controlul întrebuinţării benzinei şi cauciucurilor, cum şi cercetarea delictelor de sabotaj, economie etc.-

S-a încercat la un moment dat ca secţia să fie scoasă complet de sub autoritatea S.S.I. şi să treacă la dispoziţia Direcţiei justiţiei militare în care scop, în "proiectul de reorganizare al Ministerului de Război" era trecut ca organ încadrat în această direcţie.-

Prinzînd de veste manevra ce se intenţionat am ameninţat că voi retrage personalul de pază, agenţii de teren, fondurile de întreţinere şi diurnele magistraţilor şi voi închiria alt local unde voi constitui o secţie juridică nouă la care voi mobiliza la serviciu magistraţii civili pentru cercetări, lăsînd astfel Ministerului de Război localul şi materialul ce era proprietatea sa.-

Aceste măsuri fiind inconvenabile magistraţilor şi direcţiei justiţiei militare, care nu dispunea de fonduri afectate în acest scop, i-a determinat să renunţe la măsura proiectată, iar textul respectiv nu a mai apărut în perfecta rea şi publicarea legii.-

In această formă cu două denumiri, una acoperită şi una publică, a funcţionat secţia pînă la sfîrşit, îndeplinind delegaţiunile date de serviciu, cît şi cele atribuite de cele trei departamente sus arătate.-

Rezultatul cercetărilor era comunicat organelor de la care a emanat delegaţia.-

Conducerea secţiei încă de pe vremea lui NICOLAID şi mai pe urmă a aparţinut timp de 2 ani lt.col.mag.VELCIU EMIL.

Acesta funcţionase la Serviciul secret şi în tim-

./.

pul lui MORUZOV, care însă îl înlăturase pentru motive ce nu se cunoşteau.-

La începutul războiului descoperindu-se afacerea de spionaj RICA GEORGESCU, pentru încurajarea magistraţilor care au cercetat chestiunea, le-am dat premii, decoraţii şi mai tîrziu am propus avansarea la gradul de colonel a lui VELCIU. Ulterior avansării col.VELCIU a început manevrele cu Direcţia Justiţiei Militare.-

In timpul cercetărilor capilor rebeliunii legionare care s-au făcut la secţia juridică, VELCIOIU făcea pe simpatizantul legionar, ceea ce m-a determinat să-i atrag serios atenţiunea că să respecte dispoziţia generală ce am dat funcţionarilor şi ofiţerilor din S.S.I. de a se ţine departe de orice influenţă politică.-

Mai tîrziu din oportunism şi scotarea unor avantaje de viitor col.VELCIU a început să facă o serie de liberalităţi grupului RICA GEORGESCU, astfel că aceştia erau stăpîni în arestul secţiei, unde primeau vizite neautorizate şi jucau cărţi, chiar cu magistraţii, în frunte cu VELCIU şi cu familiile lor.-

Acelaşi col.VELCIU care le întocmise dosarele de siguranţă şi-i caracterizase - în fapt şi în drept - ca spioni, primind decoraţii, avansări şi recompense băneşti, pentru această acţiune, începuse să-i considere "patrioţi" şi eroi naţionali.-

Fiind informat de toate acestea, cît şi de faptul că într-o noapte VELCIU cu cpt.magistrat CAMIL BARBULESCU s-au dus cu grupul RICA GEORGESCU şi familiile acestora la Buftea unde au petrecut, am luat măsuri pentru prinderea lor în fapt spre a putea cere rechemarea lui VELCIU, care era puternic susţinut de Ministerul de Război şi deci intervenţia mea trebuia să fie bine motivată.-

In adevăr, peste puţin timp am fost avizat că VELCIU a mutat din arestul secţiei pe RICA GEORGESCU într-o garsonieră deasupra secţiei în str.Sf.Stefan nr.4, unde acesta locuia acum cu soţia, fiind serviţi de un fecior şi fără nici o pază.-

Descinzînd la faţa locului am constatat faptele

./.

care, împreună cu cele mai sus arătate au întemeiat cererea de rechemare a cpt.BARBULESCU şi col.VELCIU.-

Acesta a trecut mai tîrziu ca preşedinte al Curţii Marţiale de la Odesa, deşi eu pentru toate jocurile politice şi lipsa de caracter şi de ţinută a acestui ofiţer, îi cerusem scoaterea din armată.-

Ministerul de Război mi-a dat ca înlocuitor pe col.mag.RADU IONESCU însoţindu-l cu foarte multe laude.-

Am procedat la remanierea grupului de magistraţi aducînd alţii noi.-

La început RADU IONESCU s-a purtat bine, dar cu timpul s-a dedat la o viaţă dezordonată, neglijînd lucrările secţiei şi controlul personalului.-

Mai mult, începuse şi el "jocul cu RICA GEORGESCU" şi alţii, ceea ce mă determinase să cer schimbarea lui, care nu s-a mai putut opera din cauza armistiţiului.-

In schimb RICA GEORGESCU a mijlocit ulterior, numirea lui RADU IONESCU în funcţiunea de director general al Poliţiei.-

Din cele de mai sus, cît şi din multe alte constatări, care nu-şi au locul în acest raport, rezultă conduita regretabilă a multor, magistraţi militari, şi neajunsurile pe care le-au cauzat S.S.I. deşi acesta le servea o serie întreagă de avantaje.-

9. <u>Secţia tehnică</u>.

A luat naştere din Biroul tehnic, motivat de dezvoltarea laboratoarelor de fotografie, chimie şi altele.-

Fiind informat că în subsolurile Preşedenţiei Consiliului de Miniştri se găseşte o tipografie demontabilă, am cerut-o secretarului general şi am instalat-o la serviciu.-

Am angajat tipografi şi am înzestrat-o cu materialul necesar. In această tipografie s-au tipărit apoi imprimatele serviciului, scutind astfel o serie întreagă de cheltuieli şi păstrînd şi discreţia necesară în această natură.-

./.

Secţia tehnică a fost condusă de directorul Gh. CRISTESCU, funcţionar vechi, de pe vremea lui MORUZOV şi care făcuse studii şi practică de această specialitate, în străinătate.-

10. Secţia de transmisiuni.

Necesitatea războiului, cît şi instalarea secţiilor SSI. în mai multe localuri, au impus dezvoltarea reţelei de transmisiuni telefonice şi telegrafice ale serviciului.-

Din cauză că în timpul rebeliunii legionare, a fost nevoie la un moment dat, foarte critic, să se întrerupă absolut toate legăturile telefonice din Capitală, pentru a putea împiedeca orice comunicaţie între blocurile de rezistenţă şegionară. Preşedenţia Consiliului a instalat o reţea aparte "Tele-imprimeuri" la toate organele de ordine publică şi SSI. pentru ca acestea să poată comunica între ele şi cu Preşedenţia în cazuri similare.-

SSI. a instalat staţii T.F.F. la Rezidenţele din ţară şi la eşalon pentru legătura cu centrala serviciului, numărul lor trecînd de 30.-

Mărirea reţelei a impus o asigurare de noi radiotelegrafişti recrutaţi de la armată sau din şcoala specială ce se înfiinţase la S.S.I.-

Pentru aceste motive Biroul de transmisiuni a fost transformat în secţie a cărui conducere a avut-o maiorul LUCA pe care l-am obţinut de la Regimentul de transmisiuni.-

Foarte bun cunoscător al meseriei lui, muncitor, devotat serviciului şi discret.-

A dezvoltat o intensă activitate şi cu rezultate apreciabile.-

11. Secţia autotracţiune.

A fost creată prin desfacerea biroului administrativ în două organisme. Numărul automobilelor şi camioanelor creştea pe măsura nevoilor şi dezvoltării serviciu-

./.

lui şi odată cu ele şi numărul garajelor, atelierelor şi personalului ce urma să le deservească.-

Bugetul acestei secţii era din ce în ce mai mare, şi angaja astfel răspunderea organelor administrative şi a comisiilor de control a cheltuielilor.-

Consilierul de la Curtea de Conturi era mereu nemulţumit de modul cum se fac cheltuielile şi a cerut instituirea unui contabil în materiale.-

Toate acestea au determinat crearea unei secţii cu administraţie şi răspundere separată.-

Am încredinţat conducerea acestei secţii cpt.rez. GAMULEA, recomandat ca specialist în materie, dar am constatat că era specialist în abuzuri. L-am înlocuit. L-am numit apoi pe lt.ing. LUCA BUGEANU, care a construit nişte garaje foarte costisitoare.-

In fine, am cerut de la Direcţia tracţiune automobile un ofiţer care să fie şi specialist, dar energic, bun administrator şi corect. Mi-a desemnat un maior, care urma să ia conducerea puţin înainte de armistiţiu.-

Secţia de automobile oferă cele mai mari posibilităţi de fraude, evaziuni şi abuzuri.-

Cum şeful serviciului este preocupat de conducerea generală a tuturor lucrărilor, trebuie să aibă aici un om de mare încredere, pricepere şi deosebită energie şi onestitate.-

12. <u>Secţia administrativă</u>.

S-a impus ca o consecinţă a întregii desvoltări a serviciului.-

Majorarea numărului secţiilor, localurilor, personalului de serviciu şi materialului, a cerut o administraţie mai largă şi i-a adus un surplus de atribuţii.-

Totodată s-a mărit volumul lucrărilor de contabilitate, buget, statele de plată, controlul fondurilor, etc.

Secţia administrativă a fost condusă de lt.col.

./.

ințendent DIACONESCU, un foarte bun ofițer de administrație priceput, muncitor și exigent în materie de contabilitate, din care cauză nu era de loc simpatizant de funcționari. El era ajutat de cpt.rez.DUMITRASCU, care îndeplinea funcția de casier al serviciului și care s-a achitat cu deosebită grijă și onestitate de atribuțiunile sale.-

Critica Sistemului.

După ce am descris modul cum s-a făcut a doua reorganizare și motivele de ordin general și special care au determinat-o se pune o întrebare logică :

Care era sistemul cel mai bun ?

Cel vechi, pe două secții și șase birouri, ori cel nou pe 12 secții ?

Această reorganizare nu a fost o operă de moment, ci rezultatul unor învățăminte trase dintr-o experiență îndelungată a mai multor servicii din țară și din afară, apoi meditînd asupra dificultăților întîmpinate în conducerea S.S.I. și a mijloacelor de îndreptare, noile secții se desprindeau - preventiv - și se conturau ca un remediu de viitor.-

Sistemul de repartiție pe 12 secții, aduce următoarele dezavantaje :

1.- Trebuiesc mai multe localuri.

2.- Se angajează mai mult personal birocratic și de conducere.-

3.- Se consumă mai mult material.-

4.- Impune șefului serviciului mai multă muncă, fiind nevoit să lucreze cu fiecare șef de secție în parte.-

Dar avea și următoarele avantaje :

1.- Uniformizarea elementelor organice ale serviciului.-

2.- Compartimentarea atribuțiunilor, lucrărilor și menținerea discreției.-

3.- Specializarea și controlul personalului.-

./.

4.- Inlesnea crearea noilor secţii impuse de cerinţele războiului.-

Ori dezavantajele puteau fi anihilate în felul următor :

- Localuri aveam suficiente gratuit oferite de Ministerul Romanizării.-

- Personalul birocratic şi materialul se putea acoperi din bugetul majorat al războiului, iar personalul de conducere era luat dintre ofiţeri, pe care îi aveam în număr suficient.-

Surplusul de muncă nu mai îngrijora: dar şi el putea fi corectat prin alegerea unui al doilea ofiţer superior ca subdirector general. Astfel secţiile cu atribuţiuni informative urmau să lucreze direct ci un subdirector general, cele cu caracter tehnic cu al doilea şi şeful serviciului să lucreze cu aceşti doi, chemînd pe şefii de secţii numai cînd era nevoie de instrucţiuni sau explicaţii speciale.-

Toate aceste consideraţiuni m-au determinat ca să prefer reorganizarea pe 12 secţii.-

Natural că această operaţiune era impusă de cerinţele războiului dar şi înlesnită de posibilităţile ce le oferea.-

Pentru vremuri de pace, structura SSI. poate fi redusă şi comprimată în cîteva direcţii, strict necesare.-

CAPITOLUL IX

A treia reorganizare a S.S.I.

Din studiul pe care l-am făcut asupra legii pentru înfiinţarea S.S.I., am văzut insuficienţele, imperfecţiunile şi impreciziunile pe care le conţinea.-

A doua reorganizare impunea şi lărgirea bazelor juridice pe care trebuia aşezată noua structură a serviciului.-

De aceea, noua lege şi regulamentul ei a afectat situaţia judiciară a serviciului dar şi situaţia juridică a personalului.-

./.

Pentru a nu lăsa loc la interpretări neconforme cu concepţia legii, cu criteriile ce au stat la baza ei, cum şi cu intenţiile legiuitorului, am întocmit atunci şi regulamentul dezvoltător al legii.-

Noua lege prevede ca S.S.I. este un serviciu de drept public, însărcinat cu informarea generală a conducerii statului.-

De aici rezultă că S.S.I. nu mai este un serviciu organizat în secret de vre un regulament oarecare, ci un serviciu public, încadrat în organizarea statului şi recunoscut în mod oficial.-

Misiunea S.S.I. este de asemenea precizată, legea arătînd că acest serviciu nu este un organ de informaţie personală a cuiva şi este un organ de informare generală a conducerii statului.-

In continuare legea spune că S.S.I. funcţionează pe lîngă Preşedenţia Consiliului de Miniştri.-

Deci problema dependenţei ortanice şi administrative este acum bine precizată.-

S.S.I. nu mai depunde deci nici din punct de vedere administrativ de Ministerul de Război, astfel că personalul, bugetul şi materialul urmează să fie încadrate în Preşedenţia Consiliului de Miniştri.-

Legea precizează că raporturile cu Ministerul de Război sînt raporturi de colaborare şi nu de subordonare şi tot astfel cu celelalte departamente şi Marele Stat Major.

Controlul şi directivele aparţin tot conducătorului statului dar S.S.I. trebuie să servească şi Preşedenţia Consiliului de Miniştri care este un organ de conducere al statului în care S.S.I. este acum încadrat. Legea menţine şi drepturile suverane ale şefului serviciului, în ce priveşte organizarea serviciului şi cheltuirea fondurilor.-

Dar dreptul de numire, cum şi toate mişcările de personal sînt acum îngrădite în cadrul unor dispoziţiuni regulamentare, de care deciziunile şefului serviciului trebuie să ţină seamă.-

./.

83

Ajutorul şefului serviciului trebuie să fie militar cînd şeful serviciului este civil, pentru menţinerea disciplinei şi notarea ofiţerilor.-

El înlocuieşte de drept pe şeful serviciului în lipsa acestuia din capitală avînd atribuţia de subdirector general.-

Intrebuinţarea şi controlul fondurilor S.S.I.sînt făcute sub auspiciile unei legi C.I.S. mai severă ca cea anterioară.-

Intrebuinţarea şi controlul fondurilor S.S.I.sînt în linii generale principiile care au stat la baza noiei situaţii juridice a S.S.I.-

Faptul că bugetul S.S.I. a fost trecut uneori ca fond global în bugetul Ministerului de Război, nu are nici o importanţă juridică.-

Informaţiile în majoritatea lor militare, făcîndu-se în timp de război şi fondurile de susţinerea lor au fost trecute în bugetul de război.-

Dar justificarea întrebuinţării acestor fonduri se făcea către Curtea de Conturi şi apoi către Preşedenţia Cons.de Miniştri ca organe de tutelă şi control al S.S.I.-

S.S.I.încadrîndu-se ca organe de drept public în viaţa de stat, trebuia ca şi funcţionarii să urmeze această condiţiune.-

De aceea regulamentul legii a prevăzut că în ce priveşte numirile să se respecte condiţiunile generale din Statutul funcţionarilor publici şi fiind vorba de un serviciu cu misiuni speciale s-au introdus şi unele condiţii speciale cerute la numire, titlu putînd fi înlocuit în anumite cazuri cu aptitudinea şi specialitatea. La drepturile funcţionarilor în afară de cele din Statutul funcţionarilor publici s-a prevăzut avansurile la excepţional pentru actele de bravuri şi devotament.-

S-au instituit şcoli de perfecţionare şi examene între anumite grade pentru ca şi cei fără titluri dar cu aptitudini speciale şi activitate dovedită să poată avea pînă la anumite limite drept la avansare.-

./.

Regulamentul legii a lăsat astfel suficientă elasticitate SSI. în promovarea personalului său, mai ales a celui din teren. Pentru personalul birocratic s-a respectat studiile, vechimea şi activitatea în serviciu prevăzute de statut, dar li s-a dat şi posibilitatea să treacă în ierarhia de teren prin şcoli şi examene.-

Tot pentru respectul şi garanţia drepturilor funcţionarilor, am instituit regulamentul legii, comisia pentru numiri şi înaintări prevăzută de statutul funcţionarilor publici, compusă din funcţionari superiori sub preşedenţia ajutorului şefului serviciului şi care trebuia să dea şefului serviciului avize asupra tuturor mişcărilor de personal

Si în acelaşi scop, regulamentul a prevăzut comisia de disciplină organizată după modelul statutului pentru ca funcţionarul să aibă stabilitatea necesară şi să nu mai poată fi eliminat în mod arbitrar din serviciu, ci în baza unei judecăţi obiective, la care avea dreptul să se apere şi să-şi spună şi el cuvîntul.-

Dreptul la pensie a fost scoborît la 30 ani de activitate în loc de 35 ani prevăzuţi de statut.-

Prin intervenţiile făcute am reuşit să determin Casa Generală de Pensiuni să treacă şi funcţionarii SSI în categoria acelora ce urmează a fi pensionaţi la 30 de ani, ca cei de la calea ferată de exemplu dacă servea la SSI 10 ani consecutivi.-

Am considerat că uzura la care este supus organismul funcţionarilor cu atribuţiuni speciale le dă dreptul la o scutire de 5 ani de serviciu pentru obţinerea pensiei.

Pentru a da la SSI posibilitatea să reţină în cadrele sale pe ofiţerii activi pensionaţi, sau deblocaţi cu aptitudini şi activitate dovedită, am înfiinţat un cadru de referenţi cu grade superioare, paralele cu cele ale statutului şi ierarhiei SSI.-

Datoriile funcţionarilor ca şi drepturile au fost şi ele reglementate.-

In afară de obligaţiunile impuse de statutul funcţionarilor publici, regulamentul a prevăzut păstrarea desăvîrşitei discreţii asupra chestiunilor în care au lucrat

./.

atît în timpul cît şi după plecarea funcţionarilor din serviciu.-

Funcţionarii S.S.I. nu au dreptul să facă nici declaraţii în faţa instituţiei asupra problemelor de serviciu, fără autorizarea expresă a şefului serviciului.-

Acestea ar fi în linii generale după datele pe care le mai reţin în memorie, principiile care au stat la temelia noii instituţii - de drept - ce s-a creat SSI şi funcţionarilor săi prin legea pentru reorganizarea SSI şi funcţionarilor săi prin legea pentru reorganizarea SSI şi regulamentul ei.-

Noua ordine de drept a trebuit să se aplice şi în fapt.-

A urmat verificarea personalului prin Comisia de numiri şi stabilirea situaţiei lor în raport cu tabloul de funcţiuni, grade şi clase prevăzut de regulament.-

S-au făcut unele treceri dintr-o funcţiune în alta echivalentă şi s-a scos cei inutili şi inactivi.-

Pe baza încadrărilor comisiei, s-au întocmit apoi deciziile de încadrare pentru tot personalul SSI al căror număr se triplase ajungînd la circa 900, iar numărul ofiţerilor activi şi de rezervă mobilizaţi în serviciu ajunse la circa 100.-

Legea de reorganizare a SSI. şi regulamentul ei aduceau astfel un spor de prestigiu şi de echilibru în viaţa de stat pentru Serviciul special de informaţii, dar constituia şi un îndemn spre o activitate cît mai dezvoltată şi mai rodnică pentru funcţionarii săi.-

CAPITOLUL X

Activitatea şi acţiunile mai importante întreprinse de serviciul Special de Informaţii.

1. Activitatea organizatorică şi greutăţile întîmpinate :

După moartea lui MORUZOV s-a creat serviciul secret o atmosferă grea şi plină de consecinţe.-

./.

Profitînd de împrejurările tragice în care s-a desfăşurat şi speculînd această umbră a secretului în dosul căreia se pot face afirmaţiunile cele mai fanteziste, presa a dezvăluit o companie de destăinuiri asupra persoanelor şi activităţii legate de numele lui MORUZOV.-

Cu toată rezerva ce am impus-o personalului Serviciului de a nu se amesteca în cercetările justiţiei, atît timp cît nu este chemat şi întrebat, răutatea, intriga şi răzbunarea şi-au jucat rolul detestabil de totdeauna.-

Si ceea ce se petrece în ţara noastră adesea, au aruncat pietre deasupra mormîntului lui, tocmai acei care au profitat mai mult din operaţiunile lui MORUZOV.-

Instrucţia şi diferitele comisii de cercetare au chemat, interogat şi confruntat pe toţi cei ce au avut vreo legătură cu el : prieteni, colaboratori, informatori etc., toţi au apărut apoi în ziare. S-a descoperit şi rezidenţii exteriôri, ajutorii şi secretarii de ataşaţi militari, care au trebuit să fie rechemaţi.-

Casele conspirative au fost percheziţionate şi descoperite ca şi sediul serviciului. Organele de cercetare au ridicat nenumărate acte şi dosare din arhivele serviciuli, pe care le-a ţinut ani de zile, iar unele au devenit publice la judecată.-

Si drept urmare a acestor operaţii toată lumea fugea ca de ciumă de Serviciul Secret.-

Nu găseai informator, nu găseai funcţionar sau ofiţer mai de seamă, care să vrea să vină la acest serviciu, chiar prietenii te înconjurau de frică să nu li se spună că sînt colaboratori şi Serviciului Secret.-

Oricare ar fi fost concluziunile trase din "Afacerea MORUZOV" eu ca succesor al lui a trebuit să constat : o ruptură cu trecutul, tradiţia şi continuitatea informativă, o dezorganizare în mijloacele de acţiune şi enorme greutăţi în opera de refacere la care eram chemat.-

Intreaga activitate organizatorică trebuie contată în cadrul acestui capitol, fără însă a mai repeta.-

Ea a cerut străduinţe necontenite, ca şi recrutarea şi educarea personalului necesar noilor secţii provin-

./.

cii sau misiuni.-

Grija operei de prevenire şi informare generală a conducerii statului, nu putea să aştepte evoluţiile prefacerilor intervenite, ci să o procedeze, serviciul trebuia adoptat necontenit la noile situaţii.-

Inzestrarea şi administraţia SSI reţineau o bună parte din preocupările şefului serviciului, deoarece conform legii C.I.S. orice act trebuia verificat şi aprobat de acesta, Personalul leneş, nărăvit superficial, dînd adesea dovadă de un colectivism ridicol şi toţi suferind de aceeaşi boală "fiecare este cel mai bine informat".-

Luptînd cu atmosfera odioasă ce se crease Serviciului, cu greutăţile intervenite şi în aşteptarea rezultatelor efective ale reorganizării, a trebuit să caut sprijin în sistemul de colaborare cu celelalte autorităţi, puse în slujba ordinei şi siguranţei statului.-

2. Acţiunea de colaborare a S.S.I.

Pentru satisfacerea dispoziţiunilor legii pentru înfiinţarea Serviciului Special de Informaţii, cît şi în interesul acestui serviciu, am stabilit de la început modul de colaborare cu Marele Stat Major.-

Majoritatea informaţiilor secţiei de informaţii era militare.-

Ele constituiau zilnic un buletin de informaţii era militare.-

Ele constituiau zilnic un buletin de informaţii care se trimitea Preşedinţiei Consiliului de Miniştri, Ministrul de Război şi M.St.M.

Informaţiile de ordin politic, economic, social, etc. constituiau un al doilea buletin care se trimitea la aceleaşi autorităţi.-

Secţia de contrainformaţii întocmea şi ea un buletin zilnic de se trimitea şi M.St.M.-

La rîndul său M.St.M. trimitea S.S.I.-ului buletinul său de informaţii ce se întocmea zilnic la Secţia II-a.

./.

De multe ori şeful secţiei a II-a mi-a pus la dispoziţie rapoartele mai interesante ale ataşaţilor militari români din străinătate pentru a lua cunoştinţă de ele şi a reţine datele ce interesează S.S.I.-ul. In schimbul acestei acţiuni de colaborare a SSI-iului, Secţia II-a din M.St.M. ne dădea un concurs foarte preţios la alegerea şi obţinerea ofiţerilor necesari serviciului. Pe de altă parte, ataşaţii noştri militari aveau dispoziţii de la M.St.M. să orienteze şi să ajute în mod discret activitatea rezidenţilor externi ai SSI.-

Tot prin aranjamentul stabilit cu M.St.M.centrele sale de informaţii de pe frontieră şi birourile statistice trebuiau să colaboreze cu centrele SSI, dîndu-şi reciproc concurs în interesul înlesnirii activităţii informative. Astfel organele de frontieră ale M.St.M. ajutau trecerile peste graniţă a agenţilor noştri. Aceste organe însă nu aveau voie să facă schimb de informaţii care se făcea numai între centrale.-

Aceasta pentru a se putea face la centru verificarea informaţiilor venite din mai multe căi şi din surse diferite şi a nu cădea în greşeala cercului vicios.-

Contrainformaţiile privind armata se făceau de organele M.St.M. iar competenţa SSI-ului pe teritoriu în această materie merge pînă la porţile cazărmilor.-

Supravegherea ofiţerilor se făcea numai cu avizarea M.St.M. căruia trebuia să i se comunice motivele care impun supravegherea şi rezultatele obţinute.-

M.St.M. constatînd că cenzura scrisorilor, imprimatelor şi telegramelor interne şi externe în timpul războiului nu funcţionează în condiţiuni mulţumitoare, a organizat un oficiu central de cenzură în Capitală cu concursul SSI.-ului sub conducerea lt.col.RADULESCU GHEORGHE, care făcea parte din SSI.-

La acest oficiu au fost mobilizaţi pe loc o serie de intelectuali şi cunoscători de limbi străine din Capitală care din citirea scrisorilor reţinea o serie de informaţiuni şi constatări interesante ce serveau la întocmirea unui buletin periodic.-

./.

Oficiile de cenzură au fost apoi reorganizate în toată ţara de M.St.M. Problemele mai importante şi mai dificile se discutau între şefii SSI-ului şi şefii Secţiei a II-a din M.St.M. şi tot astfel se anunţau reciproc eventualele evenimente mai importante şi urgente.-

Colaborarea SSI-ului cu M.St.M. s-a făcut în cele mai bune condiţii şi cu rezultate efective pentru ambele părţi.-

x

x x

Legătura de colaborare cu Ministerul Afacerilor Străine a fost creată şi întreţinută cu multe dificultăţi.-

SSI-ul avea nevoie de concursul acestui departament pentru numirea şi camuflarea rezidenţilor externi în oficiile noastre diplomatice din străinătate.-

Pentru aceasta era nevoie şi de asentimentul ministerului plenipotenţiar respectiv, care adesea făcea obiecţiuni deoarece nu-i convenea prezenţa unui organ al SSI-ului în legaţie.-

De multe ori am fost nevoit să retrag pe unii rezidenţi din cauza dificultăţilor şi rezistenţei ministerului şi să intervin personal pentru ameliorarea raporturilor de colaborare.-

De regulă, ministrul plenipotenţiar trebuia să dea acelaş concurs ca şi ataşaţii militari rezidenţilor noştri.-

Stabilisem chiar un regulament care statornicea raporturile de colaborare între SSI şi MINIST.de Externe, care însă nu a convenit acestui departament, astfel că nu a putut lua fiinţă legală.-

Concursul Minist.Af.Străine mai era necesar SSI-ului în organizarea curselor curierilor diplomatici, unul de la Externe şi unul de la SSI. şi în această colaborare am avut multe neplăceri.-

Cîteva abuzuri făcute de agenţii SSI-ului deşi sever sancţionate, au servit Minist.Af.Străine drept pre-

./.

text de a înlătura din curse organele SSI-ului.-

Dar abuzurile frecvente ale personalului propriu nu erau sancţionate şi nici relevate la Minist.Af.Străine.

A fost nevoie de multe intervenţii personale pe lîngă MIHAI ANTONESCU, şeful departamentului pentru a restabili situaţia.-

Cum telegramele rezidenţilor externi SSI veneau prin Externe cu semnătura plenipotenţiarului respectiv, acesta cerea adesea să cunoască şi conţinutul lor, ceea ce SSI-ul nu permitea.-

Aceasta dădea naştere la suspiciuni din cauza cărora unii plenipotenţiari au mers pînă acolo încît au creat o situaţia intenabilă rezidenţilor S.S.I.,ca acesta să fie forţat să părăsească postul.-

Totul depindea însă de bunăvoinţa ministrului cît şi de înţelepticiunea rezidentului pentru da conlucrarea şi concursul să fie cît mai efectiv.

Prin raporturile personale cu MIHAI ANTONESCU am obţinut adesea de la Minist.Af.Străine rapoartele mai importante ale legaţiilor noastre din străinătate din care luam note, atît pentru orientarea personală în problemele externe cît şi pentru a da directivele necesare secţiei de informaţii.-

Dar am avut cu MIHAI ANTONESCU şi foarte multe ciocniri cauzate de greutăţile pe care personalul Minist. Af. Străine le ridica în permanenţă în calea acţiunii SSI. şi care au mers pînă la descoperirea unora din rezidenţi.-

Toate acestea proveneau din faptul că la acest departament domnea şi pe vremea aceea o mentalitate îngustă de castă, personalul diplomatic avînd convingerea că numai el este capabil şi are dreptul exclusiv a face informaţiile în străinătate.-

Si atunci ca şi mai tîrziu funcţionarii Minist. Af.Externe în frunte cu Gr.Niculescu-Buzeşti, traficau în afară cu informaţiile şi rapoartele ministerului, fapte care le-am semnalat adesea fără ca să fiu înţeles, în

./.

schimb aceştia şi-au dublat eforturile pentru a crea noi dificultăţi SSI.-

x

x x

Pînă la organizarea Of.Central de cenzură, scrisorile şi telegramele persoanelor urmărite de SSI. se obţineau prin colaborare cu Poşta Centrală.-

De asemenea, prin comandantul militar al Soc.de Telefoane obţineam copii de pe notele de interceptii a convorbirilor telefonice ce se redactau de personalul însărcinat cu această misiune specială.-

Pentru completarea şi sprijinirea acţiunii sale contrainformative SSI-ul a mai colaborat şi cu Minist.Af. Interne Dir.Gen.a Poliţiei, Prefectura Poliţiei Capitalei, şi Ins.Gl.al Jandarmeriei.-

Această colaborare a fost de un real folos SSI-ului mai ales în perioada de reorganizare şi de refacere a cadrelor sale, înlesnindu-i să cunoască evenimentele şi stările de fapt din întreaga ţară peste care activau organele acestor instituţii.-

Legăturile însă nu au fost stabilite decît după plecarea legionarilor de la putere pentru motivele ce se vor vedea mai jos :

Colaborarea se făcea prin schimb de buletine cît şi personal prin şeful serviciului şi şefii acestor autorităţi, iar pe de altă parte între şeful secţiei contrainformaţii şi directorii respectivi ai serviciilor de siguranţă din aceste instituţii.-

Din primele zile ale guvernării sale, ANTONESCU instituise la Preşedinţia Consiliului de Miniştri "un Consiliu de ordine internă" la care au luat parte ministrul şi subsecretarul de stat al Ordinei Publice de la Interne, Directorul general al Poliţiei, Prefectul Poliţiei Capitalei, şi un reprezentant al Jandarmeriei.-

Aici se expuneau faptele importante petrecute în ţară, problemele de ordine publică ce se relevau şi in-

./.

formaţiile obţinute. Pe baza discuţiilor urmate, conducătorul statului dădea dispoziţiuni de procedare şi indica şi măsurile ce urmau a se lua.-

Cît timp au stat legionarii la putere, şeful SSI-ului nu a fost invitat la aceste consilii, pentru că o colaborare cu ei ar fi fost o imposibilitate morală. După plecarea lor am primit ordin să particip şi eu avînd ca atribuţii speciale urmărirea problemei legionare şi informaţiile externe.-

Natural că în acest consiliu nu expuneam decît chestiunile curente cele cu caracter mai secret ca şi problemele mai delicate le expuneam în audienţele personale, ce le aveam la conducătorul superior al serviciului.-

x

x x

La Preşedenţia Cons.de Miniştri se adunau zilnic un număr mare de rapoarte şi buletine informative provenind de la :

Ministerul Af.Interne, Externe, Război, Justiţie, M.St.M. Siguranţă, Prefectura Poliţiei, Insp.Gen.al Jand. Dir.Jus.Militare şi Dir.Inchisorilor, SSI şi altele.-

Prin contactul pe care îl făceam personal cu secretarul general al Preşedinţiei cît şi cu şeful cabinetului militar, constatam că acest material imens nu era posibil să fie citit şi utilizat de organele de conducere ale statului, mai ales că de multe ori, rapoartele expunea versiuni contradictorii chiar asupra aceluiaşi fapt. Iar din discuţiile cu ANTONESCU vedeam că nu cunoştea unele fapte importante trecute în buletinele sale sau rapoartele speciale ale SSI-ului.

Aceasta m-a determinat să-i propun înfiinţarea unui serviciu de centralizare al informaţiilor la Preşedenţia Cons.de Miniştri, iar el m-a autorizat să-l şi organizez de urgenţă, ceea ce am şi făcut.-

Acest serviciu se compunea din 2 birouri, unul pentru informaţii militare şi altul pentru cele civile.-

./.

El făcea o operă de centralizare dar şi de interverificare a informaţiilor şi reţinînd materialul mai bun mai verificat şi interesant întocmea un buletin general informativ zilnic pentru conducătorul statului şi vicepreşedintele Consiliului de Miniştri.-

Rapoartele mai interesante se studiau aparte şi erau prezentate cu un referat rezumativ.-

Pe aceste buletine şi referate se puneu rezoluţii care apoi erau executate tot de serviciul de centralizare de unde plecau ordinele scrise la autorităţile de resort.-

Materialul neverificat era trimis spre verificare autorităţilor de unde emana sau altui serviciu similar.-

Importanţa serviciului de centralizare a fost marcată de la început deoarece conducerea lui a fost încredinţată unui general de stat major şi se compunea din funcţionări superiori de siguranţă şi ofiţeri superiori de stat major toţi cunoscători ai problemelor informative.-

Cu timpul şi la SSI prin sistemul de colaborare pe care le-am expus se aduna un important număr de buletine rapoarte şi note informative de la alte servicii. Pentru centralizarea studiul şi sistematizarea acestui material cît şi pentru economie de timp, am fost nevoit să înfiinţez la cabinetul meu un mic secretariat, după modelul şi cu proporţiile reduse ale serviciului de centralizare a informaţiilor.-

Toată această activitate de colaborare reţinea o bună parte din preocupările şefului serviciului şi-l obliga la multe deplasări, conferinţe, şi luări de contact cu şefii instituţiilor respective. Dar ea aducea şi un real apor informativ, care suplinea deficienţele temporare constatate în organizarea şi activitatea S.S.I.-ului.-

3. <u>Acţiuni întreprinse de Serviciul Special de informaţii împotriva mişcării legionare.-</u>

Acestea constituia cel mai important capitol din activitatea contrainformativă a SSI-ului prin proporţiile şi consecinţele lui politice.-

Am arătat într-un capitol anterior cauzele care

./.

au condus la schimbarea conducerii SSI cum şi motivele speciale care au determinat conducerea statului să dea în sarcina acestui serviciu urmărirea problemei legionare.-

Vom adăuga aici că prin legăturile ei externe cît şi prin organizarea ei internă mişcarea legionară se desena ca o vastă conspiraţie ce tindea la acapararea completă a puterii şi instituirea statului totalitar legionar.-

In expunerea ce urmează acţiunea informativă se împleteşte cu unele fapte politice a căror menţiune este absolut necesară pentru o mai bună înţelegere a situaţiilor ce s-au creat şi succedat.-

Ne vom limita la strictul necesar.-

Psihoza legionară cuprinsese pe mulţi din oportunism laşitate sau naivitate şi găsise simpatizanţi chiar şi în armată.-

Masacrul de la Jilava, asasinarea lui Madgiaru şi în special a lui Nicolae Iorga i-a adus la triste realitate. Moartea lui Iorga. Această mîndrie a culturii româneşti profesor la zeci de generaţii de ofiţeri la şcoala de război, a despărţit pe legionari pentru totdeauna de opinia publică cinstită din ţară şi le-a înstrăinat orice simpatii în armată.

In dimineaţa zilei de 29 noiembrie, deci a doua zi după Jilava, mi se telefonează de la casa Mihail Ghelmegeanu că acolo au venit 8 legionari ca să-l ridice pentru a-l duce "să dea o declaraţie" şi îmi cerea concursul. Trimit imediat pe ofiţerul de serviciu cu singurul agent ce-l aveam la îndemînă, care nu au putut rezista violenţei legionare, dar au avut inteligenţa necesară să-i urmărească şi au stabilit astfel că l-au dus pe Ghelmegeanu la Prefectua Poliţiei.-

Avizez imediat pe ROSIANU, care îmi adaugă că probabil pentru aceleaşi motive a fost căutat dis de dimineaţă la telefon de doamna ARGETOIANU. ROSIANU însoţit de un locotenent şi un agent se duce imediat la Prefectura Poliţiei Capitalei, unde în cabinetul lui ZAVOIANU "un tribunal legionar" îi judeca pe TATARASCU, ARGETOIANU, MIRTO, GHELMEGEANU general NAE MARINESCU, RALEA şi alţii care erau de faţă.-

./.

Intimidează pe ZAVOIANU şi pe legionari cu o atitudine de mare curaj şi ameninţă că aduce regimentul de jandarmi pedeştri. Ridică pe foştii miniştri şi-i pune în siguranţă în cabinetul său de la Ministerul Afacerilor Interne. Planul lui ZAVOIANU era ca după judecată să-i scoată prin spatele Prefecturii Poliţiei şi să-i ducă în pădurea de la Băneasa unde avea soarta lui MADGEARU care a fost dus direct acolo şi asasinat.-

Noaptea, alţi doi legionari STOIA şi SOCARICIU, unul şef de cabinet şi gl.PETROVICESCU, ministrul de interne, încearcă să forţeze uşa cabinetului lui ROSIANU şi să împuşte pe cei ce dormeau acolo. Garda se opune şi nu reuşesc să-şi desăvîrşească planul.-

Intregul complex de fapte îmi dovedea că ele făceau parte dintr-un plan mai vast prin care se urmărea suprimarea tuturor acelora consideraţi că stau în calea constituirii statului totalitar legionar. Dar mai constituiau şi un serios avertisment pentru SSI ca să treacă la o ofensivă viguroasă informativă.-

Iau pe comisarul gr.PETROVICI de la Siguranţa Generală bun cunoscător al mişcării legionare şă organizeze cu el un mic grup de informatori şi o agentură de teren.-

Stimulez pe cîţiva prieteni evrei să-mi semnaleze cu date absolut exacte orice violenţă legionară împotriva evreilor spre a putea informa Preşedenţia Consiliului de Miniştri.-

In tot cursul lunii decembrie 1940 samavolniciile legionare continuă prin percheziţii, ridicări de obiecte şi persoane, ocuparea magazinelor, maltratarea evreilor ale căror cadavre se găseau prin podurile de la marginea capitalei. Paralel însă se intensifică şi goana după arme.-

Informaţiile SSI arătau că magazinele de arme erau devalizate. Armele depuse la poliţie şi posturile de jandarmi, în urma ridicării permiselor de purtat arme, au fost luate de legionari.-

Armamentul poliţiei şi jandarmeriei din Basarabia şi Bucovina depus la siguranţa generală după evacuare in-

./.

trase în posesia poliţiei legionare. Siguranţa generală deşi avea surplusuri de armament comandă 1200 pistoale Valter în străinătate din care 800 sînt date corpului legionar RASLETI Cînd s-a ridicat această comandă de comisarul de siguranţă BURGHIU, un grup din poliţia legionară venise la vamă să-l forţeze să le cedeze toată comanda, fapt pe care el cu greutate l-a putut înlătura.-

Altă comandă de puşti automate se făcuse de legionari în Germania. Armele sosiseră clandestin dar nu veniseră încă cartuşele. Planul deci se contura mai clar şi instrumentele de execuţie se adunau pe fiecare zi.-

In consiliile de ordine internă, la care eú încă nu participam, unde ANTONESCU repeta informaţiile de la SSI şi cerea încontinuu anchete şi măsuri i se răspundea că acestea sînt informaţii de la masoni. PETROVICESCU afirmă că toate anchetele sînt în curs dar rezultatul lor nu mai venea

Din această cauză anchetele trece la SSI şi sînt însărcinat să anchetez o reclamaţie a oficiului de vînzare a hîrtiei în care un evreu reclama, ca proprietar al acţiunilor fabricei ZARNESTI, a fost forţat împreună cu fiica sa să semneze cedarea acţiunilor în favoarea unor legionari sub ameninţarea revolverelor.-

Raportul de anchetă confirmînd faptele, dă naştere la o discuţie violentă între ANTONESCU şi HORIA SIMA, care mă chiamă la Preşedinţie, unde-mi ţine un discurs întreg despre tăria şi durata statului legionar. Sfîrşeşte ameninţîndu-mă că voi suferă consecinţe dacă voi continua a informa pe ANTONESCU cu date împotriva mişcării legionare.-

In preajma anului nou 1940/1941 SSI primeşte o serie de informaţii foarte grave care arătau că legionarii pregătesc "răfuiala cea mare" pentru noaptea de revelion din care vor să facă o adevărată noapte a Sfîntului Bhartolomeu, că în acest scop poliţia legionară a întocmit o listă de democraţi prescrişi în capitală şi peste 20.000 în întreaga ţară. Antonescu nu era în capitală şi nu aveam legătură directă cu el.-

Căutam să fac o verificare cît mai grabnică prin unele legături personale cînd se prezintă la mine col.ROFLER şeful ABWER-ului german. Acesta îmi spune că el a austriac

./.

nu german. Că interesul lui este ca în România să fie liniște că orice act de anarhie angajează și răspunderea lui față de CANARIS care i-a făcut aspre reproșuri și pentru lipsa de prevedere care a dus la moartea lui MORUZOV. Si în fine că el e militar de 35 de ani în Serviciul de Informații și nu politician ca cei de la GESTAPO, care au legături cu legionarii.-

Si sfîrșește afirmînd că la Jilava au fost amestecați și cei de la GESTAPO care au înarmat și înregistrat pe legionari, de altfel "am informații pozitive că legionarii pregătesc lucruri mai grave de anul nou și de aceea am veni să te previn ca să iei măsuri".-

Col.RODLER cerea natural, o deosebită discreție asupra mărturisirilor făcute. In fața aceste confirmări avizează pe ROSIANU de cele ce se pregătesc și acesta dă o circulară foarte drastică la toate prefecturile, polițiile și jandarmeria din țară și capitală în care îi face responsabili de orice act de anarhie ce s-ar petrece pe teritoriul pus sub competența lor.-

In capitală SSI-ul ia o serie de măsuri de precauțiune pentru orice eventualitate.-

Planul legionarilor era astfel de camuflat și intenția lor demascată. HORIA SIMA află și face scandal lui ROSIANU cerîndu-i să revoace circulara care vorbea de "elemente iresponsabile intenționează să provoace tulburări și să dedea la acte de violență", dar era destul de transparen ROSIANU refuză și atunci SIMA dă el o altă circulară prin care o revoacă în parte. Efectul urmărit însă se produsese

După venirea lui ANTONESCU în capitală, HORIA SIM îl reclamă pe ROSIANU.-

Acesta se justifică pe informațiile primite de la mine.-

Sînt chemat de ANTONESCU, căruia îi fac o largă expunere asupra planurilor legionare, înarmării, intențiilor urmărite și chestiunea de la Anul nou cu toate detaliile și sursa germană de confirmare.-

ANTONESCU rămîne impresionat de argumentele mele, dar spune : "Nu e vremea, îi susțin încă germanii, continu

./.

şi urmăreşte cu atenţie şi ţine-mă în curent cu toate constatările".-

Sub aceste suspicii intrăm în ianuarie 1941.-

Siguranţa generală condusă de GHICA şi MAIMUCA caută să "paralizeze acţiunea informativă a SSI din cauza căruia aveau dese neplăceri în consiliul de ordine publică şi stingerită în operaţiile suspecte.-

Arestează agenţii din pază de la locuinţa mea şi-i terorizează să spună cine mă terorizează dintre legionari. Arestează pe comisarul Gr.PETROVICI, asupra căruia face presiuni, să spună informatorii ce-i are în mişcarea legionară, acesta răspunde că nu are şi dacă i-ar avea nu i-ar spune pentru a nu face o trădare profesională. Este precat poliţiei legionare, care continuă ameninţările în acelaşi scop.-

După trei zile şi în urma ordinelor drastice ale lui ANTONESCU este eliberat.-

Raportul meu asupra tuturor acestor operaţii citit de ANTONESCU în consiliul de ordine publică, declanşează furtuna, căci el era dublat de un raport secret, care conţinea o serie de constatări interesante făcute asupra stării de spirit agresive din poliţia legionară şi că aversiunea manifestată făţiş împotriva lui ANTONESCU printr-o serie de ameninţări.-

Tot în acest timp se produce atentatul supusului grec SARANDOS, împotriva maiorului german DÜHRING, alt prilej de nemulţumire împotriva Ministerului Afacerilor Interne, care nici nu avizase pe ANTONESCU, pe care l-am anunţat eu.-

Hitler informat de tensiunea dintre ANTONESCU şi HORIA SIMA îi invită pe amîndoi la Berlin ca să-i împace. HORIA SIMA pretextează că e bolnav şi nu se duce.-

ANTONESCU trage concluzii din eschivarea lui HORIA SIMA că acesta vrea să-şi pună planurile în aplicare în lipsa lui din ţară.-

In dimineaţa plecării sînt chemat de ANTONESCU la Preşedinţie căruia îi raportez ultimele informaţii.-

./.

Acesta îmi dă dispoziţiuni să urmărească foarte atent mişcările legionarilor şi să avizeze pe MIHAI ANTONESCU, căruia i-a lăsat instrucţiuni de procedare pentru orice eventualitate.-

Pe aeroport, dă noi instrucţiuni lui MIHAI ANTONESCU arătîndu-i pe PANTAZZI şi pe mine. La urcarea în evion îmi repetă ordinile date cu adăugire că el a spus lui HORIA SIMA că va sta la Berlin 2-4 zile, dar a doua zi la 11 dimineaţa va fi înapoi. In rîndurile legionarilor constat mare februlitate, dar sînt surprinşi de înapoierea neaşteptată a lui ANTONESCU.-

Noile informaţii ale SSI-ului asupra continuării înarmării violente, listelor întocmite, etc. sînt primite de ANTONESCU cu mai mare interes afirmîndu-mi că ele concordă cu atitudinea sfidătoare ce constată la HORIA SIMA. ANTONESCU era mai ferm în instrucţiunile sale, am tras concluzia că primise un spor de încredere de la HITLER unde probabil HORIA SIMA fusese "lucrat".-

Intre 15-2o ianuarie au loc mai multe întruniri legionare urmate de consfătuiri intime între HORIA SIMA şi comandanţii legionari.-

La Casa "Spărgătorilor de fronturi" din dosul Cişmigiului se ţine întrunirea şefilor de cuiburi, cea mai importantă organizaţie legionară din capitală.-

Primesc informaţii că aici s-a manifestat o stare de spirit foarte înflăcărată şi ameninţătoare împotriva conducătorului statului, care a fost chiar atacat violent în cuvîntările ţinute.-

Ultimul vorbitor NICOLAE PATRASCU secretarul general al mişcării legionare îşi încheie cuvîntarea astfel :

"Se laudă Antonescu cu armata lui ? Avem şi noi armata noastră. Avem 360.000 de arme şi revolvere cu care îi vom răspunde la orice provocare".-

Toţi participanţii manifestează zgomotos scoţînd revolverele.-

Iau măsuri de verificare şi informaţia se confirmă şi din altă sursă.-

./.

100

Cu raportul mă duc la Antonescu în ziua de 21 ianuarie la amiază şi i-l citesc. Acesta rămîne în dubiu, găsind că legionarii au prea mare îndrăzneală. Reamintesc atunci toate informaţiile anterioare şi toate pregătirile care mă îndreptăţesc să afirm că ne găsim în perioada de pregătire a unei lovituri de forţă, care nu va întîrzia prea mult. Cum legionarii nu sînt încă gata şi aşteaptă noi arme şi muniţii din Germania sînt de părere să trecem la măsuri efective de prevenire spre a nu fi surprinşi. Constatînd că eforturile mele de a-l determina să ia o atitudine decisivă sînt privite încă cu rezervă, sfîrşesc spunînd "de altfel am informaţii că vor să vă împuşte într-un Consiliu de Miniştri".

"Asta chiar nu o cred răspunde Antonescu !"

"Totuşi continuă informaţiile şi verificările în care timp eu voi aviza".-

Mă duc la sediu serviciului unde agenţii de pază îmi spun să mă întorc la Preşedenţie unde sînt din nou chemat. Antonescu îmi cere să repet toate informaţiile ce i le-am dat anterior şi sfîrşeşte spunînd:" Ai avut dreptate, toate sînt exacte, un legionar de marcă, dintre puţinii cuminţi, a fost între timp la mine şi m-a prevenit de intenţiile lor. Voi trece la măsuri. Am chemat pe gl. PETROVICESCU să-i dau demisia. Voi numi pe gl.DUMITRU POPESCU, comandantul militar al Capitalei ca ministru al Afacerilor Interne. Cum legionarii vor reacţiona d-ta ia imediat măsuri de siguranţă şi la Preşedinţie şi la S.S.I. căci ştiu că te vor aviza. Continuă a mă informa de tot ce se va petrece.-

Am adus la Preşedenţia Consiliului de Miniştri un ofiţer cu 60 de jandarmi, iar la SSI am dat dispoziţiuni ca ofiţerii să rămînă toţi la serviciu şi să întocmească un plan de apărare cu armele şi grenadele ce aveam.-

Gl.PETROVICESCU după ce a dat în primire Ministerul Afacerilor Interne a avizat pe HORIA SIMA şi pe GHICA cu care s-a întîlnit la Casa Spărgătorilor de Fronturi unde au redactat un manifest în care şeful SSI-ului era învinovăţit de debarcarea generalului erou PETROVICESCU şi era caracterizat astfel : . .

./.

"Omul lui Armand Călinescu, vîndut evreilor şi masonilor, asasinul maiorului Döhring din ordinul evreilor şi al masonilor".-

Acest text a figurat în toate manifestele redactate cu ocazia rebeliunii cît şi în cuvîntările ţinute la 220 întruniri şi la staţia de radio în cursul celor 4 zile cît a fost ocupat de legionari.-

Totodată este chemat GROZA, comandantul corpului muncitoresc legionar cu care se organizează o manifestaţie la Statuia Mihai Viteazu unde se ţin cuvîntări ameninţătoare şi se împrăştie manifeste.-

HORIA SIMA dispare din acel moment şi intră în conspirativitate şi siguranţă.-

Reacţiunea deci începuse să ia noi măsuri. Cum lucrasem ani de zile la Ministerul Afacerilor Străine şi ca director al Poliţiei de Siguranţă şi ca director al personalului, cunoşteam foarte bine întreg mecanismul acestui departament.-

Raportînd situaţia creată prin manifestaţia de la Mihai Viteazu şi prevăzînd ce va urma, am spus lui Antonescu că numai schimbarea ministerului de interne nu e suficientă şi trebuiesc schimbaţi toţi prefecţii şi înlocuiţi cu militari.-

Părerea mea, susţinută şi de gl.VASILIU inspector general al Jandarmeriei, este admisă. Seful M.St.M. primeşte dispoziţiuni să dea telegrame cifrate tuturor comandamentelor de garnizoană şi să ia conducerea prefecturilor de judeţe şi să schimbe administraţia legionară din ţară.-

Faptul îndîrjeşte şi mai mult pe legionari care încep să organizeze blocurile de rezistenţă şi ocupă staţia de radio, staţia de la Bod, Prefectura poliţiei, Siguranţa generală, Cazarma gardienilor publici şi alte localuri şi case particulare în special în jurul Preşedenţiei Consiliului de Miniştri.-

SSI-ul era singurul organ de stat care trebuia să informeze Preşedenţia Consiliului de Miniştri cu toate operaţiunile legionarilor.-

./.

Agenţii S.S.I.-ului împărţiţi pe cartierele sensibile ale capitalei, raportau pregătirile şi deplasările grupelor de rezistenţă.-

Am întrebuinţat şi ofiţeri în această operaţie.-

Dar SSI-ul mai avea misiunea principală să vadă ce atitudine iau germanii şi astfel constată că Divizia blindată germană de la Tîrgovişte a fost adusă la marginea Capitalei.-

Avizînd pe Antonescu, acesta cheamă la el pe gl. HANSEN şeful Misiunii militare germane şi-i cere explicaţiuni asupra acestei deplasări.-

HANSEN răspunde că întrucît se prevăd tulburări şi nu ştie ce se va întîmpla a adus divizia blindată pentru siguranţa trupelor germane şi paza liniilor de comunicaţie la nevoie.-

Intrebat care va fi atitudinea trupelor germane în caz că conducerea statului va fi nevoită să ia măsuri militare împotriva legionarilor, HANSEN răspunde evaziv că a raportat situaţia la Berlin şi aşteaptă instrucţiuni.

Sondînd pe col.RODLER, rămîn cu impresia că Serviciu de informaţii german este pentru menţinerea ordinei în această parte a Europei indiferent de consideraţiunile politice.-

Situaţia se agrava atît din cauza atitudinei nehotărîte a misiunii militare germane cît şi din dîrzenia legionară.

La acestea se adăuga un motiv mai serios de îngrijorare: în capitală nu erau trupe suficiente, iar trenurile nu circulau.-

In faţa acestei situaţii în conferinţele de la Preşedinţie se hotărăşte să cîştigăm timp prin diferite tratative cu legionarii pînă la sosirea trupelor, care veneau pe jos. In acelaşi timp ANTONESCU telegrafiază la Berlin cerînd să se precizeze atitudinea trupelor germane din România.-

In timpul tratativelor lui ANTONESCU cu senatorii legionari SSI identifică toate localurile ocupate de legio-

./.

nari şi le plasează pe harta capitalei.-

Legionarii din cazarma gardienilor publici atacă cu focuri de armă spatele Preşedenţiei Consiliului de Miniştri.-

ANTONESCU dă ordine să fie somaţi să se predea, ceea ce aceştia nu consimt. După cîteva rafale de mitraliere aceştia cedează şi sînt arestaţi şi duşi în cazarma Malmaison. Triajul lor constată că în afară de legionari erau aduşi cu forţa o serie de elemente de la periferiile capitalei.-

Intre timp au sosit şi trupe în Bucureşti şi tratativele s-au întrerupt. ANTONESCU îmi spune : "Acţiunea informativă s-a terminat, acum începe represiunea".-

Scoate harta cu blocurile legionare şi întocmeşte cu militarii planul de atac şi distribuirea trupelor.-

In timpul luptelor, în Piaţa Victoriei un soldat este stropit cu benzină de legionari şi i se dă foc.Faptul fiind comunicat trupelor le îndîrjeşte la represalii. Blocurile sînt succesiv lichidate.-

In acest timp la Berlin aveau loc discuţii asupra atitudinii ce trebuia să o ia trupele germane din România.-

Partidul Naţional Socialist susţinea că Germania nu poate conta în România decît pe legionari, care au un program şi o ideologie identică şi deci să fie sprijiniţi legionarii.

Militarii însă înfrunte cu KEITEL, susţineau că interesele strategice, politice şi economice ale Germaniei în România cer ca armata germană să fie alături de armata condusă de ANTONESCU. Importanţa teritoriului român este iarăşi în evidenţă.-

HITLER adoptă părerea militarilor şi dă ordin gl. HANSEN să stea la dispoziţia gl.ANTONESCU.-

HANSEN primeşte la Hotel Ambasador - în zorii zilei pe trei delegaţi trimişi de HORIA SIMA să-i ceară ajutor contra lui ANTONESCU. In cursul discuţiilor HANSEN le spune că a primit dispoziţii să stea la ordinele gl.

./.

ANTONESCU şi îi sfătuieşte să intre în linişte căci la ora 8 dim. el se va prezenta lui ANTONESCU şi dacă acesta îi va cere să tragă în legionari, el va fi nevoit să execute. HORIA SIMA văzînd situaţia pierdută lansează un manifest prin care cere legionarilor să intre în ordine.-

Represiunea s-a soldat cu 4oo de victime de o parte şi de alta.-

In timpul represiunii au fost arestaţi mulţi legionari.-

O bună parte din comandanţi şi-au pus la adăpost persoana lor şi au fugit, lăsînd în mîinile autorităţilor numai pe cei ce executaseră dispoziţiile lor.-

Prin legăturile ce le aveau cu germanii aflaţi în ţară au găsit adăpost la unii din ei.-

Germanii i-au organizat în grupuri şi i-au transportat în vagoane plumbuite peste frontieră sub menţiunea "material de război" trimis în Germania pentru reparaţie. Vagoanele au fost bine păzite, ca nimeni să nu poată stabili prezenţa legionarilor în ele.-

Alţii au plecat în uniforme germane cu trenurile de permisonari.-

HORIA SIMA a stat cîtva timp ascuns de germani şi apoi în uniformă germană a fost trecut peste podul german de la Giurgiu în Bulgaria. La Sofia a primit de la ministrul Germaniei un "ausweiss" cu care a plecat prin Iugoslavia în Germania. Cercetările informative ale SSI au stabilit că NEUBACHER, ministrul plenipotenţiar german, însărcinat cu tratativele economice în România a înlesnit plecarea lui HORIA SIMA în Bulgaria şi probabil tot el l-a ţinut ascuns după rebeliune.-

Intre 25 ianuarie şi 1 iunie 1941 a urmat o perioadă de cercetări, stabilirea răspunsurilor şi sancţiunilor.-

Cum SSI era singurul organ de stat care cunoştea şi urmărea tot timpul pregătirea rebeliunii, trebuia să servească autorităţilor juridice orientările şi documentările necesare.-

v/.

105

In afară de aceasta SSI era obligat să facă în paralel cu cele juridice o serie de cercetări informative spre a-şi verifica datele ce le-au avut şi a aduna materialul necesar unei cunoaşteri şi urmăriri, mai în fond, a problemei legionare.-

După indicaţiile SSI şi în asistenţa delegaţiilor săi, s-au făcut nenumărate percheziţii cu rezultate interesante. Astfel la Siguranţa generală actele prin care s-au perfectat unele comenzi de arme în Germania, cum şi dovezi referitoare la înstrăinarea armamentului Poliţiilor, Siguranţei, şi Jandarmeriei din Basarabia şi chiar al armamentului propriu al Siguranţei Generale.-

La sediile poliţiei legionare, s-au găsit importante cantităţi de arme şi muniţii, cum şi un bogat material documentar al violenţelor legionare şi al acţiunei de înarmare. La sediile Ajutorului legionar erau imense depozite de alimente şi obiecte furate de prin casele particulare şi magazine.-

In casa locuită de HORIA SIMA nu s-a găsit o carte, un ziar şi nici o urmă de viaţă intelectuală, doar un carnet cu cîteva însemnări personale.-

Din toate aceste percheziţii s-a adunat un bogat material care a fost triat şi a servit apoi organelor de anchetă. SSI şi-a luat notele ce-l interesau şi din care se constata că toate datele ce le avusese în legătură cu acţiunile violente, înarmarea şi pregătirea rebeliunii erau juste.-

Cercetarea capilor principali ai rebeliunii s-a făcut chiar de Secţia Juridică a SSI, de o serie de magistraţi mobilizaţi în acest scop.-

A urmat procesul în care SSI şi şeful lui s-a bucurat de o atenţiune specială din partea celor judecaţi.-

SSI s-a mai ocupat şi cu identificarea celor ce au organizat şi executat masacrele de la Jilava, şi a dat indicaţiile necesare organelor judiciare care au desăvîrşit ancheta şi a urmat apoi procesul.-

Tot astfel SSI a identificat pe cale informativă

./.

pe asasinii lui IORGA şi MADGEARU care fugiseră în Germania. Cu această ocaziune s-a stabilit că profesorul TASSE din Ploieşti care luase parte la răpirea lui IORGA de la Sinaia, judecarea şi împuşcarea lui la Strejnic, obţinuse de la Siguranţa generală un număr de revolvere din care unele au servit de sigur la executarea asasinatului.-

x

x x

In timpul rebeliunii GHICA şi MAIMUCA au activat continuu în favoarea legionarilor şi nu au părăsit localul Siguranţei Generale decît atunci cînd au văzut situaţia pierdută şi se temeau să nu intervină armata.-

La această instituţie ca şi la toate poliţiile din ţară nu se mai găsea nici un dosar sau fişier privind mişcarea legionară căci totul fusese distrus.-

Singur SSI avea dosarele intacte. Pe de altă parte perioada de guvernare legionară a produs o totală dezorganizare în serviciile de poliţie de siguranţă. Personalul de carieră fusese îndepărtat şi înlocuit cu poliţia legionară. Refacerea cadrelor cerea vreme. Pentru aceste consideraţiuni cît şi pentru urmărirea laturei externe a acestei probleme, a fost lăsată încă multă vreme în sarcina SSI.-

Intervenţiile mele la Antonescu în care arătăm că problema legionară nu e de esenţa serviciului special de Informaţii, care s-a ocupat de ea atîta timp cît devenise o conspiraţie periculoasă existenţei statului şi că SSI are alte misiuni care cer o preocupare mai atentă în alte direcţii, nu au fost luate în consideraţie.-

SSI s-a ocupat cu identificarea legionarilor plecaţi în Germania s-a reuşit să stabilească numele a 350 inşi. La această operaţie a fost ajutat şi de ABWEHR-ul german. Legionarii trăiau în lagăre sau grupuri de case înconjurate cu garduri de sîrmă ghimpată. Era sub paza aceluiaşi col.GEISSER de la GESTAPO, care însă le făcea fel de fel de libertăţi.

./.

Astfel că trebuia să ne informăm dacă unii din ei nu vin în ţară cu intenţia de atentate.-

Lagărele principale erau la Rostok lîngă Hamburg şi Buchnvald. Unii lucrau în fabrici, alţii în ateliere în lagăre.-

In noaptea de 24 dec.1942 KILLINGER anunţă pe MIHAI ANTONESCU, ministrul Afacerilor Străine că HORIA SIMA a dispărut din lagărul unde se afla fără nici o urmă şi că s-au luat măsuri să fie arestat.-

Adaugă că guvernul german regretă faptul şi previne guvernul român pentru eventuale măsuri de prevedere.-

După protestul de rigoare, Mihai Antonescu convoacă pe şefii serviciilor de ordine publică şi SSI.-

Se întocmeşte un plan de măsuri între care arestarea şi internarea în lagăr a 2ooo de legionari.-

A doua zi gl. Antonescu este informat de toate acestea, cheamă pe KILLINGER şi ameninţă cu ieşirea din axă dacă SIMA nu e arestat.-

Nu trec decît trei zile şi KILLINGER anunţă că SIMA a fost găsit şi arestat la Roma de unde cu un avion a fost readus la Berlin, unde se face ancheta.-

Natural că SSI trebuia să se informeze de împrejurările în care s-au petrecut faptele şi astfel s-a stabilit că SIMA pleca la Berlin cînd voia cu autorizaţia col. GEISSLER că a luat paşaportul unui legionar care semăna la figură cu el, l-a vizat la legaţia italiană din Berlin şi prin Brenero s-a dus la Roma la camaradul Găzdaru.-

GEISSLER văzînd că trece vreme şi SIMA nu se mai întoarce - în lagăr - de la Berlin a fost nevoit să raporteze. Protestul guvernului român fiind adus la cunoştinţa lui Hitler acesta spune: "Ori SIMA ori capul lui GEISSLER".

GEISSLER ameninţă atunci pe legionarii din lagăr dacă în cîteva ore nu spun unde se află HORIA SIMA îi împuşcă pe toţi.-

Văzînd că lucrurile iau o întorsătură gravă, STOICANESCU căruia SIMA îi lăsase adresa unde se duce a di-

./.

vulgat, şi astfel SIMA este luat de la Roma şi adus în Germania.-

GEISSLER este pedepsit disciplinar şi trimis pe front. Toate aceste constatări le-am raportat lui ANTONESCU.

La prima întrevedere ce a urmat între ANTONESCU şi HITLER discutînd fuga lui SIMA, HITLER spune : "Am luat astfel de măsuri ca să nu mai poată vorbi niciodată".-

ANTONESCU consideră răspunsul mulţumitor şi mi-l comunică şi mie la întoarcerea în ţară.-

Eu nu mă mulţumesc cu această afirmaţie şi continui a verifica. Primesc informaţiunea că SIMA se află într-o casă la WEIMAR, izolat complet de ceilalţi legionari şi foarte bine păzit, ceea ce ANTONESCU n-a voit să creadă faţă de afirmaţiile lui HITLER.-

HORIA SIMA şi legionarii din Germania au constituit întotdeauna un instrument cu care germanii ne-au şantajat.-

Ori de cîte ori erau nemulţumiţi de satisfacerea cererilor lor economice, sau de numărul de trupe române trimise pe frontul de Est, ameninţau în surdină că ei au guvern gata pregătit în Germania şi ne putem pomeni într-o dimineaţă că aterizează pe aeroportul Băneasa.-

Ori, după 23 august 1944 s-a văzut că HORIA SIMA trăia şi a făcut guvernul fantomă de la Berlin.-

Alte acţiuni mai importante dezvoltate de SSI împotriva mişcării legionare au fost următoarele :

Identificarea, descoperirea şi arestarea "comandamentului de prigoană lăsat de HORIA SIMA la plecarea lui din ţară.-

El se compunea din GRECEANU, fost ministru plenipotenţiar legionar, la Berlin şi preotul BOLDEANU. Aceştia alimentau cu fonduri pe legionarii arestaţi la rebeliune cum şi pe cei ce plecau încă în Germania. GRECEANU scapă de pedeapsă dar e trimis pe front unde îşi găseşte moartea.-

Iar preotul BOLDEANU este condamnat 10 ani închisoare, însă prin complicităţi vinovate reuşeşte să fugă de

./.

sub paza unui gardian al închisorii Văcăreşti şi dispare în Croaţia la Zagreb.-

Mai tîrziu SSI identifică şi arestează al doilea comandament legionar condus de Dr.COMSA şi comandor LAZARESCU.

Cum însă se dovedise că aceştia făceau o acţiune împotriva lui HORIA SIMA şi căutau o grupare a legionarilor cuminţi, ANTONESCU faţă de garanţiile date de nişte personalităţi serioase dispune să fie lăsaţi în libertate sub supraveghere. De fapt nu întreprinseseră nici o acţiune care să îndreptăţească vreo sancţiune legală.-

SSI fiind informat că legionarii din Penitenciarul Aiud fac acolo o adevărată şcoală a crimei şi o educaţie teroristă, că dispun de o întreagă literatură scrisă de ei în acest sens, că au legături nepermise cu cei din afară, unde trimit concepte de manifeste ce se tipăresc şi distribuie apoi în public informează pe conducătorul statului şi-i cere să ordone Siguranţei Generale facerea unei minuţioase percheziţii în celulele lor de la Aiud.-

Rezultatul percheziţiei a confirmat în totul informaţiile SSI.-

Delegaţii Siguranţei Generale s-au întors cu cîţiva saci de material de natura celui arătat mai sus.-

Un tribunal militar a fost deplasat la Aiud şi a aplicat sancţiuni tuturor legionarilor vinovaţi de această acţiune.-

Cu timpul Siguranţa Generală şi poliţia capitalei au început să păşească - foarte timid - împotriva legionarilor.-

Ele se învăţaseră să facă numai operaţii de descinderi şi arestări pe baza indicaţiilor informative ale SSI.-

De aceea SSI a fost nevoit să se ocupe pînă la sfîrşit de activitatea legionară.-

Din relatările cuprinse sub punctul 3, pe care le-am comprimat la maxim posibil, rezultă că SSI a fost nevoit să dezvolte paralel cu eforturile sale de reorganizare, o serie de acţiuni destul de grele, o adevărată luptă

./.

împotriva unei organizaţiuni politice care, prin actele ei de extremă violenţă intimidase tot aparatul de ordine şi siguranţă al statului.-

4. Activitatea acţiunilor mai importante întreprinse de Secţia de Informaţiuni.

Această secţie avea un caracter specific militar. Era compusă în majoritate de ofiţeri de stat major, ajutaţi de personal birocratic şi cîţiva referenţi civili.-

Maniera de lucru era asemănătoare cu aceea de la Secţia a II-a din M.St.M. Informaţiile militare predominau în proporţie de peste 80%.-

Seful secţiei era ofiţerul cel mai mare şi mai vechi în grad, avea şi alte atribuţiuni.-

Indeplinirea funcţiunii de subdirector general înlocuind în absenţă pe şeful serviciului.-

Se ocupa cu verificarea, alegerea şi recrutarea noilor ofiţeri propuşi a fi cooptaţi la SSI. Prezida consiliile de numiri şi disciplină a SSI. Exercita acţiunea de control şi disciplină a ofiţerilor SSI.-

Intocmea foile calificative şi notările ofiţerilor. Intreţinea o bună parte din relaţiunile de serviciu, cu Secretariatul Ministerului de Război cît şi cu secţiile din M.St.M.-

Tot el se ocupa cu întocmirea şi urmărirea executării Planului de căutare de informaţiuni.-

Nefiind specialist în materia de informaţiuni militare voi da numai relaţiunile de ordin general ce le reţin asupra acestei operaţiuni.-

De regulă, întocmirea acestui plan trebuia să se facă de Secţia a II-a în colaborare cu celelalte secţii din M.St.M.-

In practică, însă el se întocmea de ofiţerii de stat major de la SSI în colaborare cu Secţia II-a M.St.M.-

In baza unui studiu prealabil se făcea soldul dintre informaţiile obţinute şi cele neobţinute din planul perimat.-

./.

Soldul negativ se trecea în noul plan. Secţia informaţii adăuga informaţiile ce credea necesar a fi căutate în anul viitor. Necesarul era desigur în raport cu problemele urmărite şi cu atribuţiunile politice şi militare externe.

Din tot acest material secţia informaţii întocmea un proiect care era predat Secţiei a II-a din M.St.M.-

Aceasta verifica proiectul pe care-l completa cu cererile sale de noi informaţiuni cît şi cu cererile celorlalte secţii din M.St.M., în special secţia de operaţii.-

Cu verificările şi adăugările făcute de M.St.M. se întocmea planul definitiv ce se supunea şefului M.St.M. spre aprobare.-

Apoi era trimis SSI-ului pentru executare. Planul conţinea cererile de informaţii militare în mare majoritate. Apoi informaţiile politice şi economice externe. Secţia de informaţii primind planul, îl desfăcea în chestionare pe frontul de Est, Vest şi Sud. Frontul de Nord nu mai exista din cauza ocupării Poloniei de către germani.-

Sefii de fronturi la rîndul lor fracţionau chestionarele şi repartizau problemele de urmărit, centrelor de informaţii de pe frontieră şi rezidenţilor externi fiecăruia după zona de acţiune şi competinţa ce avea.-

In genere, pentru păstrarea discreţiei, toată operaţia se făcea în etape succesive şi pe fracţiuni pe care rezidenţii trebuiau să le înveţe pe de rost.-

Seful secţiei de informaţii şi şefii de fronturi ţineau evidenţa a ceea ce s-a realizat şi ceea ce a mai rămas de căutat urmărind permanent realizarea planului.-

Tot ei făcea şi interverificarea informaţiilor între diferite surse şi dădeau noi instrucţiuni cînd era nevoie.-

Dacă planul de căutare al informaţiilor cerea date din ţări unde nu aveam rezidenţi, Secţia informaţii căuta şi propunea numirea de noi rezidenţi în acele ţări.-

Seful Secţiei de informaţii consulta adesea "planul pe care nu-l cunoştea decît el - în întregime - şi cu şeful de serviciu şi urmărea adunarea datelor cerute şi aplicarea

./.

lui în măsură cît mai largă. Tot el ţinea evidenţa informaţiilor căpătate şi dădea instrucţiunile necesare pentru completarea golurilor constatate.-

Adeseori veneau cereri de la M.St.M. sau chiar de la cabinetul militar al conducătorului statului pentru care secţia de informaţii trebuia să ia măsuri de satisfacere.

La secţia de contrainformaţii înfiinţasem tabele de evidenţă în care se înscriau problemele ce trebuiau urmărite şi tot astfel la secţia de contraspionaj.-

Sefii secţiilor trebuiau să urmărească evoluţia acestor probleme şi să semnaleze şefului serviciului constatările făcute cum şi noile aspecte pe care aceste probleme le îmbrăcau în dezvoltarea lor.-

Totodată se făcea şi calculul a ceea ce s-a realizat şi ceea ce a rămas de completat.-

Evidenţele erau nereu completate cu noile probleme ce interveneau ca necesare în acţiunea de prevenire.-

Pentru controlul activităţii acestor secţii, şeful serviciului înfiinţase nişte carnete în care se treceau problemele şi persoanele urmărite, astfel că şeful secţiei era obligat cînd venea la raport să aducă din casa de fier carnetul pentru a fi controlat.-

Insuşi şeful serviciului avea un carnet cu diviziuni pe secţii, în care îşi nota chestiunile date în urmărire.-

La celelalte secţii se adăugau instrucţiunile de procedare cu caracter general şi permanent, iar cînd interveneau probleme speciale, se completau cu noi norme de către şeful serviciului.-

La baza directivelor ce le primea de la conducătorul statului cum şi necesităţile ce rezultau din colaborarea informaţiilor,completate cu cerinţele izvorîte din evoluţia problemelor şi din planul de căutare de informaţiuni şeful serviciului de informaţiuni îşi fixa un plan general de conducere, orientare, control şi îndrumare a întregii activităţi a serviciului.-

Acest plan general rămîne în concepţia şefului

./.

113

serviciului şi el era adaptat mereu noilor situaţii ce interveneau.-

Detaliile aplicării depindeau de înţelegerea fiecărui şef de secţie în parte, deşi şeful serviciului era nevoit adesea să intervină spre a nu face greşeli sau abuzuri.-

x

x x

In capitolele precedente am arătat activitatea Secţiei de informaţii în cadrul celor trei reorganizări ale serviciului.-

De asemenea, am descris pentru recrutarea de noi ofiţeri reorganizarea centrelor de informaţii pe frontieră, recrutarea rezidenţilor externi, instructajul şi organizarea legăturilor lor cu serviciul.-

In perioada decembrie 1940 - iunie 1941, care a fost mai mult o epocă de reorganizare, Secţia de informaţii a contribuit în mare măsură şi la acţiunea de colaborare organizată de S.S.I. cu Ministerul Afacerilor Străine şi în special cu M.St.M.-

In această perioadă am mai avea de relevat că s-a obţinut date interesante asupra organizării militare ungare pe noua frontieră a Ardealului, trasată prin arbitrajul de la Viena.-

De asemenea, am cunoscut la timp ostilitatea prin care majoritatea opiniei publice din Iugoslavia a primit pactul încheiat între guvernul german şi iugoslav şi am prevăzut pe baza datelor ce aveam, lovitura de stat ce o pregătea ranversarea acestui pact şi schimbarea orientării politice a Iugoslaviei.-

Către sfîrşitul lunei mai 1941 conducerea statului şi M.St.M. prevăzînd o campanie în Est., dăru dispoziţiuni precise S.S.S.-ului să organizeze o grupă care să contribuie la acţiunea informativă a Marelui Cartier Central.-

Col. LISSIEVICI de acord cu Secţia II-a din M.St. M. întocmeşte un plan pentru organizarea unui eşalon infor-

./.

mativ avînd ca bază agentura frontului de Est şi centrele de informaţii ale acestei agenturi.-

Mai intră în compunerea eşalonului echipe de personal de la Secţia de contrainformaţii, Secţia G de legături cu serviciile externe, secţia tehnică cu aparate fotografice Secţia de transmisiuni cu aparate TFF, secţia autotracţiune, maşini şi camioane, secţia de administraţie cu personal birocratic, personalul de serviciu, popota paza etc.-

In total circa 1oo persoane compunînd un serviciu redus, cu misiunea de a face acţiune informativă şi contra informativă în legătură cu Compania în Est.-

La secţia de informaţii în centrală au rămas frontul de Sud şi de Vest cu personalul necesar, iar la celelalte secţii au rămas majoritatea personalului ca să-şi poată continua activitatea.-

In timpul lipsei mele din capitală eram suplinit la conducerea serviciului de col.Siminel.-

Eşalonul astfel constituit cu personalul şi aparatura tehnică necesară trebuia să urmeze Marele Cartier General în toate deplasările sale şi să-i dea concursul cerut.-

La începutul războiului eşalonul a plecat din capitală şi a făcut apoi următoarele deplasări în urmărirea Marelui Cartier General :

- de la 21-23 iunie comuna Maia jud.Ilfov;
- de la 24-28 iunie comuna Vîrteşcoiu lîngă Odobeşti ;
- în ziua de 29 iunie ziua masacrelor de la Iaşi, deplasare între Odobeşti-Piatra Neamţ.
- de la 29 iunie la 1 iulie în com.Vaduri-P.Neamţ
- de la 1-16 iulie în com.Sofrăceşti-Roman;
- de la 15 iunie - plecare la Iaşi.-

In tot acest interval am fost şi eu la eşalon, plecînd însă în mai multe rînduri la Cernăuţi şi Bucureşti, în interes de serviciu după 1 iulie.-

In timpul absenţei mele conducerea eşalonului se

./.

115

exercită de col.LISSIEVICI, care păstra şi legătura permanentă cu Marele Cartier General care s-a deplasat tot în oraşele Odobeşti, P.Neamţ, Roman Iaşi.-

In acest interval eşalonul nu a avut nici o activitate deoarece s-a deplasat de cinci ori în 24 de zile.-

De la Bucureşti venea regulat un curier cu lucrări pe care le rezolvam la eşalon. Pe cînd eram la Sofrăceşti-Roman col.RADU DINULESCU şeful Secţiei a II-a din Marele Cartier General mă informează de masacrele de la Iaşi,unde SSI nu avea pe nimeni, nici staţie de radio, deoarece centrul de informaţii de pe frontieră plecase cu trupele pe Prut. Pentru a avea informaţii mai complete, însărcinez pe doi funcţionari de la Secţia de contrainformaţii, PETROVICIU şi MIHALCEA, să plece în ziua de 1 iulie la Iaşi şi să se intereseze de la gl.LEOVEANU, directorul general al siguranţei, care făcea ancheta, de constatările făcute. Cei doi funcţionari luînd autorizaţie de la M.C.G. pentru deplasare, la Iaşi care era zonă de război, se duc în localitate, se informează şi se înapoiază la Sofrăceşti-Roman, raportîndu-mi datele culese cu constatarea că masacrele au fost făcute de germani, că autorităţile româneşti au fost suprinse şi depăşite de forţa germană.-

La 15 iulie deplasîndu-mă la Iaşi, am făcut legătura cu M.C.G. şi am detaşat o echipă de contrainformaţii pentru supravegherea împrejmuirilor cartierului şi diferite informaţii locale cerute de secţia II-a M.C.G.-

De la eşalon s-a deplasat un mic grup condus de un ofiţer care a format centrul de contrainformaţii de la Cernăuţi.-

Venind de la Iaşi la Bucureşti cîteva zile pentru a lucra în Centrala Serviciului mi se spune de Antonescu că în raportul de anchetă al.gl.LEOVEANU asupra masacrelor de la Iaşi nu sînt lămurite împrejurările în care au început aceste masacre şi că ar dori ca SSI să facă o serie de investigaţii informative spre a lămuri că au luat naştere aceste masacre.-

Intorcîndu-mă la Iaşi, am luat măsuri pentru a face o anchetă informativă prin personalul Eşalonului. Această anchetă a stabilit următoarele :

./.

Evreii din judeţul Iaşi au fost aduşi la Iaşi în urma unui ordin dat de gl.Steflea secretarul general al Ministerului de Război şi şeful cabinetului militar de la Preşedenţia Consiliului de Miniştri motivat pe măsuri de ordin militar.-

Autorităţile de ordine publică au fost lipsite de prevedere deoarece ştiau că în Iaşi se găsea la acea dată 16ooo germani din organizaţia TODT şi nu au luat nici o măsură de izolare, spre a evita ciocnirea.-

Personalul de poliţie şi jandarmi era suficient la Iaşi aşteptînd să treacă în Basarabia pentru organizarea serviciului de poliţie acolo.-

Pe cînd un grup numeros de evrei se găseau la Chestura poliţiei în ziua de 29 iunie, iar trupele germane treceau prin faţa chesturei, se produc o serie de împuşcături spre germani, dar fără ca vreunul să fie rănit. Germanii se servesc de acest pretext şi se îndreaptă spre curtea poliţiei unde dezlănţuie masacrul.-

După informaţiile SSI rezultă că provocaţia s-a făcut de un grup de elemente antisemite din Iaşi în înţelegere cu germanii sub conducerea unui oarecare MARINESCU care a şi plecat apoi în Germania pentru a nu fi arestat.-

Deci nu putea fi vorba de un atac al evreilor cum susţineau germanii, ci de o provocaţie organizată chiar de ei.-

După terminarea masacrului, au început atacuri izolate prin cartierele oraşului provocate de patrule germane dar şi române, operaţie care a durat şi în ziua de 3o iunie.

Continuînd informaţiile SSI, a mai stabilit că în Iaşi se găseau în acelaşi timp formaţiuni ale mai multor servicii de informaţii germane care aşteptau să treacă cu trupele în Basarabia.-

Astfel se găseau elemente de la: "Geheim Staats Polizei" (GESTAPO). "Geheim Feld POLIZEI" (poliţia de campanie), "Siecherheiz Dienst" (Serviciul de siguranţă) cum şi elemente din SS, organizaţia FUCS şi altele.-

Informaţiile SSI arătau că germanii aveau agenţi

./.

printre tineretul antisemit din Iaşi. Astfel că organizarea provocaţiei a fost uşoară. Se cita chiar numele unui maior GREGON şi un căpitan ROHRSCHEID care ar fi avut amestec în această afacere.-

Pe baza tuturor constatărilor făcute, complectate cu alte date de amănunt pe care nu le mai reţin, în prezent am întocmit un raport pe care l-am trimis lui ANTONESCU.-

Dosarul cu toate constatările l-am dat lui GEORGESCU pentru a fi păstrat în arhivele secţiei de contrainformaţii mai ales că şi el contribuie la facerea acestor cercetări la Iaşi.-

In 1946 în timpul cercetării mele am cerut acest dosar care a fost căutat la SSI unde nu s-a mai găsit nici o formă. A fost probabil distrus de GEORGESCU, deoarece conţinea unele (cercetări) constatări în sarcina prietenului şi colaboratorului său cpt.german ROHRSCHEL pe care să-l acopere. Dar dispariţia dosarului a mai avut şi rostul de a înlesni confuziile şi neadevărurile ce s-au pus în sarcina unor ofiţeri şi funcţionari de la SSI în legătură cu aceste masacre.-

Astfel, fantezia agenţilor pedepsiţi disciplinar pentru abateri de la datorie a brodat pe tema masacrelor, o serie de ipoteze false şi contradictorii, acuzîndu-se unii pe alţii din motive de răzbunare.-

Cum nici unul din autorii acestor masacre nu fuseseră la eşalon, nici la Iaşi şi nu avusese nici o însărcinare sau vreo misiune în legătură cu masacrul, au reprodus "din auzite" lucruri şi situaţiuni care sînt absolut contrare faptelor materiale petrecute.-

Din totalul acestor versiuni, intrigi fantezii, şi falsuri sau creat cinci ipoteze spre a angaja răspunderea SSI în legătură cu masacrele de la Iaşi.-

Prima ipoteză spune : înainte de masacre a fost la Iaşi amiralul CANARIS şeful serviciului Inf.German, unde s-a întîlnit la o conferinţă cu şeful SSI şi au organizat masacrele împreună cu lt.col.IONESCU MICANDRU şi maiorul german STRANSKI.-

./.

118

Toate afirmaţiile sînt false : CANARIS n-a fost la Iaşi înainte de masacre, nici eu n-am fost la Iaşi pînă la 15 iulie şi nici cei doi ofiţeri citaţi. Nu a avut loc nici o conferinţă.-

Intre el şi 28 iunie am fost la Eşalonul între Bucureşti şi Odobeşti, iar în ziua de 29 iunie - ziua - , masacrele de la Iaşi erau în curs de deplasare între Odobeşti şi Piatra Neamţ cu cei doi ofiţeri şi restul de 100 de funcţionari ai eşalonului.-

Nimeni de la SSI nu a avut contact direct sau indirect cu Iaşul pînă după 1 iunie deci după masacre.-

Al doilea rînd de declaraţii creează altă ipoteză şi anume :

CANARIS a fost la Iaşi la 8 zile după masacre pentru ca să vadă opera agenţilor lui HIMMLER. Aici s-a întîlnit cu lt.col. MICANDRU şi maior STRANSKI.-

Seful SSI nu mai apare în această versiune.-

Adevărul este că pe la data de 10-12 iulie deci după masacre CANARIS a venit la Bucureşti şi de aici voia să vină cu avionul la Roman la M.C.G. unde urma să-l văd şi eu. Neputînd ateriza cu avionul său foarte greu, pe aeroportul Roman s-a dus direct la Iaşi. Cei doi ofiţeri au plecat cu maşina de la Roman şi l-au aşteptat pe aeroportul Iaşi. L-au salutat din partea mea, au stat 15 minute de vorbă cu el şi s-au întors la Roman. CANARIS s-a dus la cartierul gl.SCHOBERT la şcoala normală unde s-a interesat de mersul operaţiilor şi după trei ore a plecat cu avionul de la Iaşi la Sofia peste Bucureşti.-

Cît priveşte relaţiile dintre CANARIS şi HIMLER ne vom ocupa mai jos.-

Prin alte declaraţii s-a creat încă trei ipoteze:

Astfel s-a spus :

"Agenţii Eşalonului SSI şi ofiţerii au participat la masacrări şi la masacre".-

Agenţii SSI în realitate nu atinsese pînă la 29 iunie nici oraşul P.Neamţ, unde am ajuns în seara zilei

./.

119

masacrelor şi după cum am mai afirmat, ofiţerului centrului informativ se găseau cu trupele pe Prut, iar de la SSI pînă după 1 iulie nimeni n-a fost la Iaşi.-

Ipoteza patra spune că cei doi ofiţeri au fost într-o pădure de lîngă Iaşi unde s-au întîlnit cu gl.HANSEN cu care au organizat masacrele.-

Cît e de falsă această afirmaţie, rezultă din faptul că HANSEN înainte de începerea războiului în Est a fost însărcinat cu comanda unui corp de armată german pe frontul de Est, iar şef al misiunii militare germane era gl. HAUFFE la începerea războialui. Era deci nevoie de o altă ipoteză mai plauzibilă.-

Ipoteza cincea spune că cei doi ofiţeri au fost într-o pădure de lîngă Iaşi unde s-au întîlnit cu gl. HANSEN cu care au organizat masacrele.-

Cît e de falsă această afirmaţi,e rezultă din faptul că HANSEN înainte de începerea războiului în Est a fost însărcinat cu comanda unui corp de armată german pe frontul de Est, iar şef al misiunii militare germane era gl.HAUFFE la începerea războiului. Este deci nevoie de o altă ipoteză mai plauzibilă.-

Ipoteza cincea spune că cei doi ofiţeri s-au întîlnit cu un general român la un comandament într-o pădure unde s-au aranjat masacrele.-

Inexactă, pentru că acest general nu a fost nici măcar cunoscut de SSI iar pînă la 10 iulie cei doi ofiţeri nu au părăsit un moment eşalonul şi înainte de masacre şi în ziua masacrelor, au fost la eşalon pe drumul Odobeşti - Piatra Neamţ.-

Din simpla citire a acestor ipoteze se va vedea cum se contrazic şi se anulează unele pe altele. Iar pentru verificarea acestor declaraţiuni stătea la dispoziţiile mărturiile celor loc de ofiţeri şi funcţionari ai eşalonului.-

Dar o simplă întrebare era edificatoare : dacă prin imposibil acea conferinţă ar fi avut loc şi încă înainte de masacre, ar fi putut cunoaşte care agenţii de a ţaptea mînă de la Bucureşti, hotărîrile de o extremă gra-

./.

vitate luate de şeful serviciului al armatei germane de informaţii şi şeful SSI la Iaşi ?

Nimeni nu şi-a pus această întrebare şi nici nu s-a făcut cea mai simplă verificare şi falsuri care au servit drept pretext de condamnare a şase exponenţi ai SSI.

Cît priveşte relaţiunile între CANARIS şi HIMLER ele au fost totdeauna foarte încordate.-

După atentatul împotriva lui Hitler s-a constatat sau s-a înscenat că cinci ofiţeri din serviciul lui CANARIS ar fi amestecaţi în complot. Era real sau HIMLER voia să angajeze şi răspunderea lui CANARIS, nu se poate şti.-

Fapt este că amiralul CANARIS a fost destituit şi arestat iar cei cinci ofiţeri împuşcaţi.-

Neputînd să-l angajeze direct în complot, i-a înscenat că atunci cînd CANARIS era ataşat naval în Spania, în tinereţea lui ar fi furnizat anumite informaţii americanilor şi pe această bază CANARIS a fost condamnat pentru trădare şi împuşcat. Cînd trupele aliate au ocupat Berlinul s-a găsit într-un safe carnetul intim al lui CANARIS, în care acesta îşi nota impresiile lui asupra lui Hitler pe care îl zugrăvea ca un nebun care va duce Germania la dezastru.-

Acest carnet a servit ca document al acuzării celor judecaţi în procesul de la Nüremberg.-

De aici se poate vedea atitudinea lui CANARIS şi raporturile lui cu HITLER.-

x

x x

Crearea eşalonului a fost impusă de necesităţi de ordin militar, iar organizarea lui a fost întocmită de militari.-

Deoarece pînă la Iaşi nu au fost asemenea operaţiuni militare l-am condus eu cu intermintente, fiind nevoit să plec adesea la Bucureşti.-

Peste Prut, însă avea să se poarte operaţiile

./.

militare şi eşalonul trebuia să se ocupe 90 % de informaţii militare. Neavînd nici specialitatea necesară în această materie şi nemaiputînd absenta de la conducerea centralei Serviciului la Iaşi am părăsit conducerea eşalonului şi am plecat definitiv la Bucureşti.-

Conducerea eşalonului, directivele de acţiune, controlul activităţii personalului, disciplina şi notarea au rămas în seama şi în răspunderea col.LISIEVICI.-

Acesta îndeplinea funcţiunea de subdirector general, comandant al ofiţerilor din serviciu şi şef al secţiei de informaţii, care înfiinţase eşalonul. Avea deci toate atribuţiile necesare de conducere. Era ajutat de lt.col. IONESCU PALIUS şi un grup de ofiţeri.-

In Basarabia, Eşalonul s-a oprit la Chişinău,unde a constituit un mic centru de contrainformaţii pentru Basarabia sub conducerea mr.BALOTESCU fost şef de centru informativ pe Prut. Acesta şi-a angajat apoi o serie de informatori şi rezidenţi din Basarabia în toate capitalele de judeţe, pentru culegerea de informaţiuni asupra tuturor străinilor de lucruri locale.-

Cele care interesau comandamentul militar sau guvernamental le comunica acestor autorităţi. Tot în acel timp se instalase pe teritoriul Basarabiei poliţiile de oraşe şi legiunile de jandarmi care se ocupau cu menţinerea ordinei publice şi siguranţei teritoriului.-

Eşalonul a trecut la Tighina unde a stat tot timpul operaţiunilor pentru ocuparea Odessei, după care s-a mutat în acest oraş.-

După trecerea Nistrului col.LISSIEVICI a propus şi a întocmit chiar el un proiect de lege pentru asimilarea gradelor civile a funcţionarilor SSI cu gradele militare motivînd că are dificultăţi cu comandamentele militare din zonă, care nu permit circulaţia civililor, pe care îi suspectează şi chiar aresteaza, cît şi pe faptul că odată militarizaţi va putea menţine mai uşor disciplina personalului civil. Proiectul a fost aprobat de Ministerul de Război şi a devenit lege, după care gradul de maior era asimilat la gradul de director şi apoi scara cobora în jos pînă

./.

la agent. Nu am lăsat ca gradul de director general să fie asimilat prin această lege pentru a nu avea nici un angajament faţă de militari şi a păstra ca civil întreaga libertate de acţiune.-

La Odessa eşalonul a păstrat legătura cu comandamentul militar, căruia îi comunica informaţiile obţinute şi mai tîrziu cînd guvernămîntul s-a mutat de la Tiraspol la Odessa a informat şi guvernămîntul.-

In acest timp eşalonul a primit o denunţare a unui cetăţean din Odessa care arăta că localul N.K.V.D. unde era instalat comandamentul militar, ar fi fost minat de trupele sovietice de plecare.-

Informaţia a fost comunicată comandamentului militar care a cerut germanilor să facă o verificare cu aparatele lor tehnice de detecţie. Verificarea a dat rezultate negative probabil din cauză că explozibilul din subsolul clădirii a fost foarte bine izolat.-

După explozia care a cauzat moartea unui important număr de ofiţeri români şi germani, Antonescu a dat ordin de represalii, care însă a fost cu mult depăşit de autorităţile militare locale. Nu s-a făcut nici o cercetare prealabilă şi eşalonul nu a avut nici un amestec în toate aceste represalii.-

Lagările şi ghettourile în Transnistria fuseseră înfiinţate prin dispoziţia guvernămîntului şi comandamentului militar.-

De aici armata a luat un număr important de evrei asupra cărora s-au executat represaliile.-

De cînd avea sediul la Tiraspol guvernămîntul a făcut împărţirea administrativă a Transmistriei în Judeţe printr-un decret lege prefectur de judeţe erau instituiţi ca şefi ai administraţiei şi poliţiei de judeţ. Guvernămîntul ca şi prefecţii şi toată administraţia din Transnistria exercitau atribuţiile lor ca organe subordonate comandamentului de căpetenie al armatei române.-

La Odessa s-a înfiinţat o prefectură de poliţie şi un inspectorat de jandarmi, care avea legiuni de jandarmi în fiecare judeţ.-

./.

Decretul lege pentru înfiinţarea Jandarmeriei în Transnistria atribuie Comand. de legiuni şi drepturi pretoriale, avînd astfel puterea să judece şi să pronunţe pedepse pentru anumite categorii de infracţiuni şi pînă la o anumită limită peste care competenţa aparţine curţilor marţiale.-

Eşalonul a înfiinţat un centru contrainformativ la Odesa pe care l-a adoptat cu personal de la eşalon.-

Centrul contrainformativ a trimis cîte 2-3 agenţi în fiecare capitală de judeţ, neavînd mai mult personal. Aceştia trebuiau să facă informaţii asupra străinilor de fapt locale şi să raporteze centrului.-

După ce eşalonul a părăsit Odesa legătura cu Guvernămîntul şi comandamentul militar a ţinut-o centrul contrainformativ. Activitatea eşalonului la Odesa cît şi a eşalonului contrainformativ privea o acţiune de informare cu caracter general asupra tuturor străinilor de fapt. Apoi trebuia să se ocupe de starea de spirit a populaţiei, problemele economice comportarea administraţiei române, abuzuri etc.-

Dacă din această activitate informativă rezultau indicaţiuni asupra unor persoane cu atitudini potrivnice apărării spatelui armatei, ele trebuiau aduse la cunoştinţa autorităţilor ai căror exponenţi aveau calitatea de ofiţeri sau agenţi de poliţie judiciară. Personalul SSI nu avea această calitate şi deci rolul lui se limita la o acţiune de semnalare pe care o făcea la început Poliţiei şi Jandarmeriei, după caz, iar cînd s-a înfiinţat poliţia judiciară militară, magistratului militar respectiv, care avea dreptul de a face verificările şi cercetările necesare urmînd aceeaşi procedură pe care SSI o practica cu secţia juridică din capitală.-

Pentru îndrumarea şi controlul administraţiilor din Basarabia, Bucovina şi Transnistria, se înfiinţase la Preşedenţia Consiliului de Miniştri un birou special cu această denumire B.B.T.

Acest birou cerea SSI foarte multe informaţii şi verificări asupra personalului administrativ şi comportă-

./.

rii lui în noile provincii, cum şi asupra diferitelor probleme locale. Toate aceste cereri SSI le satisfăcea prin centrele locale contrainformative din aceste regiuni.-

Deoarece în Bucovina şi mai cu seamă în Transnistria Guvernămîntele întrebuinţaseră în administraţie un mare număr de legionari, toţi aceştia trebuiau supravegheaţi, misiune ce revenea centrelor contrainformative ale SSI.-

Pentru a ţine personalul SSI departe de orice fel de acţiuni sau afaceri, am dat dispoziţiuni categorice eşalonului să nu admită nici un amestec al ofiţerilor sau funcţionarilor SSI în constituirea sau administrarea lagărelor şi ghettourilor cum şi a transporturilor de evrei.-

De altfel nici SSI nu avea competinţa nici posibilitatea de a se amesteca în edicatarea legilor şi aplicarea măsurilor cu caracter rasial.-

La Odessa eşalonul şi centrul contrainformativ s-au ocupat îndeosebi cu problema catacombelor.-

Informaţiile lor arătau că în aceste catacombe s-ar ascunde un grup de partizani, sub conducerea unui oarecare Kuzenţov cu misiunea de a ataca spatele trupelor române în eventualitatea unei debarcări a trupelor sovietice pe mare. Se adăuga că se găseau aici depozite suficiente de alimente, arme şi muniţiuni pentru organizarea unei rezistenţe prelungite; că partizanii întreţin relaţii în afară şi ar fi declanşat explozia de la Comandamentul militar.-

Toate aceste informaţiuni au determinat Comandamentul militar să ia măsuri pentru siguranţa comandamentelor şi măsuri de apărarea coastei prin grupuri de artilerie. Comandamentul militar a mai dispus ca ieşirile catacombelor principale să fie zidite şi închise.-

In legătură cu cele de mai sus s-a vorbit foarte multe de gazarea catacombelor.-

Pentru restabilirea adevărului sînt nevoit să adaug următoarele : chestiunea catacombelor de la Odesa devenise un subiect foarte fructuos de exploatare pentru presa din România şi Germania în care fantezia se întrecea ci

./.

125

descrierea pericolului ce putea servi din aceste subterane pentru trupele de ocupaţie germane şi române.-

Alarmat de toate aceste ştiri, marele Cartier General german a trimis un ofiţer ca să studieze gazarea catacombelor de la Odessa, fiind informat de Centrul contrainformativ din Odessa că în acelaşi oraş a sosit un colonel german de la Wehrmacht care face studii pentru a găsi modalitatea gazării catacombelor, am dat ordin ca şeful controlului să ia contact cu acel colonel şi să-i spună că deoarece Transistria a fost dată în administraţia şi stăpînirea trupelor române, nu se poate lua la Odessa nici un fel de măsuri fără autorizarea guvernului şi comandamentului român. In consecinţă să roage ofiţerul german să vină la Bucureşti şi să ia contact cu mine.-

In adevăr acel colonel a venit şi mi-a comunicat că din studiul ce l-a făcut rezultă că se pot gaza catacombele însă trebuieşte o mare cantitate de gaze şi o serie de lucrări pregătitoare.-

In plus, autorităţile şi populaţia Odessei urmează să părăsească oraşul cîteva zile.-

Am pus însă colonelului german chestiunea de principiu că după convenţiunile internaţionale asupra regulilor de purtarea războiului, întrebuinţarea gazelor este interzise. Si consultînd şi pe MIHAI ANTONESCU acesta în calitate de profesor de drept internaţional şi vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, a confirmat părerile mele şi mi-a indicat să spun colonelului german că guvernul român se opune la o asemenea intenţiune şi va comunica această hotărîre şi oficial guvernului german.-

In aceste condiţiuni ofiţerul german a renunţat la misiunea sa şi a plecat la Berlin.-

Acesta este adevărul şi orice alte afirmaţiuni în această chestiune sînt simple versiuni, lipsite de realitate.-

Mai tîrziu, cerînd preciziuni asupra partizanilor din catacombe, mi se răspuns de organele SSI din Odessa că aceştia au părăsit subteranele, ieşind printr-o deschidere spre malul mării unde zidul a fost spart, iar sentinela de pază împuşcată.-

126

După o îndelungată şedere la Odessa Eşalonul s-a deplasat cu trupele române în Crimeea.-

Cu ocazia lichidării de către trupele germane a ultimelor rezistenţe la Sevastopol, rămăsese în colţul vestic al peninsulei unele organe politice din armata sovietică.-

Col.PALIUS de la Eşalon a intervenit contra comandamentului german ca să i se permită să promită asigurarea vieţii acestor oameni dacă se vor preda.-

In adevăr aceştia s-au predat şi apoi drept recunoştinţă i-au dat o serie de date interesante asupra organizării NKVD-ului sovietic.-

In toamna anului 1942 eşalonul a fost reechipat şi a plecat după Marele Cartier General spre Cotul Donului,iar mai apoi s-a întors la Rostop şi Nicolaev.-

Activitatea eşalonului, în tot acest timp a fost reţinută de obţinerea de informaţii militare, în cea mai mare parte fie de peste liniile de luptă, fie din surse locale, prizonieri, dezertori, refugiaţi etc.-

Eşalonul a căutat însă să studieze şi să se orienteze şi asupra organizării locale şi realizărilor sovietice.

Rapoartele sale au distrus în bună parte propaganda germană negativă în această materie.-

Eşalonul a mai trimis SSI rapoarte asupra stării de spirit a trupelor române din Cotul Donului, care fiind în contradicţie cu rapoartele comandamentelor militare, nu au fost luate în consideraţie, s-a văzut însă mai tîrziu că aveam dreptate.-

Altă serie de rapoarte s-au ocupat cu comportarea trupelor germane, faţă de trupele române, care era foarte condamnabilă.-

De asemenea, se arată asprimea administraţiei germane şi execuţiile necontenite la care se pretau trupele germane în teritoriile ocupate de ele.-

Citind lui ANTONESCU toate aceste constatări,acesta a convocat o conferinţă civilo-militară la care au participat ministrul de război, şeful M.St.M.Alexianu şi eu.-

./.

127

Am recitit şi susţinut acele rapoarte cu o bogată documentaţie ce o aveam.-

Alexianu a adăugat că şi el a stăpînit multă vreme Transnistria con-dominiu cu SS-ul german care făcea execuţia pe o ascară întinsă.-

S-a hotărît să se întocmească o expunere documentară cu toate aceste date şi să se intervină la M.C.G. german ca să ia măsuri grabnice de îndreptare.-

In rapoartele eşalonului s-a prevăzut de multe ori spargerea frontului germano-român şi disproporţia de forţe.-

Cînd trupele române se găseau izolate în Crimeea, în timpul retragerii am raportat din nou starea de spirit disperată a ofiţerilor şi ostaşilor ca şi îngrijorarea din ţară.-

ANTONESCU mi-a răspuns că am dreptate; că a documentat ore întregi lui HITLER ca să admită retragerea acestor trupe fără nici un rezultat, HITLER susţinînd că prin prezenţa în Crimeea a acestor forţe se ţine "în şah "Turcia.-

Eşalonul a venit apoi în retragere cu Marele Cartier General la Odessa şi succesiv în Basarabia şi Moldova la Bacău. In ultima parte a campaniei col.LISSIEVICI fiind nevoit să plece la stagiu pe front, a fost înlocuit la conducerea eşalonului prin col. IONESCU PALIUS.-

Col. LISSIEVICI venea în fiecare lună la Bucureşti pentru a face notările ofiţerilor, a raporta faptele mai importante şi a lua contact cu ofiţerii rămaşi la secţia de Informaţii a Frontului de Sud şi de Vest.-

Aceştia au continuat activitatea lor conform "planului de căutare de informaţiuni" adunînd materialul ce venea de la centrele de informaţii şi rezidenţii externi şi întocmind buletinele respective.-

Totdeauna am recomandat col.LISSIEVICI să menţină controlul şi disciplina personalului şi să sancţioneze orice abatere.-

Tot ceea ce mi s-a semnalat am pedepsit fără nici un menajament.-

x

./.

5. Actiunea de colaborare cu Serviciul de Informaţii al armatei germane "ABWHER".

La începutul lunii dec.1940 după ce am luat serviciul în primire s-a prezentat la mine col.german RODLER care mi-a spus că el este şeful serviciului de Informaţii al misiunii militare germane venit în ţară în cadrul acestei misiuni ca organ oficial recunoscut de guvernul român.-

In această calitate d-sa mi-a făcut un istoric al colaborării informative româno-germane pe care nu-l mai repet deoarece l-am expus în capitolele precedente.-

In concluzie col.RODLER cerea continuarea acestei colaborări.-

I-am răspuns că am luat act de cererea sa pe care o voi expune conducătorului statului pentru autorizare şi eventuale instrucţiuni.-

Am adus apoi la cunoştinţa lui ANTONESCU cererea col.RODLER. Acesta şi-a amintit de convorbirea cu amiralul CANARIS în urma cărora autorizase SSI-ul pe timpul conducerii col.NICOLAID să facă această colaborare.-

Si adaugă că deoarece statul român a intrat în actul tripartit la 17 noiembrie 1940 serviciile de informaţii respective trebuie să colaboreze cu servicii ale două state aliate şi deci autorizează continuarea colaborării cu două condiţiuni.-

- Germanii să nu facă nici un fel de operaţii sau arestări pe teritoriul român şi să i se raporteze regulat rezultatele colaborării.-

- Atunci cînd vor fi divergenţe între cele două servicii să-i fie comunicată pentru a arbitra şi hotărî.-

Colaborarea informativă devine astfel oficială între serviciile a două state aliate, autorizată, reglementată şi controlată de conducătorul statului.-

Am dus cele de mai sus la cunoştinţa col.RODLER cerînd ca conlucrarea celor două servicii să se facă prin acte scrise pentru a rămîne şi în arhivele serviciului, a putea face mai uşor controlul acestei operaţii cum şi spre a putea raporta conducerii statului în executarea ordinului primit.-

129

Col.RODLER a acceptat aceste condiţiuni cum şi obligaţia principală de a nu face operaţii pe teritoriul român pe care de altfel a respectat-o tot timpul.-

Ori cînd a avut ceva de comunica a comunicat SSI-ului care a dispus în conformitate cu cerinţele serviciului şi al respectului intereselor româneşti. Colaborarea privea schimbul de informaţii ce interesau cele două servicii. Natural că dădeam numai ceea ce era convenabil pentru noi, exceptînd informaţiile ce priveau teritoriul român.-

Cum serviciul german dispunea de mari posibilităţi aportul german informativ era mult mai bogat ca el SSI-ului român.-

De asemenea, colaborarea trebuia să menţină serviciul de siguranţă din zona petroliferă şi din Valea Dunării cum şi oaza trenurilor care transportau derivatele de petrol în Germania.-

In materie de contraspionaj am arătat cu ocazia descrierii secţiei respective concursul ABWEHR-ului german la întocmirea legii şi instructajul personalului.-

Colaborarea se făcea în prima linie prin ofiţerii de legătură şi cînd era nevoie pentru probleme mai importante se întruneau şefii celor două servicii împreună cu ofiţerii de legătură.-

Expunerile de ordin informativ ale col.RODLER avînd un caracter mai general erau consemnate în scris şi raportau regulat conducătorului statului.-

In cursul anului 1944 col.RODLER ieşind la pensie a fost înlocuit cu col.BAUER cu care s-a lucrat în aceleaşi condiţiuni.-

Orice reproş s-ar căuta să se facă SSI-ului pentru colaborarea cu germanii - în perioada 1940-1944 - el nu poate fi decît injust, deoarece - în drept - conlucrarea era efectuată între serviciile de informaţii a două state aliate ordonată şi controlată de conducătorul statului "cu depline puteri".-

Misiunea militară germană venise în ţară cu autorizarea guvernului şi pe baza convenţiei încheiate între Statul major român şi cel german.-

./.

130

Pe baza aceleaşi reguli de drept nu se poate reproşa SSI colaborarea în compania de Vest.-

In plus SSI era un serviciu de drept public, de stat, iar colaborarea era oficială şi nu fără ştiinţă şi pe la spatele exponenţilor autorităţii publice, în drept să o autorizeze şi să o reglementeze, aşa cum se făcea pe vremea lui MORUZOV.-

Funcţionarii şi ofiţerii SSI nu aveau puteri politice şi nici drepturi de deciziune, care sînt de competinţa atributul şi răspunderea factorilor de stat, ei trebuiau să presteze serviciu legalmente ordonat şi datorat, mai ales în timp de război.-

In fapt această colaborare s-a soldat cu reale cîştiguri pentru Serviciul de informaţii român.-

ABWEHR-ul de la Bucureşti era compus în majoritate din ofiţeri de origine austriacă, oameni mult mai maleabili şi mai înţelegători ai intereselor româneşti, decît germanii pur-sînge.-

Numai astfel se explică serviciul de mi l-a făcut în preajma anului nou, pe care l-am relevat la un capitol anterior.-

Col. RODLER condamna cu toată seriozitatea şi asprimea teroarea şi dezorganizarea "Statului legionar".-

El mi-a atras atenţia că la Jilava au fost şi instigaţii şi arme venite din partea poliţiei de stat secrete germane (GESTAPO) şi pe baza constatărilor ce am făcut am motivat cererea de rechemare a col. GEISSLER şi colaboratorilor săi din GESTAPO, ce activau în România.-

Abwehr-ul german m-a ajutat la identificarea legionarilor fugiţi în Germania şi mi-a dat primele indicaţii asupra autorilor masacrelor de la Jilava: Zăvoianu, Opriş, Creţu şi alţii.-

De asemenea, mi-a semnalat deplasările lui HORIA SIMA la Constanţa şi Sibiu, după rebeliune, dar poliţia noastră căreia i-am comunicat la timp, nu a fost capabilă să-l aresteze.-

./.

131

Un resident al SSI în Bulgaria a căzut într-o cursă întinsă de statul major bulgar şi a fost arestat.-

Prin ABWEHR am obţinut eliberarea şi aducerea lui în ţară.-

Un grup de sîrbi în frunte cu protopopul COSTICI activaseră pe teritoriul iugoslav împotriva germanilor în timpul ocupaţiei şi se refugiase pe teritoriul român.-

Comandamentul şi guvernul german îi cerea să-i predăm pentru cercetare şi judecată Comandamentului german din Belgrad.-

Am explicat col.RODLER toate motivate de drept, care se opun acestei extrădări şi în special prietenia româno-iugoslavă. El m-a înţeles şi prin rapoartele lui a reuşit să determine comandamentul german să renunţe la cererea ce făcuse şi astfel grupul de sîrbi a fost salvat de la moarte sigură.-

Mai tîrziu s-au refugiat în România un număr de 14 ofiţeri francezi prizonieri, deţinuţi într-un lagăr german din Ungaria şi care au fost aduşi la secţia juridică a SSI unde au stat o bucată de vreme pînă i-am plasat la diferiţi proprietari de moşii ca să-i întreţină şi să-i camufleze.-

Germanii aflînd i-au cerut.-

In urma explicaţiei dată ABWEHR-ului că predarea unor ofiţeri francezi din partea unei autorităţi româneşti este o imposibilitate morală, s-a renunţat la cererea lor.-

Pe aceleaşi consideraţiuni ABWEHR-ul a renunţat la pretenţia de a-i preda pe ofiţerii polonezi arestaţi în România pentru spionaj făcut împotriva germanilor, ca şi pe ofiţerii englezi din echipa CASTELAINE.-

Tot astfel, cu concursul ABWEHR-ului de la Bucureşti am reuşit să amînăm - sine die - judecarea procesului RICA GEORGESCU pe consideraţiuni de ordin politic intern şi pe care col.RODLER le-a înţeles şi le-a acceptat.-

ABWEHR-ul a sprijinit cu tărie toate protestele mele împotriva prezenţei şi activităţii serviciilor clandestine germane în România.-

./.

132

Cum SSI se găsea în plină reorganizare şi avea mare nevoie de aparatură tehnică şi în special de aparate TFF şi cum asemenea utilaj tehnic, fiind stare de război, nu se găsea decît în Germania Serviciul român a fost continuu înzestrat prin Abwehr-ul german în mod gratuit.-

Dar profilul cel mai important pe care SSI l-a avut din colaborarea cu ABWEHR-ul german a fost în operaţiile de descoperire a staţiunilor clandestine de TFF ce funcţionau pe teritoriul român şi despre care vor vorbi la alt capitol.-

6. <u>Acţiuni întreprinse de SSI împotriva serviciilor de informaţii clandestine germane din România.-</u>

Am văzut cum în perioada 1933-1940 tendinţa de expansiune germană în Est se accentua tot mai mult.-

După supunerea Poloniei trebuiau supuşi Balcanii pentru a nu lăsa loc la nici o surpriză şi a avea o bază sigură pentru aruncarea celor mai puternice săgeţi în Răsărit căci aşa rezulta şi din "Mein Kampf".-

Pentru realizarea acestui scop se cereau două operaţiuni :

Inflitrarea unor organe acoperite de agitaţie şi de informaţii pentru înlesnirea penetraţiei şi protecţia intereselor germane şi

Înlăturarea oamenilor politici cu atitudini contrare politicii germane.-

Politica de suprimare a oamenilor politici inconvenabili se practica mai de mult.-

Moartea lui I.G.Duca, remarcabil fraco-fil a deschis seria primilor miniştri.-

A fost urmat apoi de Armand Călinescu, care avea aceleaşi atitudini politice.-

Nu este lipsit de interes faptul că atentatul contra lui CALINESCU a fost desăvîrşit în Germania.-

Căci acolo era HORIA SIMA la care s-a dus avocatu DUMITRESCU din Ploieşti, şeful "Echipei morţii"care a asas nat pe CALINESCU şi acolo s-au aranjat detaliile atentatul

133

NICOLAE IORGA mare frando-fil moare tot de gloanţele legionare trase de o echipă care-şi găseşte imediat adăpost în Germania şi în fine, al patrulea fost preşedinte de Consiliu gl.ARGESANU moare la Jilava de gloanţe trase din arme germane.-

Aceeaşi soartă trebuia să aibă şi NICULAIE TITULESCU dacă n-ar fi fost în străinătate şi foarte bine păzit.

VIRGIL MADGEARU şi VICTOR IAMANDI erau tot ostili politicei germane ca şi toţi foştii miniştri ridicaţi şi duşi la Prefectura poliţiei la 28.11.1940.-

In ce priveşte organizarea reţelei elementelor de agitaţie şi informaţie, trebuiau utilizaţi germanii etnici din România peste care se suprapuneau agenţii trimişi cu misiuni speciale de diferite servicii din Germania pentru a nu angaja eventual răspunderea oficialităţii germane din ţara noastră.-

Din totalul informaţiilor, verificărilor şi concentrărilor făcute de SSI rezultă că în România au activat agenţii mai multor servicii oficiale şi clandestine germane.-

Intre serviciile oficiale, trebuie contat în primul rînd ABWEHR-ul german.-

Apoi serviciul de informaţii politice al legaţiei germane permis de uzanţele diplomaţiei.-

Si în fine ataşatul de poliţie german RICHTER notificat la Ministerul Afacerilor Străine, venit în ultimul timp din care timp nu a putut avea activitate efectivă.-

Pentru aceasta s-au suprapus serviciile străine clandestine care se luptau între ele, se suspectau şi se supravegheau reciproc, dar supravegheau şi legaţia şi oficialităţile germane. Le redau mai jos în ordinea importanţei lor.-

- GEHEIM STAATS POLIZEI (GESTAPO) care avea în România un grup de conducere de opt persoane, avînd ca şef pe col.GEISSLER.-

- Constatînd amestecul agenţilor acestui serviciu în masacrul de la Jilava şi rebeliune, am întocmit un raport motivat pe baza căruia guvernul a cerut retragerea

./.

întregului grup din ţară. Un avion venit de la Berlin i-a transportat pe toţi în Germania.-

Dar asta nu înseamnă că nu au mai rămas aici agenţi de ai lor, care s-au amestecat şi în masacrele de la Iaşi.-

Col.GEISSLER a fost apoi însărcinat cu paza legionarilor fugiţi în Germania - pînă la dispariţia temporară a lui HORIA SIMA.-

SS-ul german condus de gl.HOFFMAYER avea şi el elemente care activau aparte din care unele serveau şi pe RICHTERH care făcea parte din SS.-

Serviciul de informaţii de la Viena condus de col. GRAFF von MARONIA avea şi el agenţi în România ca şi în Balcani deoarece multă vreme Sud-Estul european depindea direct de Viena prin Viena de Berlin.-

- GEHEIM FELD POLIZEI (poliţia de Campanie) cu sediul la Hotel Splendid avea drept misiune descoperită urmărirea dezertorilor sau delicvenţilor militari germani dar avea şi agenţi care făceau informaţii pe teritoriul român.-

S.D. (Siecherheitz - Dienst - Serviciul de Siguranţă) de sub conducerea unei oarecare KURT AUER care îmbrăca diferite identităţi şi se camufla la diferite societăţi sau firme germane.-

Făcea informaţii în legătură cu SS-ul german cît şi informaţii împotriva legaţiei pe care le trimitea direct biroului de informaţii al lui REIBBENTROP (Serviciul germanilor din Reich) pentru informarea Partidului Naţional Socialist German.-

El se servea de toţi germanii care veneau în România pentru afaceri comerciale.-

Adeseori se constata că aceeaşi persoană îşi schimba paşaportul şi identitatea la fiecare voiaj în România.-

Băncile societăţile şi firmele germane acopereau şi subvenţionau un mare număr de agenţi germani pentru informaţiile proprii economice şi comerciale, alţii serveau celelalte servicii de informaţii.-

./.

135

Sistemul acesta cunoscut sub denumirea de "Schimmelpfeng" a fost întrebuinţat pe o scară întinsă în primul război mondial.-

Toate aceste servicii se compuneau mai mult din civili iar preocuparea lor de bază erau informaţiile şi legăturile politice şi în secundar cele economice şi financiare.-

Abwerh-ul german însă era compus numai din ofiţeri şi preocuparea principală erau informaţiile militare întrucît el era Serviciul de informaţii al armatei germane făcînd parte din Comandamentul suprem al forţelor germane (Wehrmacht).-

Activitatea contrainformativă împotriva agenţilor tuturor acestor servicii clandestine, întîmpina mari dificultăţi.-

Secţia de contrainformaţii avea foarte multe misiuni, cărora nu le putea face faţă în mod mulţumitor.-

Siguranţa generală, după cererea mea, activa dar cu rezultate foarte slabe, foarte timid.-

De aceea am simţit nevoia să organizeze în afară de serviciu o echiăă cu însărcinarea exclusivă de urmărire a acestor probleme.-

Seful echipei avea contact numai cu mine, iar rapoartele le ţineam în casa mea de fier pentru a evita orice indiscreţii.-

Am reuşit astfel să adun un important număr de informaţii, constituind un dosar de circa 600 pagini pe care l-am predat secţiei de contrainformaţii la plecarea mea de la serviciu.-

Datele din dosar au servit la orientarea acţiunii ce am dus-o împotriva operaţiunilor serviciilor clandestine germane de informaţiuni din România.-

Unii din agenţii acestor servicii au fost identificaţi şi urmăriţi.-

Majoritatea erau recrutaţi dintre germanii etnici din România, ceea ce mi-a impus să facem o observaţiune mai atentă asupra Grupului Etnic German.-

./.

136

S-a constatat astfel că ANDREAS SMIDT conducătorul grupului - un timp de impertinenţă şi îndrăzneală fără seamăn, organizase tineretul în formaţiuni para-militare.-

Imbrăcaţi în uniforme făcea marşuri, instrucţie, trageri cu armele şi aveau o atitudine sfidătoare şi provocatoare faţă de autorităţile şi populaţia românească din Ardeal.-

In urma defecţiunilor armatei germane pe frontul de est, Hitler a hotărît mobilizarea totală şi astfel au fost recrutaţi şi duşi în Germania şi tineretul Etnic German din Transilvania.-

O bună parte din ei au făcut acolo o şcoală de spionaj după absolvirea căreia s-au întors în România ca permisionari, unii repartizaţi la diferite servicii de informaţii, alţii stînd în grupuri compacte, la dispoziţia lui ANDREAS SCHMIDT.-

Ori de cîte ori era o tensiune între guvernul romîn şi cel german pe tema nesatisfacerii cererilor economice, grupe de germani etnici apăreau în capitală sfidători şi obraznici, toţi purtînd revolvere.-

Informaţiile noastre arătau că grupul etnic poseda depozite ascunse de arme şi un transport de asemenea natură venise cu avioanele pe aeroportul cedat germanilor la Bucurelti.-

Mai mult, însă am constatat că oamenii politici români din opoziţie erau uneori supravegheaţi de agenţii germani, astfel că oricînd ne putem aştepta la o răpire sau un act de violenţă din partea lor.-

Toate aceste constatări m-au determinat să întocmesc un protest împotriva prezenţei şi activităţii - pe teritoriul român a agenţilor serviciilor clandestine de informaţii germane.-

Arătăm în acest protest că în baza alianţei româno germane SSI colaborează oficial cu AWEHR-ul german, singurul serviciu de informaţii recunoscut de guvernul român, că prezenţa în România a altor servicii neautorizate înseamnă o încălcare a suverenităţii statului român şi o provocaţie adresată autorităţilor româneşti. Protestul SSI

137

susţinut şi de ABWEHR a fost predat legaţiei germane şi trimis la Berlin. Toţi permisionarii identificaţi în diferite supravegheri ale oamenilor politici au fost retraşi imediat în Germania iar armele au dispărut, trecut probabil în depozitele oficiale ale misiunii militare germane din România.-

Dar centralele de la Berlin ale acestor servicii clandestine nu s-au lăsat şi ne-au pregătit replica.-

La un moment dat Antonescu a fost chemat - intempestiv - la Hitler. Cum nu era nici o chestiune mai de seamă, care să justifice această invitaţie, Antonescu m-a însărcinat să caut să aflu fie de la Abwehr, fie de la legaţia germană care ar putea fi motivul chemării.-

Informîndu-mă am stabilit că la Berlin se întocmeşte un dosar cu toate datele adunate în România de diferite servicii germane de informaţii asupra activităţii "opoziţiei române" în contra intereselor germane cum şi a legăturilor oamenilor politici români cu puterile aliate.-

Dosarul conţinea şi unele informaţii adunate din Turcia de S.D.german.-

Legaţia germană din Bucureşti fusese şi ea consultată şi opinase să se ceară lui Antonescu măsuri împotriva acestei activităţi neconforme cu acele interese ale alianţei germano-române.-

Toate datele obţinute le-am comunicat lui Antonescu cu care şi-a putut astfel pregăti răspunsul.-

Mihai Antonescu ca profesor de drept a întocmit partea juridică, în care se arătau drepturile oamenilor politici români de a se interesa şi discuta probleme de stat, conform libertăţilor practicei constituţionale şi legilor româneşti.-

Iar eu - ca contralovitură - am întocmit un raport documentat cu toate datele obţinute şi constatările făcute atît de Siguranţa generală cît şi de SSI asupra prezenţei şi operaţiunilor neloiale ale serviciilor clandestine germane în România.-

Inarmat cu aceste documentări Antonescu a plecat la Berlin.-

./.

138

Discuţia a deschis-o RIBBENTROP bătînd cu pumnul într-un dosar şi afirmînd că are acolo toate datele asupra activităţii şi legăturilor oamenilor politici români şi cerînd măsuri. Hitler era de faţă şi asculta. Antonescu îi răspunse - în drept - iar în concluzie adaugă că dacă este vorba de acţiune neloială aceasta o face guvernul german faţă de cel român prin întreţinerea pe teritoriul ţării a mai multor servicii clandestine care fac operă de spionaj şi sînt capabili să se preteze şi la acte de violenţă; cît priveşte Grupul Etnic German, acesta sprijină pe toate căile aceste acţiuni neloiale şi are o atitudine provocatoare faţă de populaţia şi de legile româneşti.-

Drept dovadă a acestor afirmaţiuni Antonescu produce raportul Serviciilor Române de Informaţii.-

RIBBENTROP este astfel dezarmat. Hitler intervine în discuţie şi spune să fie lăsat mareşalul Antonescu să-şi facă politica internă aşa cum crede el de cuviinţă; guvernul german i-a atras însă atenţia şi i-a adus la cunoştinţă datele ce le avea.-

In privinţa raportului este chemat imediat HIMLER căruia Hitler îi face aspre reproşuri în faţa lui Antonescu

HIMMLER contestă şi atunci ANTONESCU cere anchetă în România cafe însă n-a mai venit; dar toţi agenţii citaţi în raportul SSI au dispărut imediat în Germania.-

Serviciile clandestine germane din România tipăriseo serie de manifeste şi afişe care se aruncau pe străzi sau se lipseau pe imobile în timpul nopţii în număr mare.-

Ele conţineau o serie de invective la adresa evreilor şi făceau o propagandă de îndemn la programuri, sprijinită de diferite argumente şi fotografii provocatoare de ură şi răzbunare.-

Acţiunea aceasta era concomitentă cu cererea legaţiei germane de a se impune evreilor să poarte "steaua" cusută pe haine după modelul din Germania.-

Am arătat lui Antonescu că a-i obliga pe evrei să poarte steaua, înseamnă a-i indica şi expune violenţei legionarilor şi ai altor elemente antisemite mai ales faţă de propaganda ce se făcea în acel timp.-

139

L-am convins astfel să renunţe la această intenţie şi s-au luat măsuri prin organele poliţieneşti ca manifestele şi afişele să fie adunate în fiecare noapte şi distruse.-

Ataşatul de poliţie RICTER prezentase poliţiei capitalei un dosar cu acte şi fotografii pretinzînd că în România există o organizaţie a "Haluţinilor" care ar face propagandă politică de stînga dar şi spionaj. Sprijinea aceste informaţii pe baza unor scrisori prinse în germania şi prin care Haluţinii întreţineau legături în America de unde primeau şi sume de bani.-

Un procuror militar însărcinat cu cercetarea afacerii arestează pe BENVENISTI şi alţi colaboratori ai săi.-

Se tindea însă la arestarea doctorului FILDERMAN preşedintele Uniunii evreilor din România.-

Fiind informat de toată această operaţie şi sesizat de dr.FILDERMAN am avizat pe Mihai Antonescu cu adăugirea că dacă sînt acţiuni de spionaj, sigur SSI este în drept să facă o asemenea cercetare.-

Acesta a dat ordin procurorului militar ca să se prezinte la mine cu dosarul, din care m-am convins că nu putea fi vorba de spionaj ci cel mul de un trafic de valută fără nici o importanţă. Raportînd lui Mihai Antonescu constatările mele acesta a dat ordin ca grupul BENVENISTI să fie pus în libertate.-

Acţiunile întreprinse de SSI împotriva serviciilor de informaţii clandestine germane din România au reuşit să paralizeze în bună parte activitatea şi mai ales intenţiile lor.-

In România nu s-a produs astfel nici un act de violenţă împotriva vreunei organizaţiuni sau om politic din partea acestor servicii. In ce priveşte pe evrei, cu excepţia teritoriilor pe care s-a purtat războiul inclusiv Iaşul care era zonă militară germană, nu am înregistrat în tot vechiul Regat şi Transilvania nici un caz de violenţă răpire sau trimitere în Polonia în lagărele de exterminare cu toate cererile repetate, protestele şi manevrele germanilor

Din toată documentarea de mai sus rezultă că SSI a colaborat cu serviciile aliate şi oficiale, dar a luptat împotriva celor clandestine.-

140

7. Acţiunile de contraspionaj întreprinse de SSI.

Tendinţa de exapansiune germană către Est şi SUD-Estul european, trebuia să fie urmărită, supravegheată şi contracarată de serviciile de informaţii aliate.-

Ca şi în primul război mondial această luptă s-a dat pe teritoriul român, care prin aşezarea lui geografică constituie o poartă a Balcanilor şi cel mai important baraj în drumul către zonele de interese britanice în orientul mijlociu.-

Pe de altă parte împrejurările de război şi prezenţa trupelor germane în România constituiau un obiectiv principal de atenţie pentru serviciile de informaţiuni interesate.-

După venirea misiunii militare germane în România şi mai ales după ruperea relaţiilor diplomatice ca USA şi Marea Britanie, odată cu tehnicienii englezi şi americani din Valea Prahovei, S-au retras şi serviciile lor de informaţiuni de la Istambul şi mai apoi de la Comandamentul interaliat de la Cairo.-

Ele aveau însă în permanenţă privirile întoarse către ţinuturile româneşti şi nu puteau uita importanţa petrolului a cursului Dunării şi a Gurilor Dunării pentru politica lor din Mediterană "pîntecele moale al Europei" aşa cum îi spun englezii.-

Pentru menţinerea legăturilor cu ţara noastră,cît şi pentru cunoaşterea evoluţiei situaţiilor din România, serviciile de informaţii aliate au dezvoltat o intensă acţiune informativă.-

In apărarea intereselor legitime ale statului român SSI şi-a făcut datoria, descoperind mai multe organizaţii de spionaj după cum urmează :

Inainte de începerea războiului în Est a fost arestată MARGARETA SUMPT de origină daneză-norvegiană.-

Aceasta fusese angajată de Serviciul britanic de la Istambul ca să facă informaţii în România.-

Neavînd prea mari posibilităţi de informare se interesa mai mult de trupele germane, de direcţia către

./.

141

care se îndreaptă, semnele exterioare ale diferitelor comandamente, culegînd informaţii uşoare de suprafaţă. Dar făcuse spionaj şi împotriva României transmiţînd informaţii politice şi militare culese prin relaţiile ce le avea în societatea bucureşteană.-

A fost trimisă în judecată şi condamnată la 10 ani închisoare.-

In cursul lunei iulie 1941 s-a descoperit organizaţia de spionaj Ing.POPOVICI - RICA GEORGESCU.-

Abwehr-ul primeşte o informaţie de la agenţii săi din Istambul în care se arăta că va sosi la Bucureşti cu avionul MISU IORGULESCU proprietarul restaurantului românesc din Istambul TAXIM.-

Că acesta duce cu el o sumă de 2o.ooo lire sterline pentru plata agenţilor serviciilor de informaţii britanic din România.-

Nota preciza şi data sosirii lui IORGULESCU şi cum germanii nu aveau dreptul să facă cercetări pe teritoriul român este predată la SSI care însărcinează Secţia juridică să ia măsurile necesare de verificare şi eventual de cercetare.-

IORGULESCU este aşteptat la sosire de un magistrat militar şi dus la sediul secţiei juridice. I se face o serioasă percheziţie cu rezultat negativ.-

La cercetare el contestă vreo legătură cu vre un serviciu de informaţii, dar afirmă că în localul lui de la Istambul vin toţi englezii pe care îi şi cunoaştea personal.-

Intrebat ce români i-au vizitat localul şi cu care dintre englezi aveau relaţiuni, IORGULESCU dă o serie de amănunte interesante care au înlesnit descoperirile ce au urmat.-

El indica pe ing.POPOVICI şi alţii care aveau legături mai frecvente cu De Chestelaine cunoscut agent englez.-

Ing.POPOVICI cercetat contestă afirmaţiile lui IORGULESCU dar mai tîrziu la stăruinţa organelor de anchetă şi sub depresiunea morală provocată de moartea lui frat

./.

142

al său pe front, sfîrşeşte prin a face mărturisiri complete.

El arată că la plecarea englezilor din România fiind inginer în petrol şi binecunoscut apreciat de ei, a fost rugat să informeze la Istambul cu tot ce se va întîmpla în zona petroliferă şi în ţară.-

Pentru aceasta urma să facă legătura cu ing.petrolist VALERIU (RICA) GEORGESCU, constructorul de aparate de radio BLAN şi alte zece persoane informatori, curieri, oameni de legătură,etc.-

Pentru organizarea şi susţinerea acţiunii informative englezii i-au lăsat 80.000.000 lei.-

BALAN a construit un aparat de radio-transmisiuni, a făcut legătura cu Istambulul şi a trimis vreo 42 mesagii.

Informaţiile priveau în special trupele germane dar şi unele stări de lucruri din România.-

Cum ing. RICA GEORGESCU era ginerele lui SEVER BOCU fruntaş naţional-ţărănist, întreţinea cu Istambulul şi unele legături ale oamenilor politici români şi englezi.

Din banii lăsaţi de englezi, se cheltuiesc 6.000.000 cu construcţia aparatului TFF şi plata informaţiilor, iar RICA GEORGESCU luase 18.000.000 lei pretextînd că trebuie să facă propagandă în Ardealul de Nord, ceea ce s-a constatat a nu fi adevărat.-

Restul de 56.000.000 lei au fost găsiţi la percheziţie şi depuşi la C.E.C.-

Aparatul TFF şi cifrul a fost găsite la perdhezitie şi depuse la SSI.-

Arestaţii au făcut mărturisiri complete şi s-a întocmit astfel dosarul pentru judecată.-

Au început atunci o serie de intervenţiuni politice în special pentru RICA GEORGESCU.-

Cum organizaţia transmisese cîteva mesagii după începerea războiului urma să fie judecată după,legea contraspionajului în timp de război, care prevedea pedeapsa cu moartea ceea ce era foarte inconvenabil pentru guvernul român.-

./.

In afară de aceasta procesul tindea să ia o extensiune politică, prin chemare, ca martor a mai multor oameni politici din opoziţie şi dezvăluirea relaţiilor lor cu englezii.-

Fiind vreme de război şi război şi guvernul avînd nevoie de linişte Antonescu a amînat judecata procesului pentru vremuri mai oportune.-

Cu toate intervenţiile repetate germane, procesul a fost amînat pînă la 23 august 1944 cînd a venit amnestia şi arestaţii au fost eliberaţi.-

Mai tîrziu au fost descoperite patru organizaţii de spionaj în favoarea englezilor, compuse în majoritate din ofiţeri polonezi refugiaţi în România după ocupaţia Poloniei de către trupele germane.-

Prima organizaţie o putem pune sub conducerea col.WOLSKI.-

Germanii descoperiseră în Polonia o vastă organizaţie de spionaj în favoarea englezilor.-

La cercetări se constatase că curierii acestei organizaţii trecînd spre Istambul peste teritoriul român aveau aici legături cu unii ofiţeri polonezi stabiliţi în România.-

Comunicînd unele preciziuni SSI, am luat măsuri de cercetare.-

Percheziţiile şi cercetările făcute la început au dat toate rezultate negative.-

Extinzînd însă cercetările asupra altor grupe de ofiţeri polonezi, s-a reuşit a se descoperi un aparat de transmisiuni instalat în podul grajdului unui moşier de lîngă Bucureşti, care avea în serviciu mai mulţi ofiţeri polonezi fără ca proprietarul să fi avut vreo cunoştinţă de acest fapt.-

S-a găsit şi cifrul şi conceptele mesagiilor transmise.-

In faţa noilor constatări au început mărturisirile şi s-au extins arestările pînă la circa 120 persoane.-

./.

144

Organizaţia activa în favoarea englezilor culegînd date asupra trupelor germane dar şi române. De asemenea acţiunea informativă privea şi situaţia politică şi economică din România.-

Mesagiile se transmiteau la Istambul de unde se primeau şi cercetările de informaţii complimentare.-

A doua organizaţie de spionaj poloneză a fost descoperită cu ajutorul aparaturii tehnice de detecţiea staţiunilor clandestine TFF pe care o posedau germanii.-

ABWEHR-ul de la Bucureşti ne-a avizat că a stabilit prezenţa unui aparat TFF străin în Bucureşti care lucrează cu Istambulul din două cass deosebite, indicîndu-ne şi adresele precise. Cum ei nu puteau face percheziţii pe teritoriul român, descinderea s-a făcut de magistraţii militari de la Secţia Juridică, găsindu-se aparatul de transmisiune şi instalaţiile necesare.-

A fost arestat radiotelegrafistul CIPPRIK şi dr. GALLIANSKI ambii polonezi refugiaţi în România.-

Ei au mărturisit că transmiteau la Instambul mesagiile cifrate pe care le primeau, printr-o femeie la un loc convenit şi indicat de la Istambul. Identificarea acestei femei şi a organizaţiei care aduna informaţiile se făcuse mai tîrziu.-

A treia organizaţie de spionaj compusă din polonezi s-a descoperit tot prin aparatura tehnică germană.-

Aceştia ne-au semnalat prezenţa - într-un bloc - din capitală a unui aparat TFF clandestin care lucrează tot cu Istambulul.-

Făcîndu-se descinderea s-a constatat următoarele:

Ataşatul militar japonez din România angajase în serviciul lui un număr de 12 ofiţeri polonezi, sub conducerea unuia numit SOVESTIN, ca să asculte posturile străine de radio din Europa şi să noteze transmisiunile care interesau Japonia.-

In acest scop instalase într-un apartament, deasupra aceluia pe care-l locuia el mai multe aparate de ascultare.-

./.

145

In cadrul unuia din aceste aparate, polonezii instalaseră însă un aparat de transmisiuni cu care făceau legătura cu Istambulul şi unde transmiteau toate informaţiile pe care, fie ei, fie alţi camarazi ai lor le culegeau din Capitală.-

Informaţiile erau de ordin militar privind mai mult pe germani cît şi politice şi economice etc.privind România.-

Descinderea şi descoperirea de mai sus au provocat protestele ataşatului militar japonez.-

Cînd însă a aflat adevărul a fost nevoit să-şi retragă protestele şi să afirme că el nu a ştiut de instalaţia de transmisiuni ci numai de cea de ascultare, ceea ce corespundea de astfel şi cu declaraţiile ofiţerilor polonezi arestaţi.-

- A patra organizaţie ce lucra în legătură cu polonezii s-a descoperit în urma unei denunţări făcută biroului statistic al M.St.M. care a predat arestaţii pentru cercetare secţiei juridice.-

Ea se compunea din vreo 14 persoane sub conducerea unui fost profesor belgian BCK, care avea mai mulţi informatori între care şi un plutonier român care făcuse denunţarea. Curiera acestei organizaţii era o poloneză care ducea mesagiile cifrate şi le preda doctorului CALICINSKI şi acesta prin CIUPRIK şi aparatul său le transmitea la Istambul.-

Din totalul cercetărilor s-a constatat că foarte mulţi din ofiţerii polonezi refugiaţi în România fuseseră din timp angajaţi de serviciul de informaţii britanic înainte de a părăsi teritoriul român şi înzestrat cu aparate TFF.-

Au trecut astfel prin arestul secţiei juridice a SSI peste 150 de polonezi, foşti ofiţeri, civili, foşti funcţionari, preoţi, femei etc.-

In România se aflau foarte mulţi demnitari polonezi col.BECK fost ministrul Afacerilor Străine, apoi foşti preşedinţi ai Camerei şi Senatului polonez şi alţii.-

./.

Aceştia au început o serie nesfîrşită de intervenţii în favoarea celor interesaţi.-

De cealaltă parte însă interveneau germanii ca să fie judecaţi şi condamnaţi, după legea spionajului în timp de război, ceea ce ar fi însemnat pedeapsa cu moartea pentru mulţi din ei, situaţie ce nu convenea deloc guvernului român.-

Sau - spuneau germanii - să fie trimişi autorităţilor germane din Varşovia, să-i confrunte şi să-i judece odată cu cei arestaţi acolo.-

Această cerere nu au satisfăcut-o pe consideraţiune de drept că ei au făcut spionaj pe teritoriul român şi deci activitatea lor cade sub incidenţa legilor penale româneşti.-

In ce priveşte judecarea lor am explicat germanilor că relaţiile între România şi Polonia au avut alt caracter decît cele dintre Germania şi Polonia şi au fost totdeauna de strînsă prietenie. Condamnarea unui lot atît de important de polonezi ar prejudicia grav relaţiile viitoare dintre cele două state.-

Ori guvernul român nu înţelegea să-şi ia răspunderea angajării politicii viitoare a statului. Pe aceste consideraţiuni ajutat mult în această chestiune, am reuşit să stabilim un acord, în virtutea căruia polonezii urmau să fie triaţi după următoarele criterii : cei mai puţin vinovaţi să fie plasaţi cu domiciliul forţat şi în localităţi unde să nu aibă posibilitatea să activeze, iar cei mai vinovaţi să fie internaţi în lagăre.-

S-au reţinut în total vreo 2o de inşi care au fost internaţi în lagărul de la Tg.Jiu pînă la armistiţiu cînd au fost aministiaţi şi eliberaţi. Restul de 13o au fost plasaţi cu domiciliul forţat în Muntenia şi Oltenia sub supravegherea poliţiei locale.-

In preajma Crăciunului de la sfîrşitul anului 194[illegible] în comuna Plosca din jud-Teleorman lîngă Alexandria, au fost aruncaţi noaptea cu paraşutele o echipă compusă din 3 ofiţeri englezi îmbrăcaţi în uniforme avînd pe deasupra nişte pardesie pentru camuflare.-

./.

147

Echipa prin semnale luminoase a reuşit să se întrunească într-o pădure din apropierea şoselei şi apoi au căutat sacii cu haine şi aparatura tehnică care fusese scobpărîtă tot cu paraşutele, pe care le-au ascuns apoi în frunzişul pădurii. Fiind dezorientaţi s-au dus dimineaţa în comuna Plosca la casa unei femei unde au cerut lămuriri asupra drumului spre Alexandria şi Bucureşti, aceasta i-a suspectat şi i-a denunţat jandarmilor care s-au dus în grabă în pădure şi i-a arestat. Aduşi în capitală în Inspectoratul general al Jandarmeriei aceştia au declarat identitatea lor :

- MAURICE de CASTLAINE lt.col.în armata engleză subşeful biroului pentru afacerile române de la Comandamentul interaliat de la Cairo, fost timp de 14 ani director al societăţii petrolifere UNIREA, astfel că cunoştea perfect şi ţara şi limba română.-

- METZIANU, cpt.în armata engleză, român ardelean plecat după primul război mondial în Anglia unde se căsătorise cu o englezoaică şi fusese primit în armata britanică.-

- PORTER cpt. în aceeaşi armată radiotelegrafist, profesor de limbe engleză în România mai mulţi ani, astfel că vorbeşte foarte bine româneşte.-

Asupra lor aveau aparat de transmisiune cu 8 cristale, cu lungimile de undă şi indicative diferite, trei rînduri de cifruri, eooo dolari şi o sumă în lei.-

Antonescu fiind avizat de cele de mai sus mă însărcinează pe mine personal cu facerea cercetărilor necesare. De la primele declaraţii aceştia susţin că au fost trimişi în România de comandamentul de la Cairo din însărcinarea guvernului englez ca să ia legătura cu oameni politici români spre a găsi o soluţie pentru ieşirea României din război.-

Deoarece însă au fost arestaţi şi au căzut astfel în mîna guvernului român, solicita să li se facă legătura cu conducerea statului în acelaşi scop. In realitate ei mai aveau şi misiunea de a face informaţii în România asupra situaţiei şi a le comunica Comandamentului de la Cairo.-

Mai declară că au fost aruncaţi de pilotul avionului la 8 km.distanţă de locul indicat de comandament unde trebuia să-i transporte cineva cu maşina şi să-i transporte la Bucureşti; că nu cunosc identitatea acelei persoane care trebuia să se prezinte cu parola "Sievin" şi aceasta o explicau prin sistemul conspirativ care intra în maniera de lucru a Comandamentului englez. Acea persoană trebuia să-i aducă la Bucureşti şi să-i facă apoi toate legăturile de care vor avea nevoie.-

Pierzînd astfel legătura, au fost nevoiţi să se orienteze şi astfel au fost arestaţi.-

Declaraţiile lor cu toate acoperirile de circumstanţe destul de vizibile le-au adus la cunoştinţa lui Antonescu.- Deoarece chiar de la postul de jandarmi unde fuseseră arestaţi s-au făcut indiscreţii asupra identităţii lor s-a aflat în Bucureşti că a venit trei paraşutişti englezi, ceeace ne-a pus într-o situaţie foarte dificilă.-

Am răspuns germanilor că faptul este exact, dar trebuie întîi să stabilesc rostul prezenţei lor în ţară şi apoi le voi comunica rezultatul.-

Pentru a linişti oprehesiunile germane le-am pus la dispoziţie aparatul TFF pentru studiu cu 6 cristale şi un rînd de cifruri.-

Am reţinut două rînduri de cristale şi două rînduri de cifruri spre a stabili mai tîrziu legătura cu Cairo. Iar ca rezultat al cercetărilor le-am spus că au venit în România ca să facă informaţiuni şi verificări în Valea Prahovei şi în capitală.-

Germanii nu s-au mulţumit şi au cerut în trei rînduri să-i predăm ca să-i ducă în Germania pentru cercetări, m-am opus pe consideraţiunea de drept că aceştia au venit pe teritoriul român şi îmbrăcaţi în uniforme militare, deci conform regulilor de drept internaţional trebuie să fie consideraţi şi trataţi ca prizionieri de războiai guvernului român.-

Cel mult am admis la sfîrşitul cercetărilor mele să fie audiaţi în faţa mea de un delegat al ABWEHR-ului german operaţiune care s-a şi făcut. Englezii au declarat

149

misiunea lor pur informativă, aşa cum convenisem cu ei, fără nici o legătură politică.-

Delegatul german le-a cerut o serie de informaţiuni asupra unor exponenţi ai serviciului britanic de la Istambul pe care englezii le-au dat în parte.-

Terminînd şi cu germanii, deşi aceştia au rămas cu destule suspiciuni asupra rolului politic al ofiţerilor englezi veniţi în România, Antonescu a autorizat să fac contactul între CASTELAINE şi MANIU cu toate precauţiunile de a nu se agla de către germani ceea ce ar fi constituit un adevărat pericol.-

Discuţiunile s-au urmat într-o pădure din marginea capitalei asupra modalităţilor scoaterii României din război. Cum Stirbey se găsea la Cairo, unde trata cu autorizaţia lui Antonescu condiţiile armistiţiului prin aparatul lui CASTELAINE restituit de germani şi cu cristalurile şi cifrurile ce le reţinusem s-au urmat un schimb de mesagii asupra tratativelor de armistiţiu între Bucureşti şi Cairo.-

MANIU avea şi el un aparat care lucra cu STIRBEY şi dublat de al nostru s-a putut menţine legătura permanent cu Cairo.-

Echipa CASTELAINE a rămas la Inspectoratul general al Jandarmeriei pînă la armistiţiu cînd a fost pusă în libertate.-

In primăvara anului 1944 sînt avizat de ofiţerul care făcea legătura cu echipa tehnică germană de detectare a staţiunilor clandestine de radio TFF că aceasta a stabilit prezenţa unui aparat în parcela din spre Ministerul de Finanţe care lucrează în fiecare dimineaţă la ora 7 cu Cairo şi că germanii bănuiesc că aparatul s-ar afla în casa Stirbey.-

Am răspuns că se continuă verificările tehnice şi cînd se va stabili precis sediul aparatului să fiu avizat pentru a dispune descinderea.-

Cum ştiam că prin acest aparat se făcea legătura între Maniu şi Stirbey la Cairo, am avizat imediat pe Antonescu propunîndu-i să mă autorizeze să anunţ pe Maniu să mute chiar în cursul nopţii aparatul din casa Stirbey

./.

150

şi să-l pună în adormire, spre a nu mai fi descoperit de germani.-

Antonescu m-a autorizat şi am avizat pe Maniu care a mutat noaptea aparatul cu toate precauţiile necesare.-

A doua zi dimineaţa cînd germanii au reluat verificările, am constatat că aparatul nu mai este în zona fixată că a schimbat numai indicativele cu Cairo şi a dat semnalele pentru urmărirea legăturii pe altă dată.-

Maniu însă nu m-a ascultat şi a făcut greşeala de a pune aparatul în funcţie în altă casă lucrînd în continuare cu Cairo tot la ora 7 dimineaţa pe aceeaşi lungime de unde şi cu aceleaşi indicative.-

Germanii l-au prins din nou cu aparatele tehnice astfel că peste două luni sînt avizat că a fost identificat un nou aparat probabil polonez sau sovietic care ar fi stabilit pe str.Maria Roseti şi mi s-a cerut ca echipa de descindere să fie în fiecare dimineaţă la un anumit punct pe această stradă ca să intervină cînd se va stabili exact casa unde e aparatul.-

Germanii au suspectat desigur mutarea aparatului din casa Stirbey.-

Ei ştiau şi acum că e acelaşi aparat şi ştiau şi casa în care lucrează. Dar au prezentat chestiunea sub altă formă şi cu imprecizium pentru ca să nu mai aibă surprize neplăcute. In prima zi cînd a sosit magistratul cu echipa germanii au mai făcut o verificare cu delegatul SSI asupra unei case situată pe o stradă care pleca din Maria Rosetti şi au stabilit că aparatul lucra cerînd descinderea imediată.-

In casă a fost găsit radiotelegrafistul şi aparatul englezesc.Fiind avizat imediat am dat ordin că nu are nimeni voie să cerceteze telegrafistul pînă nu voi veni eu la Secţia juridică unde să-l transporte.-

In faţa mea acesta spune că va declara tot adevărul dar să-l apăr de germani, ceea ce i-a promis.-

Mărturiseşte că se numeşte TURCAN, basarabean de origină, fost telegrafist pe un vas român reţinut de englezi la Cairo după declararea războiului.-

./.

151

A fost angajat apoi în serviciul comandamentului englez a făcut o şcoală de perfecţionare în radiotelegrafie şi în urmă cu un aparat TFF a venit prin Iugoslavia în România, trecînd Dunărea pe la Orşova. De aici a venit la Bucureşti, a luat legătura cu un "domn" după anumite indicaţii date la Cairo de CHASTELAINE. Acesta l-a instalat în casa Stirbey unde a lucrat regulat cu Cairo pînă a venit şi l-a mutat în casa unde a fost arestat.-

Stia că lucra pentru Maniu. Cifrurile erau ascunse în casă.-

Prezentată sub această formă, chestiunea devenea gravă, germanii ştiau că Stirbey este la Cairo, urmăreau pe Maniu şi mai ştiau că e acelaşi aparat care a stat în casa Stirbey.-

Cum TURCAN adăuga că s-au schimbat peste 600 mesagii cu Cairo, însemna că germanii le-au urmărit şi le au notate şi nu le trebuie decît cifrul ca să le descifreze. Pentru a scăpa de germanii care aşteptau la uşa mea rezultatul cercetării, le spun că nu vrea să declare în special cifrurile şi le dau aparatul să se ducă să-l studieze.-

In acest timp mă duc la Antonescu şi îi raportez situaţia cerînd să mă autorize să aranjez lucrurile de aşa natură, ca germanii să nu aibă cel puţin nici o dovadă a bănuielii lor şi primesc această autorizare.-

Inapoindu-mă la serviciu îl instruiesc pe TURCAN să spună că a fost aruncat cu paraşuta în Valea Dunării, de unde a venit la Bucureşti. Aici a stat la diverse hoteluri pînă la data indicată de Cairo cînd s-a dus în Piaţa Victoriei unde a luat contact cu un dom a cărui identitate nu o cunoaşte după indicaţiile primite de la Cairo. Că n-a stat niciodată la Stirbei ci în diferite case indicate de acel domn, care îi aducea mesagiile cifrate şi el i le dădea pe cele primite de la Cairo, tot cifrate. Că nu cunoaşte pe Stirbey. Totodată îl hotărăsc ca să se menţină la aceste declaraţii tot timpul mai ales în faţa germanilor care nu pot să-i facă nimic deoarece e cetăţean român, arestat în ţară şi eu nu voi permite să se atingă de el.-

TURCAN mi-a indicat atunci locul unde sînt ascunse

./.

152

cifrurile de unde am ridicat pe cele două cu care lucrase comunicînd la Cairo informaţii asupra efectelor bombardamentelor.-

Am lăsat acolo cifrul cu care nu lucrase, învăţîndu-l ca în faţa germanilor să sfîrşească a mărturisi după mai multă stăruinţă că a avut un singur cifru cu care a lucrat indicînd şi locul din casă unde e ascuns.-

După ce a învăţat bine lecţia şi el şi col.mag. RADU IONESCU şeful secţiei juridice în acel timp, am dat dezlegare să se continuie cercetările invitîndu-i şi pe germani să asiste.-

TURCAN s-a menţinut ferm în declaraţiile învăţat şi a contestat cu tărie legăturile cu Stirbey asupra cărora stăruiau germanii îndeosebi.-

Declarînd în fine unde este ascuns cifrul, un delegat german s-a dus cu magistratul român de l-a ridicat. Germanii au fost foarte bucuroşi că vor putea descifra mesagiile şi l-au trimis la Berlin. Acolo s-a făcut multă vreme încercări fără nici un rezultat deoarece mesagiile fuseseră cifrate cu alte cifruri care erau la mine.-

Declaraţiile lui TURCAN, am dat dispoziţii să fie consemnate în scris în faţa germanilor, aşa cum ele s vor produce.-

După o bună bucată de vreme a venit cifrul înapoi de la Berlin cu menţiunea că mesagiile nu au putut fi descifrate.-

Afacerea însă pierduse din importanţă, în ABWEHR ul german de la Bucureşti se făcuse o serie de schimbări, aşa că nu s-a mai depus nici un interes în această chest une.-

TURCAN a rămas în arestul SSI pînă la armistiţiu cînd a fost amnistiat şi eliberat.-

x

SSI a avut mult de luptat cu spionajul maghiar, care se făcea atît prin elemente aflate în ţara noastră cît şi prin altele trimise din afară.-

./.

153

Ungurii activau prin persoane singulare sau grupuri foarte restrînse.-

Aproape toate elementele informative aveau posibilitatea să transmită datele culese prin aparatele TFF clandestine.-

SSI a reuşit să descopere un număr de 16 aparate unguresti din care unele au fost determinate să lucreze în serviciul nostru comunicînd prin ele informaţii militare false Centralei de spionaj de la Budapesta.-

In ultimul timp însă reuşisem să intrăm în posesiunea unor documente foarte importante privind spionajul maghiar din România.-

Rezulta din aceste documente că pe teritoriul român se găsea 42 centre de informaţii maghiare, toate înzestrate cu aparate de transmisiune. Astfel că mai era 26 organizaţii şi aparate care trebuiau identificate şi descoperite.-

Ceea ce este însă interesant, e faptul că spionii maghiari nu erau plasaţi numai în Ardealul de Sud, ci mulţi din ei pe Dunăre şi în Moldova, între Galaţi şi Iaşi, interesîndu-se foarte mult de situaţia trupelor române pe frontul de Est.-

Restul acestei acţiuni se putea deduce din complexul de informaţii ce le posedam.-

Ungurii făceau tot posibilul să sustragă cît mai multe trupe de pe frontul de Est pe care le ţineau în secuime deasupra Braşovului.-

In cazul unei defecţiuni a armatei române pe frontul de Est, aceste trupe trebuiau să treacă frontiera şi să ocupe Ardealul de Sud. Pentru cunoaşterea situaţiei aveau nevoie de informaţiuni din zona frontului.-

Evenimentele s-au succedat însă de aşa manieră încît planul maghiar nu a putut fi realizat.-

In afară de organizaţiile de spionaj, mai importante pe care le-am descris în acest capitol, mai sînt desigur o serie de organizaţii mai mici sau elemente separate care au activat în materie de spionaj şi au fost arestate.-

./.

154

Numele lor nu le reţin în memorie şi ele pot fi găsite în dosarele respective ale SSI.

Ca completare a expunerilor făcute în acest capitol mai adăugăm următoarele :

Măsurile de apărare a polonezilor arestaţi au fost determinate şi de respectul intereselor româneşti, dar şi de consideraţiunea că ei activau în mişcarea de rezistenţă a patriei lor, cotropită de germani.-

Iar în afacerea CASTELAINE şi TURCAN, SSI a făcut permanente eforturi, cu toate riscurile, pentru protecţia persoanelor şi aparatelor, servanţilor, cifrurilor, cristalelor, etc. prin care s-au făcut tratativele de armistiţiu.-

S-a reuşit astfel să se înţele vigilenţa germană şi să se evite reacţiunea lor, care ar fi avut consecinţe foarte regretabile.-

I N C H E I E R E

Recitind istoria celor 70 de secole ce ne-au precedat, vom găsi nenumărate exemple în care "informaţia şi stratagema" au jucat rolul hotărîtor în luptele dintre popoare.-

In multe pagini se vorbeşte de iscoade şi înaintaşi adică agenţi de acţiune informativă-ofensivă.-

De "trădări de planuri de război" ca şi de trimiteri de "spioni falsi" în tabăra inamică, adevăraţi agenţi cu misiunea de ducere în eroare.-

Cele 16 mari imperii, cunoscute de-a lungul veacurilor nu s-au putut menţine fără instituirea unor informaţiuni de ordine interioară şi fără aşezarea unor grăniceri la frontiere, plătiţi cu bani şi diferite avantaje.-

Ele constituiau adevărate "centre de informaţii pe frontiere şi aveau menirea să spioneze mişcările vrăjmaşilor şi să trimită verbă prin şatafete puterii centrale, despre orice pregătire sau intenţie de încălcare a teritoriului aflat sub suveranitatea ei.-

155

- Victoriile marilor Căpitani din antichitate şi pînă în epoca modernă au fost precedate de o intensă acţiune informativă pentru cunoaşterea forţelor de care dispune adversarul, a armelor şi metodelor lui de luptă.-

De aceea NAPOLEON spunea cu drept cuvînt :

"Se zice că succesele mele militare se datoresc geniului meu. Eu voi răspunde că sînt rezultatul unor calcule matematice bazate pe informaţiuni exacte".-

Si era îndreptăţit să facă asemenea afirmaţii,deoarece avea alături de el pe TALLEYRAND acel artist al informaţiei externe, iar spatele era asigurat de FOUCHE, maestru al contrainformaţiei. Si dacă NAPOLEON i-ar fi ascultat pe el, pînă la sfîrşit, politica sa poate ar fi avut rezultate mai fericite.-

In epoca contemporană, în cele două războaie mondiale s-a dovedit pe de-asupra luptelor cu armele de foc, că s-a dus un adevărat război al creierilor, al inteligenţelor

Si de multe ori, lupta forţelor nevăzute ale întunericului, a decis soarta bătăliilor terestre.-

Toate statele condamnă cu asprime trădarea şi spionajul.-

Dar toate statele se servesc de aceste mijloace informative pentru adunarea datelor necesare orientării lor naţionale şi a menţinerii ordinei interioare.-

Serviciul de informaţii are adesea reputaţia unui serviciu odios". El este însă impus şi justificat de "Raţiunea de stat".-

In paginile ce preced, am expus "istoricul" celor patruzeci de ani de modeste eforturi făcute în ţara noastră pentru crearea şi dezvoltarea serviciilor de siguranţă şi de informaţii ale statului român.-

Serviciile de informaţii au cerut multe jertfe generaţiilor ce au precedat şi vor mai cere încă.-

Ele însă nu au putut oferi, niciodată vreo favoare a recunoştinţei, celor sortiţi să poarte povara acestor grele misiuni.-

./.

156

E lung şiragul celor care au sacrificat zeci de ani de zile şi de nopţi şi au depun un imens capital de străduinţe pentru a duce cu un pas mai departe, soarta acestor instituţiuni.-

Sînt mulţi eroi, necunoscuţi astăzi, care şi-au sfîrşit viaţa în dosul gratiilor sau în faţa plutoanelor de execuţie.-

Căci serviciul de informaţii este ca Titanul din mitologie, care îşi mînca proprii săi copii.-

Istoria trecutului ne învaţă că pe de-asupra e genţelor trecătoare şi a intereselor subiective, firul continuitate şi tradiţie informativă, trebuie să se spr.- jine pe spiritul de solidaritate şi de înţelegere, ca şi p succesiunea generaţiilor.-

/ss/ EUGEN CRISTESCU

-----oOo-----

C.N.S.A.S.